

WIADOMOŚCI HANDLU ZAGRANICZNEGO

rynki towarowe

ROK IV

25 CZER 1953

1953

Nr. 23 (106)

Np. egz.

Tylko do użytku służbowego

S P I S R Z E C Z Y

(ważniejsze informacje)

	<u>Str.</u>
Przegląd sytuacji na kapitalistycznych rynkach zbożowych	1
Wiadomości z rynku mięsa	7
Sytuacja na rynku margaryny	9
Wiadomości z kapitalistycznego rynku skór surowych	13
C u k i e r	15
Spadek wydobycia węgla w Europie zachodniej	21
Wiadomości z kapitalistycznego rynku węgla	24
Wiadomości z międzynarodowego rynku kauczuku	29
Przegląd ważniejszych rynków drzewnych	37
Kapitalistyczny rynek celulozowo-papierniczy	41
B a w e ł n a	45
W e ł n a	47
Wiadomości z kapitalistycznego rynku rudy żelaza	55
Wiadomości z kapitalistycznego rynku żelaza i stali	57
Wiadomości z kapitalistycznego rynku metali nieżelaznych	60
Brytyjski rynek maszyn włókienniczych	74

Redakcja i administracja :

Polska Izba Handlu Zagranicznego, Warszawa, ul. Hoża 35, tel. 8 - 60 - 41

P.I.H.Z. Nr 325. dnia 26.VI.1953, Nakład 400 egz., Format A 4

" BAROMETR TENDENCJI NA TOWAROWYCH RYNKACH KAPITALISTYCZNYCH "

P.I.H.Z.

Okres: 1.VI. - 15.VI.1953 r.

Artykuł	Znaczn. wzmocn. rynku	Wzmocn. Rynku	Rynek nieregul.	Bez zmian	Osiab. rynku	Znaczn. osiab. rynku	Uwagi
Pszennica			x				W połowie okresu notowania wzrosły pod koniec znacznie osiabły.
Kukurydza					x		
Cukier							W połowie okresu tendencje mocniejsze.
Oleje rośl.			x				
Kawa					x		
Bawełna			x				
Włna			x				
Żuta		x					
Kauczuk			x				
Skóry surow.					x		
Cyna			x				
Wódz					x		
Cynk					x		
Stal belg.					x		
Wielki europ.				x			
Wachty				x			

Uwaga: opracowano na podstawie notowań światowych
 i branżowych informacji z prasy handlowej.

Sytuacja na rynkach w skrócie

ZBOŻA : W trzeciej dekadzie maja i pierwszych dniach czerwca północno-amerykańskie rynki pszenicy wykazywały dalsze silne tendencje zniżkowe. W Chicago notowania dostaw lipcowych spadły z $210 \frac{1}{4}$ - $210 \frac{3}{8}$ ¢ za buszel /26.V./ do $202 \frac{3}{8}$ ¢ w dniu 2.VI., po czym tendencja uległa pewnemu wzmocnieniu i 9.VI. notowano $203 \frac{1}{4}$ ¢. Tym samym wolnorynkowa cena chicagowska spadła poniżej nowej maksymalnej ceny Międzynarodowego Układu Pszenicznego. Ceny eksportowe kanadyjskiego Urzędu Pszenicznego dla pszenicy północnej Nr 1 obniżone zostały z $209 \frac{7}{8}$ ¢ do $206 \frac{1}{2}$ ¢ w dniu 1.VI., następnie jednak uległy ponownie podwyżce do $208 \frac{3}{4}$ ¢ w dniu 9.VI. Kukurydza w Chicago w dostawach lipcowych również zniżkowała z końcem maja; z $156 \frac{3}{8}$ - $156 \frac{1}{2}$ ¢ w dniu 26.V. spadła ona do $154 \frac{1}{4}$ - $154 \frac{1}{8}$ ¢ w dniu 2.VI., po czym tendencja nieznacznie się wzmocniła i 9.VI. notowano $154 \frac{1}{2}$ - $154 \frac{3}{4}$ ¢. Jęczmień w Winnipeg /dostawy na lipiec/, który z 119 ¢ /26.V./ zniżkował do $118 \frac{1}{8}$ ¢ w dniu 1.VI., wyższkował ponownie do $121 \frac{7}{8}$ ¢ w dniu 9.VI. Rząd amerykański rozważa obecnie plan, który miałby na celu umożliwienie Mutual Security Agency sprzedaży nadwyżek amerykańskich produktów rolnych, w tym głównie zboża, na zagranicznych rynkach za walutę danego kraju. Jesienią bieżącego roku prawie napewno otwarte zostaną w Wielkiej Brytanii terminowe rynki zbożowe, na których będą mogli przeprowadzać transakcje zarówno kupcy krajowi jak i zagraniczni.

MIEŚA : Od 14 czerwca brytyjska racja mięsa została zwiększona do 2s 4d, ponieważ według najnowszych szacunków zaopatrzenie Wielkiej Brytanii jest obecnie lepsze. W Kopenhadze przedstawiciele brytyjskiego Ministerstwa Wyżywienia konferowali z duńskim związkiem eksporterów bekonu w sprawie ustalenia nowych cen na bekon duński, który będzie dostarczany do Anglii od 4 października. Przedstawiciele Danii żądali wyższych cen, natomiast Brytyjczycy proponowali obniżenie cen o 10%. Rozmowy nie zakończyły się porozumieniem. Dalsze rokowania odbędą się za miesiąc w Londynie. W Australii produkcja wołowiny i cielęciny zwiększyła się w okresie lipiec 1952 - luty 1953 o 9%. Eksport w tym okresie wzrósł nieznacznie, natomiast zapasy mrożonego mięsa przeznaczonego na eksport bardzo znacznie wzrosły. Po otwarciu granicy celnej dla importu mięsa z Kanady do USA eksport kanadyjski znacznie się zwiększył. W Irlandii stan bydła według spisu ze stycznia podniósł się o 17.500 sztuk do 3.872.100 sztuk. Eksport bydła z Irlandii w pierwszych dwóch miesiącach roku zmniejszył się do 3.700 sztuk. W porównaniu z 21.300 w ub.r. Natomiast eksport mięsa wołowego wzrósł o 62%.

RYNEK CUKRU : Koniec maja i początek czerwca charakteryzował się mocną pozycją na międzynarodowym rynku cukru. W tym czasie bowiem oczekiwano zawarcia układu między Kubą a Francją na zakup 100.000 ton cukru, jak również zawarcie transakcji z Wenezuela, Chile i Urugwajem jak również sfinalizowanie zakupu 30.000 ton cukru przez Niemcy zachodnie. W tym czasie Kuba podniosła cenę cukru światowego do 3,75 $\text{\$}$ za lb. fob Kuba. Tymczasem brak jakichkolwiek doniesień o zawarciu układu z Francją, jak również odkładanie przez Niemcy wyżej wymienionego zakupu bardzo osłabiło rynek w dniu 16 czerwca b.r. do 3,35 $\text{\$}$ za lb fob Kuba.

RYNEK WĘGLA : W I kw. 1953 r. wydobycie węgla w Europie zach. wyniosło 120,7 mln. ton wobec 121,4 mln. ton i 120,9 mln. ton odpowiednio w I i w IV kw. 1952 r. Import paliw stałych w kapitalistycznych krajach europejskich był w I kw. 1953 r. o 27% mniejszy niż o rok wcześniej. W połowie kwietnia zapasy węgla na kopalniach w krajach "Wspólnoty" wynosiły około 9,09 mln. ton, czyli o przeszło 2 mln. ton więcej niż na koniec grudnia 1952 r. i blisko 6 mln. ton więcej niż przed 12-tu miesiącami. Wg szacunków NCB koronacja spowodowała straty w wydobyciu węgla w wysokości 1 mln. ton. W pierwszych czterech miesiącach import węgla do Szwajcarii zmniejszył się o 36% w porównaniu ze stanem w analogicznym okresie 1952 r.

RYNEK KAUCZUKU : Postęp w rokowaniach na Korei spowodował niewielki spadek ceny kauczuku naturalnego. Na rynku londyńskim cena RSS nr 1 /natychmiast/ obniżyła się w ostatnich dniach maja i w pierwszych dniach czerwca b.r. do 20 1/2 $\text{\$}$ za lb i pozostała na tym poziomie do połowy czerwca. Produkcja kauczuku naturalnego na Malajach wyniosła w ciągu 4 pierwszych miesięcy b.r. - 189.140 ton w porównaniu ze 188.070 ton w podobnym okresie roku ubiegłego. Na Malaje udać się ma specjalna komisja angielska, aby zbadać sytuację na tamtejszym rynku kauczuku. W kołach kupców malajskich uważa się, że dokonany przez IRSG szacunek produkcji kauczuku naturalnego w 1953 r. jest o 50.000 long ton za wysoki, tak, że światowa nadwyżka produkcji nad konsumpcją tego artykułu wyniesie ok. 100.000 long ton /a nie 193.000 long ton/. W Holandii toczą się rozmowy między ZSRR a Indonezją w sprawie sprzedaży indonezyjskiego kauczuku do Związku Radzieckiego. W chwili obecnej popyt na kauczuk w Niemczech zachodnich określa się na ok. 100 tys. ton rocznie, z czego 92% przypada na kauczuk naturalny.

RYNEK CELULOZOWO-PAPIERNICZY : Na rynku północno-amerykańskim nastąpiła z dniem 1 maja b.r. niespodziewana zniżka na celulozę kanadyjską. Bielona siarczynowa obniżona została o $\text{\$}$ 5, zaś niebielona - o $\text{\$}$ 10 na tonie /krótkiej/. W ten sposób producenci kanadyjscy zapewnili sobie lepsze warunki konkurencji z celulozą produkcji europejskiej. Uczestnicy narady kolegium powierniczego zachodnio-niemieckiego przemysłu celulozowo-papierniczego wysunęli szereg dezyderatów wobec władz o polepszenie ich sytuacji wobec konkurencji zagranicznej. Na rynku angielskim zaznacza się nadal okres stabilizacji. Na III kw. b.r. nie przewiduje się poważniejszych wahań cen.

DRZEWNY : Do końca kwietnia b.r. Anglia zakupiła na poczet tego rocznych dostaw 1.189.932 stds tarcicy iglastej wobec 1.200 tys.stds, przewidzianych przypuszczalnie do importu w roku bieżącym. Z zakupionych ilości przybyło do dnia 30 kwietnia b.r. do portów angielskich 382.062 stds. Sprzedaż zapasów NSB na rynku angielskim postępuje bardzo powoli. Całkowite ich rozproszczenie wymagać będzie prawdopodobnie sprzedaży w drodze licytacji. Związek Radziecki zaoferował ostatnio 15 tys.stds do Włoch, konkurując skutecznie na tamtejszym rynku z Jugosławią, głównym dostawcą Włoch. Na rynku skandynawskim panuje okres stabilizacji. Austria równocześnie z dewaluacją waluty przeprowadza obniżkę cen eksportowych, aby umocnić swą pozycję na rynkach zagranicznych.

BAWEŁNY : Pierwsze dwa tygodnie czerwca wykazały tylko niewielkie wahania cen bawełny amerykańskiej na terminowym rynku w New Yorku. W dniu 16 czerwca bawełnę Middling 15/16" w dostawach natychmiastowych notowano po 34,15 ¢ za lb wobec 34,10 ¢ za lb tydzień wcześniej i 34,15 ¢ dwa tygodnie wstecz. Dostawy terminowe na lipiec wykazywały jeszcze wahania.

Rząd USA ustalił cenę gwanarnijną na bawełnę Middling 15/16" na rok 1953/54 na 32,70 ¢ za lb wobec 31,96 ¢ za lb w roku poprzednim. Zapasy rządowe w USA na dzień 29 maja b.r. wynosiły 1.970.400 bel wobec 436.765 bel rok wcześniej.

Rząd pakistański z dniem 30 maja zamknął terminowy rynek bawełny na sezon 1953/54. Na rynku natychmiastowym tendencje mocne na skutek dużego zapotrzebowania szczególnie na odmiany amerykańskie. Bawełnę Sind Desi notowano w dniu 16.VI. po 80 rupii za maund wobec 72 rupii przed dwoma tygodniami. Punjab Desi zwyżkowała jeszcze barziej, osiągając 77 rupii wobec 68 rupii dwa tygodnie wcześniej.

W Egipcie zapasy Giza 30 wyczerpały się i zanotowano wzrost zapotrzebowania na Ashmouni i Zagora. Zapasy rządowe na 30 maja wyniosły 336.000 bel. Na tym rynku w okresie dwutygodniowym zaznaczył się minimalny spadek cen. Ashmouni Good notowano w dniu 16 czerwca po 64,03 talarzy za kantar wobec 64,26 talarów, a Karnak Good po 78,69 talarów wobec 78,99 talarów.

WEŁNY : W pierwszych dniach czerwca w Melbourne ceny wełny nie wykazywały większych zmian w porównaniu z cenami poprzedniego tygodnia. Poszukiwane były specjalnie merynosy. Krzyżówki utrzymywały się na dotychczasowym poziomie. Notowania słabszej zanieczyszczonej wełny wykazywały niewielkie odchylenia. Na ogół jednak tendencja była mocna. Kupowały Wielka Brytania, kraje europejskie, Japonia i przemysł. W Sydney w pierwszych dniach serii aukcji ceny wełny o 5 - 10%. W następnych dniach ceny wełny utrzymywały się lepszej jakości i mniej zanieczyszczonej szczególnie średnio i mocno zanieczyszczonej kształtowały się nierównomiernie i mocno zanieczyszczonej kształtowały się szczególnie słabsze. Nabywały wełnę głównie kraje europejskie i Wielka Brytania. W Lisbonie odbyła się konferencja International Wool Textile Organisation. Dyskusja obejmowała zagadnienie

znakowania bel w kontraktach międzynarodowych, zmianę metod kondycjonowania wełny, kwestię domieszek włókien roślinnych w przemyśle wełnianym, omawiane były również możliwości ożywienia obrotów artykułami tekstylnymi, oraz zniesienia barier celnych. Po zamknięciu konferencji nie ogłoszono jeszcze żadnego oficjalnego komunikatu.

RYNEK ŻELAZA I STALI : Nowo ogłoszone cenniki stali w krajach Wspólnoty spowodowały per saldo podniesienie się cen stali na tym obszarze o 1,2 - 1,3%. Ceny stali zachodnio-niemieckiej uległy niewielkiemu spadkowi, a ceny stali francuskiej i belgijskiej niewielkiejwyżce. Ogólnie biorąc francuska stal jest najtańsza na obszarze "Wspólnoty". W początkach czerwca aktywność nabywców na belgijskim rynku stali zmniejszyła się w sposób widoczny. W 1952 r. wydobyte rudy żelaza w europejskich krajach kapitalistycznych wzrosło o 15% osiągając bez mała 100 mln. ton, podczas gdy produkcja surowki żelaza i ferrostopów podniosła się jedynie o 11%. Eksport rudy był większy niż w poprzednim roku o 5% i osiągnął poziom 28,6 mln. ton. W USA popyt na stal utrzymuje się nadal na bardzo wysokim poziomie przy małych na ogół zapasach w konsumentach. Prawdopodobieństwo strajku hutników amerykańskich zmniejszyło się ostatnio w związku z bardziej ustepliwą postawą koncernów stalowych w porównaniu z rokiem poprzednim.

RYNEK METALI NIEŻELAZNYCH : na wniosek MPA rząd amerykański przedłożył program zakupów aluminium na zapasy strategiczne na okres III kw. b.r. Tendencje na kapitalistycznym rynku tego metalu są nadal niezmiennie mocne a wzrost zapotrzebowania jest większy niż wzrost podaży. W dniu 8.VI.b.r. cyna w dostawach natychmiastowych zniżkowana w cenie do £ 682 1/2 za tonę długą, czyli o £ 60 na tonę nie w porównaniu z notowaniem z dnia 27.V.53. W pierwszym kw.b.r. produkcja cyny była niższa niż średnia kwartału na r.ub. Tendencje na rynku cynku bez zmian. W okresie 2-ch tygodni, kończących się 7.VI. obserwowano niewielki wzrost obrotów w Anglii - ceny wahały się w granicach £ 68 - £ 72. W USA zapotrzebowanie na cynk znaczne - brak zmian cen.

Większość konsumentów spodziewa się w najbliższych tygodniach obniżki cen miedzi. Najczęściej wymieniana przewidywana cena wynosić ma ponoć 25 - 26 £ za lb. Wielkie ilości miedzi zachodnio-niemieckiej oferowane były w USA po 29 £ za lb. Ostatni tydzień maja przyniósł wzmocnienie tendencji na rynku ołowiu. Ceny w USA i w Londynie wzrosły w tym okresie o 6 - 9%.

Złota i okopowe

Przegląd sytuacji na kapitalistycznych rynkach zbożowych

pszenica

Trzecia dekada maja i pierwsze dni czerwca przyniosły dalszy silny spadek notowań na rynkach północno-amerykańskich. Pszenica w transakcjach terminowych zniżkowała o $3/8$ $\text{\$}$ - $11\ 7/8$ $\text{\$}$ w okresie dwóch tygodni. W dniu 2 czerwca notowano dostawy lipcowe w Chicago w chwili zamknięcia na poziomie $202\ 1/8$ $\text{\$}$ za buszel, tj. poniżej maksymalnej ceny, przewidzianej w nowym układzie pszenicznym. Na osłabienie rynku wpłynęły takie czynniki, jak sprzedaże dokonywane przez Commodity Credit Corporation, pomyślny stan pogody, dostawy z Kanady wskazujące, że obszar zasiewu pszenicy będzie w przybliżeniu odpowiadał zeszłorocznemu a przede wszystkim zastój na rynku eksportowym i na rynku wewnętrznym. Największe obroty dotyczyły dostaw natychmiastowych, gdyż kupcy unikają się większego ryzyka związanego z transakcjami terminowymi.

Pszenica północna Nr 1 w Winnipeg notowana była w dniu 2 czerwca $206\ 1/2$ $\text{\$}$ za buszel tj. zaledwie $1\ 1/2$ $\text{\$}$ powyżej ceny maksymalnej IWA. Rynek kanadyjski był bardziej przychylny od amerykańskiego. Większych zakupów dokonała Wielka Brytania, Włochy i Hiszpania. Spośród innych nabywców wymieniać należy Holandię i Egipt.

Przed rządem Stanów Zjednoczonych stoi w dalszym ciągu poważne trudny problem zbytu nadwyżek zbożowych, skoncentrowanych w ręku Commodity Credit Corporation. Konieczność wycofania dalszych statków z floty rezerwowej w celu magazynowania zboża w braku innych pomieszczeń oraz budowy nowych elewatorów dla nadchodzących zbiorów wskazuje na pilność problemu. Obecnie w odnośnych ministerstwach badany jest projekt zbytu zmagazynowanego zboża, który przewiduje przekazanie nadwyżek rolniczych, głównie zboża, wartości 1 milarda dolarów z zapasów CCC innej agencji rządowej, a mianowicie t.zw. Organizacji Wzajemnego Bezpieczeństwa /MSA/. MSA zostałaby upoważniona do sprzedaży nadwyżek zainteresowanym krajom w zamian za zapłatę w walucie krajowej a nie w dolarach. Trudno powiedzieć, bez znajomości szczegółów dotyczących warunków sprzedaży i cen, czy w ten sposób pszenica sprzedawana przez MSA nie zacznie konkurować z pszenicą dostawaną w ramach układu pszenicznego. Należy przypuszczać, że niektóre rządy będą wołały kupować pszenicę za własną walutę niżeli za dolary, nawet w wypadku gdyby MSA żądała wyższych cen. Wpływ walucie krajowej mogłyby być zużyte przez rządy na pokrycie wydatków Stanów Zjednoczonych w danym kraju,

w tym również na zakup surowców i towarów o znaczeniu strategicznym. Projekt ten ma jakoby duże szanse przyjęcia go przez Kongres, pomimo strat na jakie narażony byłby skarb państwa w wypadku jego urzeczywistnienia. Od czasu gdy senator Taft wypowiedział się zdecydowanie przeciw dalszej kontynuacji obecnego systemu subwencji wzrosło jeszcze zaniepokojenie farmerów, szczególnie że i sytuacja rynkowa kształtuje się niekorzystnie. Każdy projekt zmierzający do zmniejszenia czy też usunięcia nacisku, jaki na rynek światowy wywierają duże pasy zboża, ma zatem szanse uzyskania poparcia bloku farmerów.

Cały szereg zjawisk rynkowych, decyzji rządowych, wyroczni jak również pogłosek, na temat których napływają informacje z różnych części świata, wskazuje na ogólną zmianę sytuacji zbożowej na świecie, tak pod względem konfunkturalnym i strukturalnym. Spośród ważniejszych wydarzeń ostatnich dni tygodni wymienić należy stały spadek notowań na rynkach północno-amerykańskich, podwyżkę krajowej ceny pszenicy przez Kanadę, zakaz eksportu przez kupców prywatnych, wprowadzony w Argentynie, zamiary rządu tureckiego wprowadzenia ułatwień eksportowych, obawy przed amerykańskim dumpingiem, wyrażone przez holenderskiego ministra rolnictwa, zalecany przez Eisenhowera kredyt pszeniczny dla Pakistanu, wreszcie zapowiedzi indyjskiego ministra wyżywienia silnego ograniczenia importu zboża. Nad wszystkim ciąży niepewność co do polityki zbożowej Stanów Zjednoczonych. Zestawienie tych wydarzeń z sobą wskazuje na ich przyczynowe i funkcjonalne powiązanie.

Wolnorynkowa cena pszenicy w Chicago spadła już ponownie nowej maksymalnej ceny układu pszenicznego, stawiając tym samym jej znaczenie pod znakiem zapytania. Ale pomijając to, już od dłuższego czasu wolnorynkowa cena pszenicy uchylała obowiązujące powszechnie w poprzednim okresie "prawo pięści", stosowane przez USA, i ustalające jej dolną granicę na poziomie amerykańskich cen gwarancyjnych. Spowodowało to, że otworzył rynek światowy, przede wszystkim po stronie podaży, stracił linię orientacyjną odnośnie poziomu cen. Kraje będące eksporterami zareagowały. Argentyna przejmuje odtąd bezpośrednią sprzedaż po przez państwową organizację sprzedaży /IAPI/ ażeby - jak życzył sobie tego Peron - wyłączyć zbędnych pośredników a ceny odciążyć od pobieranych przez nich zysków. Turcja, ustalając program racjonalnego skupu, magazynowania i transportu zboża, stara się zwiększyć swą zdolność konkurencyjną na rynku. Podwyżka krajowej ceny pszenicy przez Kanadę oznacza, pomimo wręcz odmiennego uzasadnienia podanego przez kanadyjski Urząd Pszeniczny, zabezpieczenie dla producentów pszenicy w przypadku konieczności dotrzymania kroku amerykańskiemu dumpingowi. Obawy Holandii przed tego rodzaju dumpingiem są zrozumiałe. Z jednej strony po spadku amerykańskich cen eksportowych musiałaby nastąpić obniżka cen artykułów rolniczych w Holandii, z drugiej zaś zmniejszyłyby się szanse handlu tranzytowego. Pogłoski o możliwości dumpingu czyniącej duży również poparcie w oświadczeniach urzędowych Indii o pomocy indyjskich. Spadek importu zboża chlebowego do Indii o ponad milion ton spowoduje poważną lukę w światowym popycie i staranie na zaostrzenie konkurencji. Stany Zjednoczone starają się tę lukę zapełnić dostarczając Pakistanowi 1 mln. ton pszenicy.

na warunkach kredytu, tu jednak krzyżują się z interesami Australii. Nie wywoła to jednak konfliktu, gdyż Australia ma wielkiej Brytanii pewnego odbiorcę dla swoich nadwyżek, co znowóż spowodować może dalszy spadek cen amerykańskich.

Przedstawione tu pokrótce wzajemne sprzeczności i powiądania dają pewien obraz przesunięć jakie nastąpiły na odcinku popytu i podaży jak również rozwoju cen na światowym rynku pszenicy. Bardziej szczegółowa analiza dałaby jeszcze jaśniejszy obraz tendencji rozwojowej, gdyż ograniczenia importu w wielu krajach, w tym również Niemczech zachodnich, powodują spadek popytu. Barometr koniunktury wskazuje na zniżkę. Istotną przyczyną tendencji zniżkowej jest naturalny proces dostosowania istniejących zapasów do zapotrzebowania, tak jak to ma obecnie miejsce również i na innych rynkach surowców. Zrozumieliśmy stąd się niezdeterminowane stanowisko rządu amerykańskiego w dziedzinie podejmowania środków przeciwdziałania, gdyż proces dostosowania rynku może w najlepszym wypadku zostać opóźniony. Na jakąkolwiek akcję przeciwdziałającą jest już za późno. Bierność rządu amerykańskiego może jednak oznaczać również brak skłonności do przeceniania krótkofalowych aspektów zagadnienia. Ale nie należy nie doceniać aspektu długofalowego.

Przechodząc z kolei do omówienia bieżących wiadomości na temat stanu pogody i zbiorów, należy w pierwszym rzędzie zwrócić uwagę na doniesienia z Argentyny, dotyczące przyszłego zbioru pszenicy. Obszar zasiewów oceniany jest na 16.055.000 akrów wobec 14.963.000 akrów w 1952 r. Ostateczny wynik poprzednich zbiorów 7,8 mln. ton przypisać należy wyjątkowo dobrym urodzajom. W argentyńskich kołach handlowych przebiega pogląd, że tegoroczny zbiór nie przekroczy 8 mln. ton.

Z Australii napływają pomyślne wiadomości o ogólnych perspektywach w Stanach Queensland, Nowej Południowej Walii i zachodniej Australii, gdzie zapas wilgoci jest dostateczny, co przyniesie natomiast opadów w stanie Victoria i Południowej Australii. W najbliższym czasie spadną deszcze i na tym obszarze, co oznaczałoby się spodziewać ogólnego wzrostu obszaru zasiewów w bieżącym sezonie. Według wstępnej oceny obszar zasiewu pszenicy w Nowej Południowej Walii powiększy się o 25% a w zachodniej Australii o 11,5%. Ogólny obszar zasiewu zbóż w Australii powiększy się o 10%. W Queensland obszar uprawy osiągnie przypuszczalnie rekordowy poziom 800.000 akrów.

W Stanach Zjednoczonych rozpoczął się już zbiór pszenicy w południowej, a komentarze na temat urodzaju nie są jednolite. Siewy pszenicy zarówno w północno-zachodnich okręgach Stanów Zjednoczonych jak i na kanadyjskiej prerii są opóźnione. Zapas wilgoci jest zadawalający.

W Europie perspektywy zbiorów nie wszędzie są równie pozytywne. Koła urzędowe w Hiszpanii zapatrują się pesymistycznie na przyszły zbiór pszenicy, jak również pogorszeniu uległy perspektywy zbiorów w Niemczech zachodnich. Francja i Włochy spodziewają się przeciętnych lub dobrych zbiorów.

K u k u r y d z a

----- Stosunkowo korzystniej dla producentów kształtuje się obecnie rynek zbóż na paszę, takich jak kukurydza i jęczmień. Na rynku eksportowym kukurydzy zanotowano dość silny popyt w pierwszym rzędzie ze strony Holandii, Francji i Wielkiej Brytanii. Zainteresowanie koncentrowało się głównie na dostawach krótkoterminowych i natychmiastowych. Kukurydza z dostawą natychmiast była o 6 - 6 1/2 zł droższa w porównaniu z dostawami w najbliższym terminie.

Pomimo, że popyt światowy koncentruje się na rynku amerykańskim, notowania w Chicago wykazywały dalszy spadek do niższego poziomu w sezonie. Notowania dostaw lipcowych zmniejszyły o około 6 zł w okresie dwutygodniowym 19.V. - 2.VI. do poziomu 154 1/4 - 154 1/8 zł za buszel. Przyczyną tendencji zniżkowej, tak jak i dla pszenicy, są niewątpliwie duże zapasy CCC, która w braku odpowiednich pomieszczeń dla magazynowania zboża, będzie zmuszona rzucić dalsze ilości na rynek. Tego rodzaju perspektywy oddziałują niekorzystnie na potencjalnych nabywców.

Na rynku argentyńskim panował zastój pomimo obniżenia ceny o 2/6d do 5/- na tonie.

J ę c z m i e ń

----- Rynek jęczmienia kanadyjskiego jest jedynym odcinkiem w handlu zbożem, który wykazywał w maju podwyżkę notowań dla dwóch najbliższych terminów. Dostawy mające być notowane z początkiem miesiąca 121 1/4 zł, zaś pod jego koniec - 123 1/2 zł. Dostawy lipcowe zwykowały z 118 na 119 1/8 zł i tylko dostawy w jesieni zniżkowały o 7/8 zł. W obecnej sytuacji rynku uwagę wogo jest to zjawisko nadzwyczajne, tym bardziej godne uwagi, że z jęczmieniem kanadyjskim silnie konkuruje o wiele tańszy jęczmień iracki. Ponadto należy zwrócić uwagę na fakt kształtowania się obecnej ceny jęczmienia kanadyjskiego nieco powyżej poziomu cen w analogicznym okresie ubiegłego roku. Przyczyna tego zjawiska mogą być między innymi stosunkowo jeszcze wysoka cena kukurydzy, która jednakowoż w porównaniu z rokiem ubiegłym potaniała o prawie 30 zł. Rok temu dostawy wrzesniowe kukurydzy kształtowały się na poziomie 181 1/8 zł, podczas gdy obecnie notowane są one 152 1/4 zł. Bardziej równomierne kształtowanie się cen jęczmienia powiększa również jego atrakcyjność.

W trzeciej dekadzie maja zanotowano duże zainteresowanie jęczmieniem irackim na rynkach zachodnio-europejskich. Za dostawy w czerwcu/lipcu Wielka Brytania płaciła £ 23 za tonę. Rynek brytyjski nie interesuje się jęczmieniem syryjskim, natomiast od czasu do czasu dochodzą do skutku transakcje na rynku belgijskim. Pewne ilości jęczmienia zaoferowało Marokko.

Nadwyżki eksportowe jęczmienia z nowych zbiorów w Syrii ocenia się na około 250.000 ton. W wyniku słabego zbioru w środkowej i południowej części kraju należy liczyć się z powolnym spadkiem produkcji w Tunisie.

Pomimo niekorzystnej poprzednio pogody zasiewy jęczmienia w zachodniej Kanadzie poczyniły ostatnio duże postępy, jak stwierdza oficjalny komunikat.

Wg Ernährungsdienst 4 i 6.VI.
Corn Trade News 26.V. - 3.VI.

Terminowy rynek zbóż w Wielkiej Brytanii

Jesienią bieżącego roku prawie napewno otwarte będą w Wielkiej Brytanii terminowe rynki zbożowe, na których będą mogli kupować transakcje zarówno kupcy krajowi jak i zagraniczni. Kupcom zagranicznym wolno będzie przysyłać i otrzymywać funty szterlingi na ewentualne marże i wahania cen. Kupcy zagraniczni nie będą mogli natomiast reeksportować z Wielkiej Brytanii ziarna, dostarczonego im w ramach kontraktów długoterminowych. Ograniczenie to stanowić będzie przeszkodę w działalności rynku terminowego, ewentualnie zmniejszy dla kupców zagranicznych jego znaczenie jako rynku hendżingowego.

W związku z bliskim wprowadzeniem prywatnego importu ziarnicy, rząd Wielkiej Brytanii omawia z kupcami zbożowymi szczególne techniczne, odnośnie zabezpieczenia kupców i młynarzy przed ryzykiem, związanym z wahaniami cen. W tym celu - prawdopodobnie - zostaną uruchomione terminowe rynki zbożowe. Transakcje będą przeprowadzane w funtach szterlingach. Brytyjczym kupcom przydzielać się będzie także waluty zagraniczne na pokrycie marż i różnicy cen w wypadku, jeśli będą oni związani z terminowymi rynkami północno-amerykańskimi. Za odsprzedaż lub reeksportowane przez brytyjskich kupców ziarno nadawać za dolary, kupiec zagraniczny musi płacić w dolarach. Wskazywała już w roku 1947, kiedy to władze brytyjskie wprowadziły ułatwienia w międzynarodowym handlu zbożem. Wpływa z niej automatycznie zakaz reeksportu ziarna, dostarczanego kupcom zagranicznym w terminie płatności kontraktów szterlingowych. Oznacza to, że kupiec zagraniczny nie będzie mógł nabywać ziarna dolarowego za funty szterlingi.

Reuter, 3.VI.1953 r.

Zwierzęta i artykuły pochodzenia zwierzęcego

Wiadomości z rynku mięsa

Brytyjski minister żywienia Lloyd George oświadczył, że od 14 czerwca racja mięsa zostanie podwyższona z 2s do 2s 6d, ponieważ według nowych szacunków zaopatrzenie Wielkiej Brytanii w mięso jest obecnie lepsze.

W Nowej Zelandii produkcja mięsa wołowego na eksport zmniejszyła się w pierwszej połowie bieżącego sezonu 7.895 ton, czyli o 67% mniej niż w okresie październik 1951 - marzec 1952. W tym czasie produkcja mięsa bez kości zmniejszyła się o 67% do 1.740 ton, a produkcja cielęciny o połowę - do 475 ton.

W Australii produkcja wołowiny i cielęciny od lipca 1952 do lutego 1953 zwiększyła się o 9% do 426,4 tysięcy ton. Eksport mięsa wołowego i cielęciny w pierwszych 7-miu miesiącach bieżącego sezonu nieznacznie tylko zwiększył się w porównaniu z tym samym okresem poprzedniego sezonu. Natomiast zapasy mrożonego przygotowanego na eksport były znacznie większe niż w poprzednim sezonie. W lutym stan zapasów mrożonej wołowiny i cielęciny wynosił 21.829 ton, czyli o 660 ton więcej niż w styczniu, natomiast o 8.500 ton więcej niż w lutym 1952. Zwiększenie stanu zapasów spowodowane zostało głównie nagromadzeniem dużych ilości mięsa przeznaczonego na eksport do Wielkiej Brytanii. Ilość jego zwiększyła się z 1.099 ton w styczniu do 8.164 w lutym 1953.

W Kanadzie kontrolowany ubój bydła i cieląt w okresie od stycznia do 25 kwietnia b.r. był 39% wyższy niż przed rokiem. Produkcja mięsa wołowego i cielęciny wykazała nawet jeszcze większy wzrost ponieważ waga bitych zwierząt była w tym roku wyższa. Otwarcie granicy celnej amerykańskiej dla importu mięsa wołowego z Kanady umożliwiło znaczne zwiększenie obrotów. W okresie od stycznia do 4 kwietnia br. Kanada zaimportowała 3.800 ton mięsa tych gatunków, podczas gdy w roku poprzednim 900 ton. Natomiast eksport bydła znacznie się zwiększył. Wynosił on w omawianym okresie 6.300 sztuk, w tym 4.000 sztuk bydła mlecznego, w porównaniu z 12.600 sztuk bydła mlecznego/ w pierwszym kwartale 1952. Zapasy mięsa wołowego w początkach marca były dwukrotnie wyższe niż w styczniu 1952.

W Stanach Zjednoczonych produkcja mięsa w roku 1952 wyniosła 23.039.000.000 lbs, czyli o 5% więcej niż przed rokiem. 16.799.000.000 lbs pochodziło z uboju kontrolowanego, 4.000.000 lbs z uboju na gospodarstwach a 4.574.000.000 lbs z uboju handlowego. Produkcja wołowiny wynosiła w tym roku 8.843.000.000 lbs w porównaniu z 8.843.000.000 lbs w 1951.

W tej ilości ubój kontrolowany dostarczył 7.157.000.000 lbs, ubój na gospodarstwach 330.000.000 lbs a ubój handlowy 2.100.000 lbs. Produkcja cieleciny wynosiła w roku 1952 1.173.000.000 lbs w porównaniu z 1.061.000.000 lbs przed rokiem. Z uboju kontrolowanego pochodziło 650.000.000 lbs, z uboju na gospodarstwach 93.000.000 lbs a z uboju handlowego 430.000.000 lbs.

Ubój bydła i cieląt w pierwszym kwartale b.r., wykazywał 22%-towy wzrost w stosunku do ubiegłego roku, mimo że waga bi-tych zwierząt jest w bieżącym roku na ogół niższa. W ostatnim tygodniu marca Departament Rolnictwa USA ogłosił, że zakupi wołowinę na eksport do Grecji oraz, że będzie w dalszym ciągu kupować mięso w celu ustabilizowania rynku. Ceny good steers w Chicago spadły o 54s 4d na cwt żywej wagi od początku b.r. do połowy kwietnia osiągając poziom o 100s 3d niższy niż w ubiegłym roku.

W Afryce Południowej ubój bydła w roku 1952 był o 8% wyższy niż w 1951, lecz nie przekroczył poziomu z roku 1950. Wysokość uboju w poszczególnych miesiącach, z wyjątkiem maja, listopada i grudnia przewyższała liczby poprzedniego roku. Ogółem w 1952 ubój bydła wynosił 1.149 tys.sztuk, a ubój cieląt 105 tys.sztuk.

W Irlandii stan bydła według spisu ze stycznia wynosił 3.872.100 sztuk, czyli o 17.500 sztuk więcej niż o rok wcześ-niej. Eksport bydła i cieląt z Irlandii w pierwszych dwóch miesiącach b.r. wynosił jedynie 3.700 sztuk w porównaniu z 21.300 sztuk w tym samym okresie 1952. Wywóz do wszystkich krajów z wyjątkiem Belgii był mniejszy. Spadek eksportu bydła wywołany został zwiększeniem o 62% wywozu mięsa wołowego, co się znacznie bardziej opłaca. Dostawy wołowiny i cieleciny do Wielkiej Brytanii w pierwszych dwóch miesiącach b.r. wzrosły przeszło trzykrotnie w stosunku do ubiegłego roku. Wynosiły one 8.336 ton. Zmniejszyły się natomiast dostawy do wszystkich in-nych źródeł z wyjątkiem Belgii.

W pierwszych dwóch miesiącach bieżącego roku import bydła do Niemiec zachodnich wynosił 30.307 sztuk, czyli o 12% mniej niż w roku 1952. Import z Danii zmniejszył się z 34.023 sztuk do 26.199 sztuk. Spadły również dostawy z Irlandii, która eksportowała do Niemiec w pierwszych dwóch miesiącach 1952 307 sztuk a w tym samym okresie 1953 nieznaczne tylko ilości. Wzrosły natomiast transporty bydła z Jugosławii. Przed rokiem były one bardzo niewielkie a w b.r. wynosiły 3.733 sztuk. W omawianym okresie Niemcy zachodnie zakupiły znacznie więcej mięsa wołowego niż przed rokiem. Wysokość ich zakupów podniosła się ze 189 ton Argentyna, która w ubiegłym roku dostarczyła jedynie 12 ton mięsa nadesłała w bieżącym roku 1.583 tony. Dania zwiększyła swoje dostawy z 17 na 284 ton. Z Urugwaju na- deszło tylko 11 ton w porównaniu z 159 w ubiegłym roku.

W Belgii przeprowadzony w styczniu 1953 spis inwentarszy wykazał, że ogółem stan bydła zwiększył się w ciągu roku z 2.127 do 2.151 sztuk. W tym ilość cieląt zwiększyła się o 5%.

* do 1.894 ton

Sytuacja na rynku margaryny

Produkcja margaryny uzależniona jest przede wszystkim od dostaw tłuszczów roślinnych, chociaż tłuszcze zwierzęce i zwierząt morskich mogą być również używane do jej produkcji. W Stanach Zjednoczonych głównymi składnikami margaryny jest olej bawełniany i olej sojowy obydwa produkowane w Wielkiej Brytanii przed wojną do produkcji margaryny używano w największym stopniu oleju wielorybiego. Obecnie używa się mniej więcej w równym stopniu oleje wielorybi, kokosowy, orzechowy ziemnych i palmowy.

W roku 1952 produkcja margaryny wykazywała wzrost prawie we wszystkich krajach, z wyjątkiem Anglii. Ten wzrost umożliwiony został wyjątkowo wysoką podażą tłuszczów roślinnych na świecie. W Stanach Zjednoczonych w roku 1951. W roku 1952 dostawy tych tłuszczów na rynek światowy spadły o 10%, gdyż obniżył się wywóz oleju kokosowego i kopry z Filipin i Indonezji a oleju z Stanów Zjednoczonych i Mandżurii. Argentyna zmniejszyła również ilość oleju słonecznikowego sprzedawanego zagranicę. Zwiększenie wywozu oleju z orzechów ziemnych, jader palmowych i palmowego nie wyrównało braku spowodowanego ograniczeniem eksportu innych tłuszczów roślinnych. W poniższej tabeli przedstawiona jest wysokość podaży tłuszczów roślinnych na świecie w kapitalistycznym w ostatnich latach.

	1950	1951	1952 szac.
	w tys. ton / w przeliczeniu na olej/		
kokosowy	1.050	1.300	1.105
palmowy	506	450	500
z orzech. ziemnych	500	440	455
z jader palm.	372	345	350
sojowy	260	420	240
bawełniany	147	110	115
rzepakowy	47	67	72
sezamowy	28	24	44
słonecznikowy	120	110	40
Razem	3.030	3.266	2.921

Szacunki podaży tłuszczów w roku 1953 są wyższe niż w roku 1952. W Stanach Zjednoczonych produkcja tłuszczów jadalnych osiągnęła rekordową wysokość w związku z doskonałymi zbiorami i siemienia bawełnianego w ubiegłym roku. W Nigerii udało się uzyskać doskonałe zbiory orzecha ziemnego. Produkcja oleju palmowego i jader palmowych zapowiada się dobrze. Niepewne są jedynie zbiory kopry i orzechów kokosowych w Indonezji i Filipinach.

Mimo, że eksport tłuszczów roślinnych w roku 1952 obniżył się, wiele krajów posiadało tak znaczne zapasy tłuszczów, że produkcja margaryny nie została dotknięta brakiem surowca. W Kanadzie, w Stanach Zjednoczonych i w niektórych krajach Ameryki Łatej oraz dzięki wprowadzeniu systemu cen gwarancyjnych zwiększenia produkcji masła w Stanach Zjednoczonych, można było oczekiwać, że produkcja margaryny nie będzie zwiększać się w 1953. W roku 1952 produkcja margaryny w 11 największych krajach kapitalistycznych produkujących zwiększyła się o 11% w stosunku do roku poprzedniego przekraczając o 82% ilości

wytwarzane przed wojną. Największy wzrost w odniesieniu do 1951 wykazała produkcja w Stanach Zjednoczonych, gdzie sprzedaż margaryny barwionej znajduje coraz większy rynek zbytu. Zakaz sprzedaży tego gatunku margaryny obowiązuje obecnie tylko w 6 stanach. W Niemczech zachodnich produkcja margaryny również wykazała duży wzrost, podobnie jak w innych kapitalistycznych krajach europejskich. W Wielkiej Brytanii i Kanadzie produkcja utrzymała się na poziomie poprzedniego roku. W obydwóch tych krajach wzrosła natomiast stosunkowo znacznie produkcja masła. W Australii w sezonie 1950-51 produkcja margaryny silnie spadła z powodu zniesienia racjonowania masła. Natomiast w następnym sezonie podniosła się do rekordowego poziomu.

Produkcja margaryny w krajach kapitalistycznych

	1950	1951	1952
	/ w tys. cwt /		
USA	8.364	9.256	11.482
Niemcy zachodnie ..	7.174	8.853	10.053
Wielka Brytania ...	7.478	8.923	8.892
Holandia	3.461	3.445	3.770
Szwecja	1.555	1.691	1.829
Norwegia	1.246	1.404	1.541
Dania	1.202	1.440	1.510
Belgia	1.282	1.364	1.450
Kanada	840	939	943
Australia <u>x/</u>	596	496	632
Afryka Pd. <u>xx/</u>	93	54 <u>xxx/</u>	91

x/ 12 miesięcy kończące się 30 czerwca danego roku

xx/ 12 " " " 31 sierpnia " "

xxx/ grudzień 1950 - sierpień 1951

xxxx/ szacunek

Ponieważ obroty margaryną są stosunkowo małe a zmiany w wysokości zapasów również niewielkie, poziom konsumpcji kształtuje się zwykle równoległe do produkcji. W roku 1952 konsumpcja margaryny wykazała duży wzrost w Stanach Zjednoczonych, Niemczech zachodnich i innych kapitalistycznych krajach europejskich. W Wielkiej Brytanii, mimo spadku produkcji poziom konsumpcji podniósł się. W Kanadzie konsumpcja zwiększyła się bardziej niż produkcja.

Poniższa tabela podaje szczegóły dotyczące poziomu spożycia w poszczególnych krajach:

	1950	1951	1952
	/ w tys. cwt /		
USA	8.188	8.866	11.220
Niemcy zachodnie ..	7.257	8.854	10.053
Anglia	7.580	8.370	8.780
Holandia	3.383	3.410	3.632
Szwecja	1.590	1.651	1.816
Norwegia	1.324	1.457	1.541
Dania	1.183	1.434	1.506
Belgia	1.265	1.374	1.445
Kanada	836	930	946

Porównanie spożycia na głowę masła i margaryny w poszczególnych krajach w roku 1952 wykazało w większości wypadków znaczny wzrost konsumpcji margaryny na niekorzyść masła. Zaznaczyć się to najwyraźniej w Stanach Zjednoczonych, gdzie spożycie margaryny na głowę wzrosło do tego stopnia, że z nadwyżką pokryło spadek konsumpcji masła. Spowodowane to było przede wszystkim różnicą cen pomiędzy tymi artykułami. Była ona tak duża, że margaryna zaczęła wypierać masło nie tylko z konsumpcji bezpośredniej ale i w produkcji przetworów takich jak np. lody itp. Łączna konsumpcja masła i margaryny w USA w roku 1952 podniosła się do 16 1/2 lb w przeciwieństwie do poprzednich lat wykazujących spadek. Niski poziom konsumpcji tłuszczów zwierzęcych został z powodzeniem skompensowany wzrostem konsumpcji olejów i tłuszczów kuchennych /12 lb i 10 lb odpowiednio/ oraz tłuszczów niewidocznych w mleku i mięsie.

W Wielkiej Brytanii ostry spadek konsumpcji masła w 1952 został w pewnej mierze skompensowany zwiększeniem zużycia margaryny. Łączne spożycie tych dwóch tłuszczów wynosiło 30 lb na głowę, czyli o 3 - 4 lb mniej niż przed rokiem. Zwiększenie przydziałów margaryny w racjach żywnościowych dla ludności cywilnej było większe niż widoczny wzrost spożycia na głowę, ponieważ przydziały tego tłuszczu na potrzeby przemysłu cukierowego, zostały obniżone z 64.000 ton w 1951 do 47.000 ton w 1952.

W Kanadzie konsumpcja masła i margaryny na głowę ludności nieco spadła ponieważ liczba ludności wzrosła szybciej niż w produkcji.

W Australii i w Nowej Zelandii konsumpcja masła była większa w sezonie 1951-52 niż w poprzednim. W Nowej Zelandii spadła ona poziom przedwojenny. Nie ma jeszcze danych dotyczących poziomu konsumpcji margaryny w tych krajach.

W wielu krajach europejskich konsumpcja masła na głowę w roku 1952 pozostała na niezmienionym poziomie lub nieznacznie wzrosła w porównaniu z rokiem poprzednim, mimo dużego zwiększenia spożycia margaryny. W Danii zwiększyła się ona o około 1/2 lb na głowę w porównaniu z rokiem 1951, pomimo stałego wzrostu cen. Była ona nieco niższa niż w 1938. Natomiast konsumpcja margaryny w Danii utrzymywała się znacznie poniżej poziomu z 1938. W Holandii, Szwecji i Niemczech zachodnich zauważano małe zmiany w wysokości spożycia masła i bardzo duży wzrost spożycia margaryny. W Belgii, i Norwegii zmniejszyła się konsumpcja masła natomiast podniosła się konsumpcja margaryny. Konsumpcję masła i margaryny w poszczególnych krajach przedstawia poniższa tabela:

	1951	1952	1951	1952
	m a s ł o		m a r g a r y n a	
	/ w l b /			
.....	9,7	9,3	49,4	52,2
.....	6,2	6,0	37,7	39,5
.....	15,9	17,4	37,3	38,8
.....	26,0	26,5	27,6	29,1
.....	13,0	13,0	20,7	23,2
.....	14,6	10,9	18,3	18,9
.....	23,9	24,0	17,2	17,6
.....	9,7	8,7	6,5	7,7

Kanada	22,6	22,1	7,4	7,5
Nowa Zelandia	39,2	42,7	8,1	?
Australia	30,1	31,3	6,3	.

x/ 12 miesięcy kończących się 30 czerwca

Międzynarodowe obroty margaryną są bardzo małe w stosunku do produkcji lub w stosunku do obrotów tłuszczami służącymi jako surowiec do jej wyrobu. W obrotach międzynarodowych margaryna dostarczana jest prawie wyłącznie w ramach umów dwustronnych. W ostatnich trzech latach całkowity eksport margaryny wynosił około 20.000 ton, czyli nieco więcej niż przed wojną. W latach 1951 i 1952 znaczne ilości margaryny zostały skierowane do Jugosławii w ramach t.zw. pomocy gospodarczej. Wielka Brytania i Australia eksportują margarynę głównie do krajów Imperium. Poniższa tabela przedstawia kierunki wywozu margaryny trzech najpoważniejszych państw eksportujących.

	Wielka Brytania		Australia		Holandia	
	1951	1952	1951	1952	1951	1952
	/ w tysiącach cwt /					
Malta	24,0	15,9	-	-	0,5	6,1
Wyspy Kanałowe .	18,8	20,2	-	-	7,0	7,6
Hong-Kong	2,6	4,3	1,9	-	-	1,0
Singapore i Malaje	31,1	13,8	11,4	4,3	4,0	0,2
Niemcy zachodnie	10,5	12,7	-	-	0,2	35,4
Włochy	1,6	-	1,1	4,9	44,7	2,7
Jugosławia	60,0	-	5,2	-	1,1	10,8
Egipt	4,9	3,6	2,8	10,6	9,9	7,8
Tanger	-	-	-	-	9,4	69,9
Holand. Indie zach.	0,2	0,2	-	-	14,0	-
I n n e	55,0	48,2	13,0	22,7	90,8	141,5
Razem	208,7	119,0	35,4	42,5		

/Wg The Intelligence Bulletin maj.
The Financial Times 5 i 4 czerwiec/

Skóry surowe

Wiadomości z kapitalistycznego rynku skór surowych

W pierwszej dekadzie czerwca rynek południowo amerykański, a w szczególności argentyński, charakteryzował się znaczącym ożywieniem, które jednak pod koniec dekady nieco się zmniejszyło. Obecnie można już jednak stwierdzić, że wprowadzenie systemu sprzedaży przez IAPI przyczyniło się do ożywienia rynku. Według dotychczasowych danych ilość surowych skór wystawionych do sprzedaży przez IAPI w pierwszej dekadzie czerwca wyniosła 105 tys. sztuk z czego około 90% zostało nabyte przez Wielką Brytanię i Niemcy zachodnie a reszta przez Holandię, Japonię i inne kraje.

Ogólnie biorąc w pierwszych dwóch tygodniach czerwca skóry surowymi kształtowały się na wyższym poziomie niż w maju kiedy IAPI sprzedał 250.000 sztuk Frigorifico i Matadero.

Pod koniec okresu sprawozdawczego /10-11.VI./ zaznaczył się z jednej strony pewne wycofywanie się kupców zagranicznych z argentyńskiego rynku skór surowych, z drugiej zaś niechęć IAPI do gromadzenia zapasów, co spowodowało nieznaczne spadki cen widoczne już w dniu 8.VI., kiedy rezultaty aukcji przedstawiały się następująco:

I l o ś ć	gatunek	odbiorca	cena za lb fob
2.550	steers	W. Brytania	18,87 d
2.100	extremes	"	25,68 d
4.400	"	Niemcy zach.	30,42 d
3.500	"	"	30,91 d
2.600	"	Japonia	30,07 d
2.100	"	"	29,94 d
2.250	extreme rejects	W. Brytania	22,96 d
1.900	"	Niemcy zach.	27,25 d

Niemcy zachodnie i Japonia regulowały należność w dolarach "trade"/, a Wielka Brytania w funtach szterlingach.

W przeciwieństwie do ożywionych sprzedaży w Buenos Aires, rynek w Urugwaju był nadal spokojny przy ograniczonym popycie ze strony zagranicy, a ceny nie uległy zmianie. W okresie sprawozdawczym ok. 13.000 skór w czym 5.000 Frigorifico Nacional Steers sprzedano na kontyngent po 51 ¢ za kg fob. Przyczynia się, że większość wymienionych skór nabyli kupcy konfektalni - głównie holenderscy - na reeksport.

W okresie dwutygodniowym kończącym się 9 czerwca b.r. o stanie rynku północno-amerykańskim wykazały ponownie wzmocnienie tendencji. Na giełdzie w Chicago wołowe lekkie krajowe po 19 ¢ za lb, a wołowe krajowe ciężkie 16 - 16,5 ¢

wohec 15 1/2 - 16 zł za lb o dwa tygodnie wcześniej.

Na czerwcowych aukcjach skór surowych w Paryżu, na których obroty były ponownie mniejsze niż o miesiąc wcześniej na skutek skurczenia się podaży, ogólne tendencje uległy wzmocnieniu w przeciwieństwie do aukcji majowych i ceny zwykły kowały umiarkowanie. Najsilniejszy wzrost cen miał miejsce w odniesieniu do skór wołowych ciężkich + 16% i średnich + 8% w porównaniu do cen aukcji majowych. Wzrost cen tłumaczony był wpływem mocnych tendencji na rynku międzynarodowym w odniesieniu do skór surowych, oraz wzrostem cen na równoczesnych aukcjach londyńskich.

/wg Reutersa,
Secofi,
The Leather World/

Przetwory spożywcze, art. kolonialne, owoce i warzywa

1. e. r

W ostatnich dniach maja ceny cukru kubańskiego zostały ogłoszone przez sprzedawców do 3,63 zł za lb fob Kuba. Następnie po sprzedaży do Casablanc 3.500 ton po 3,61 zł za lb. 1 czerwca notowano osłabienie tendencji w światowych rynkach, pomimo zwiększenia popytu na rynku natychmiastowym. W tym czasie Wenezuela porozumiała się z Kubańskim Instytutem Cukrowym w sprawie zakupu 40.000 ton cukru surowego. Oczekuje się również, że w ramach zawartego układu Niemcy zachodnie zakupią 30.000 ton cukru, na poczet tegorocznej dostawy 150.000 ton. Równocześnie prawie donoszono o zakupieniu przez Chile 100.000 ton cukru surowego z Peru po 3,70 zł za lb, co wypadło nieco niż po 3,70 zł fob Kuba. W kilka dni później Reuter donosił, że wkrótce zostanie zawarty układ pomiędzy Francją i Niemcami na zasadzie którego Francja otrzyma 100.000 ton cukru surowego w zamian za rury, pompy itp. potrzebne do budowy wiaduków i rowów. Ponadto prasa branżowa donosiła, że Niemcy zachodni na dzień 15 czerwca zakupią 30.000 - 50.000 ton cukru. Wśród handlowców oczekuje się ponadto zawarcia transakcji z Wenezuela, Chile i Urugwajem. W związku z powyższym kubańscy producenci podnieśli w I tygodniu czerwca cenę cukru światowego na 12 punktów do 3,75 zł za lb fob Kuba. W następnych dniach cenę tę nieznacznie się obniżyła. Na rynku cukru utrzymuje się w tonach, że Casablanc zakupi w krótkim czasie 20.000 - 30.000 ton cukru, a Niemcy zachodnie sfinalizują zakup 30.000 ton. W dniu 12 czerwca cukier Kontrakt nr 4 notowano po 3,71 zł za lb fob Kuba.

Sprzedaż cukru surowego na Kuby dla krajów innych niż Kuba na koniec maja - zdaniem eksporterów - 1.545.000 ton. Ilość ta obejmuje już 150.000 ton rozsprzedane w ostatnim tygodniu. Według obliczeń firmy Czarnikow ilości wymienione nie obejmują jednak co najmniej 600.000 ton, cukru zakupionego przez Ministerstwo Wyżywienia, która ma być wysłana w tym roku. Obecnie tego łączna sprzedaż cukru na Kuby z t.zw. wolnej kwoty wyniosłaby 2.145.000 ton.

Na Kuby pozostaje zatem do sprzedania w ramach wolnej kwoty nie więcej niż 600.000 ton. Nie należy zapominać jednak o 4 mln ton cukru, który będzie rozdysponowany w ciągu najbliższych 4 lat, t.j. od 1954 do 1957 roku.

W Anglii nie przypuszcza się, aby Kuba zwolniła jakąś część z tej kwoty na sprzedaż nawet w wypadku rozsprzedania całej wolnej kwoty. Jednakże wbrew tym przypuszczeniom istnieje i niepotwierdzona wiadomość z Hawany, że wolna kwota zostanie powiększona o dalsze 200.000 ton wywołując niższe ceny cukru na giełdzie nowojorskiej. Każde zwiększenie jednak wolnej kwoty musiałoby spowodować zmniejszenie rezerw stabili-

zacyjnych. W związku z tym wiadomość powyższa nie wydaje się prawdziwa.

Departament Rolnictwa USA ogłosił, że powtórnie będą rozpatrywane oferty na cukier rafinowany z Puerto Rico wysyłkę do Grecji w ramach programu M.S.A. To nowe zapotrzebowanie oceniane jest na 30.000 sh ton. i będzie to drugi raz od zakupu cukru dla Grecji. Poprzednio G.C.C. zakupiło dla Grecji również w ramach programu M.S.A. 22.000 sh ton. Ceny cukru rafinowanego 96° wynoszą 4,70 p za lb fob Puerto Rico.

Tegoroczny zbiór trzciny cukrowej w Queensland Australia/ napowiada się wyjątkowo dobrze i oceniany jest teraz na 9.044.003 ton czyli o 2.200.000 ton więcej niż w sezonie poprzednim. Spodziewana produkcja cukru może osiągnąć 1.237.000 ton czyli o 400.000 ton więcej niż w roku 1952.

Rok bieżący obfituje w doniosłe wydarzenia dla brytyjskiego handlu cukrem. Na samym początku r.b. na międzynarodowym rynku cukru nastąpił poważny spadek cen spowodowany nadprodukcją cukru, pomimo ograniczenia produkcji do 5 mln ton, wobec 7 mln ton o rok wcześniej. Dokonanie brytyjskie Ministerstwo Wyżywienia zakupu cukru w wysokości 1 mln ton na Kubie w celu zniesienia racjonowania tego cukru już w II połowie 1953 roku wpłynęło dodatnio na sytuację na Kubie i dość poważnie podniosło ceny cukru. Według obliczeń fachowych w związku ze zniesieniem racjonowania cukru w Anglii nastąpi w tym kraju wzrost konsumpcji o 25%, w stosunku do obecnego poziomu wynoszącego ca 2 mln ton rocznie. Obecne warunki nie tendencji obserwowane na międzynarodowym rynku cukru wskazywały na groźbę nadprodukcji cukru w krajach kapitalistycznych, lecz zdaniem Financial Times: "zagadnienie to wykona się wkrótce ponownie".

Do zniesienia racjonowania w Wielkiej Brytanii następnym posunięciem będzie przekazanie importu cukru kupcom prywatnym i przywrócenie obrotu krajowym i zagranicznym rozmiały przedwojennych. W związku z powyższym przed Wielką Brytanią stoi do rozwiązania wiele problemów. Z jednej strony uprzywilejowana długoterminowymi układami produkcja cukru w krajach Wspólnoty Brytyjskiej z drugiej zaś popierana przez rząd brytyjskiego zaopatrzenia w cukier. Zagadnienie polega na tym, aby włączyć je w strukturę handlu wolnorynkowego.

Zagadnienie światowego rynku cukru dyskutowane będzie na letniej sesji Międzynarodowej Rady Cukrowej. Z uwagi na rosnącą brytyjskiej konsumpcji tego artykułu i wybitną pozycję w eksporcie no importera jak i eksportera Wielka Brytania odegra kierowniczą rolę w nadchodzących rokowaniach o zawarcie światowej umowy cukrowej.

Reuter 29.V., 1.VI., 3.VI., 11.VI.
Financial Times 6.VI., 29.V.
Public Ledger 6.VI.

Sytuacja cukrowa w Japonii

Konsumpcja cukru w Japonii wzrosła do 302.000 ton w roku gospodarczym kończącym się 31 marca 1953 r., wobec 503.000 ton o rok wcześniej. Konsumpcja na głowę wzrosła z 13 funtów w 1952 do 14 funtów w 1953.

nie bezpośrednio powojennym na 23 funty w omawianym roku. Kon-
tynacja na głowę w 1952 roku była jeszcze o 20% niższa od prze-
ciętnej przed wojennej.

Zapasy cukru na 1 kwietnia 1953 r. oceniono na 291.000
ton czyli na trzykrotnie więcej w porównaniu ze stanem z roku
1952. Import cukru surowego w japońskim roku gospodar-
stwa 1952 wyniósł 1.043 tys. ton wobec 498.000 ton w 1951 i
160 tys. ton przeciętnie w latach 1935-39. Ten raptowny wzrost
importu spowodowany był głównie zwiększeniem przydziału dole-
żności na zakup cukru z dolarowego obszaru. Dość dobre zaopatrze-
nie w cukier skłoniły rząd japoński do zniesienia kontroli cen
regulowania cukru w tym kraju od 1 kwietnia 1952 r. Produk-
cja cukru buraczanego w Japonii jest niewielka i wynosi obec-
nie 32.000 ton, a zamiarem rządu jest zwiększenie jej do
100.000 ton w 1957 r. Koszt produkcji cukru krajowego jest wy-
soki i niezbędne jest subsydiowanie jej przez rząd.

Foreign Commerce Weekly 11.V.

Kakao
W kołach handlowych Londynu panuje przekonanie, że nie
należy oczekiwać dalszych ofert bezpośrednich na kakao z głów-
nego zbioru Afryki zachodniej. Fakt ten świadczy o niedosta-
tecznych ilościach tego artykułu. W pierwszych dniach czerwca
transakcje zachodnie sfinalizowały duże transakcje. Za partię do
przedania żądano do 282 1/2 s na dostawę czerwiec - sierpień
z Hamburga, wobec 270 s w tygodniu poprzednim. Transakcje
prywatne, zabezpieczające i switchingowe spowodowały, że
na rynku kakao w pierwszych dniach czerwca były bardzo
spokojne. Jest bardzo prawdopodobne, że w najbliższych tygodniach
przyczyny wywierają wpływ na kształtowanie się
situacji rynkowej. Kakao na dostawy wrześniowe notowano w dniu
czerwca po 269 - 268 s za cwt.

Francuskie pismo Agefi podało interesujące oświadcze-
nie eksperta Brazylijskiego Towarzystwa Rolniczego, a mianowi-
cie, że koszty produkcji kawy w Brazylii wzrosły w ostatnich
latach przeszło czterokrotnie. A w związku ze spadkiem wydaj-
ności drzew kawowych do połowy, obecne koszty produkcji są
9-krotnie wyższe od tych jakie były przed dwudziestu laty.

Jak wiadomo głównym nabywcą kawy brazylijskiej jest
Ameryka północna, gdzie konsumpcja kawy w omawianym okresie
wzrosła dwukrotnie. Dawniej Brazylia pokrywała 70% zapotrzebo-
wania Stanów Zjednoczonych, obecnie zaś nie więcej niż 48%.
Brazylijski usiłuje znaleźć sposób zwiększenia wydajności
produkcji, bez podnoszenia ceny kosztów. Początkowa wyższa cen-
a od czasu zniesienia cen maksymalnych w Stanach Zjednoczo-
nych może ułatwić tę politykę. W związku jednak z ostatnią
wyższą ceną przez Instytutu Kawowego oświadczył, że nie zostały
przedsięwzięte żadne oficjalne środki, gdyż rząd zajął
postawę wyczekującą wobec tendencji na amerykańskim rynku
kawowym.

Na konferencji brazylijskiego Instytutu Kawowego postanowiono przedłużyć ważność przepisów dotyczących obrotów kawy z bieżących zbiorów na okres jednego roku.

Agefi 20.V.
Reuter 3.VI.

Herbata

Obecne ceny detaliczne w Anglii różnych mieszanek herbaty wahają się od 3s 8d do 5s 4d za lb. Największy popyt jest na herbatę w cenie 4s - 5s za lb. Mniejsze natomiast zapotrzebowanie jest na tańsze gatunki herbaty. Krajowa konsumpcja herbaty w Anglii jest trudna do uchwycenia i oceniana jest na około 475 mln lb rocznie. Ogólnie biorąc światowy popyt na herbatę powiększył się w ostatnim roku. Tak np. Niemcy zachodnie stały się ważnym rynkiem zbytu na herbatę i przypuszcza się, że w najbliższym czasie zostaną tam zmniejszone wyjątkowo wysokie cła na herbatę, podobnie jak na kawę, co przyczyni się do zwiększenia konsumpcji.

Ceny herbaty cejlońskiej trzymały się dość mocno przez dłuższy czas, ostatnio jednak Financial Times sugerował, że w następnych 4 lub 5 tygodni ceny niższych gatunków herbaty cejlońskiej znacznie spadną. Obecnie całe zainteresowanie skierowane jest na nowe zbiory herbaty w północnych Indiach. W kołach handlowych Anglii przypuszcza się, że na rynku brytyjskiej w dalszym ciągu brak będzie zwykłych gatunków herbaty indyjskiej w miesiącach letnich. Kupcy zamierzają wstrzymać się od zakupów, na tak długo na ile pozwolą im zapasy. Zmiany w dotychczasowych szacunkach spowodować mogą jeszcze zmiany warunków atmosferycznych. Pomijając nieprzewidziane wypadki perspektywy dla producentów herbaty indyjskiej wydają się dość dobre i mocna tendencja przewidywana jest już obecnie. Jest rzeczą bardzo interesującą, że pomimo podwyżki cen konsumpcja herbaty w Indiach znajduje się na bardzo wysokim poziomie.

Financial Times 3.VI., 10.VI.

Rynek nasion oleistych i olejów

W ostatnich dniach maja i pierwszych czerwca rynek tłuszczów tak zwierzęcych jak i roślinnych był wyjątkowo spokojny. Ceny oleju kokosowego jak i kopry znajdowały się jeszcze na stosunkowo wysokim poziomie w porównaniu z innymi olejami. np. kopra Straits z dostawą na czerwiec - lipiec początkowo po £ 83 10s i chociaż nie spotkano żadnych bliskich zamówień ceny kopry podniosły się w końcu pierwszego tygodnia czerwca do £ 85. Inne gatunki kopry również nie znajdowały nabywców, za wyjątkiem kopry filipińskiej, która została sprzedana na Kontygent z dostawą na lipiec - sierpień po \$ 210 za tonę cii.

Bardziej aktywny w tym czasie wydawał się rynek ziarna palmowego, przy stosunkowo niższych cenach. Ziarno palmowe z Konga Belgijskiego sprzedano z dostawą na czerwiec - lipiec po fr.bel. 8.600 za tonę. W tym czasie na rynku odczuwało się bardzo słabą podaż oleju z orzecha ziemnego, na skutek braku ofert w pierwszym rzędzie z Chin, nawet przy cenie £ 138 za tonę luzem. Niewielkie ilości tego oleju z Afryki południowej

Przedawano po £ 140 za tonę w bębnach. Również z powodu braku
bardzo trudno było ustalić dokładne notowania oleju kokosowego.
Wiadomo tylko, że w tym czasie Kontynent chciał zakupić olej
Kokosowy Straits w dostawach na czerwiec - lipiec po £ 121 za
tonę, jak również olej cejloński, do transakcji jednak nie
doszło.

Public Ledger 6.VI.

Paliwa

Spadek wydobycia węgla w Europie Zachodniej

W końcu maja opublikowany został komunikat Europejskiej Komisji Gospodarczej w Genewie o wydobyciu i obrotach paliwami kamiennymi w I kw.b.r. Według tego komunikatu wydobycie węgla kamiennego w Europie zachodniej było w okresie sprawozdawczym 700 tys. ton mniejsze niż o rok wcześniej i o 235 tys. ton niższe niż w IV kw.r.ub. Spadek wydobycia nastąpił pomimo zwiększenia zatrudnienia w górnictwie węglowym, które wzrosło w okresie 12-miesiący kończących się w marcu b.r. o 1%. Dysproporcja ta spowodowana jest przez ekspertów węglowych brakiem kwalifikacji i brakiem nowych kadr górniczych.

Zatrudnienie w Anglii wzrosło w tym okresie o 10.000, w Niemczech zachodnich o 17.000 i w Holandii o 2.000. We Francji nastąpił spadek zatrudnienia o 10.000 a w Belgii o 4.000.

wydobycie węgla kamiennego w 1000 ton

	<u>I kw.1952</u>	<u>IV.kw.1952</u>	<u>I kw.1953</u>
Anglia	59.602	59.695	59.148
Francja	31.668	31.609	31.754
Niemcy zachodnie	14.540	14.282	14.426
Belgia	8.017	7.851	7.746
Holandia	4.161	4.111	4.230
Włochy	3.184	3.155	3.160
Portugalia	259	261	266
Wsumie wymienione	121.431	120.964	120.730

Jak widać z powyższego spadek wydobycia miał miejsce nie tylko w Anglii, we Francji oraz w Belgii i w Holandii - w Niemczech zachodnich i w Zagłębiu o 863 tys. ton, co skompensowane zostało w niewielkim stopniu wzrostem wydobycia w Niemczech zachodnich i w Zagłębiu Saary.

Sądząc z danych fragmentarycznych za kwiecień i maj, produkcja na odcinku wydobycia uległa pewnej poprawie - w szczególności w Anglii, lecz ogólne wydobycie w 6-ciu wyżej wymienionych krajach było w pierwszych 5-ciu miesiącach b.r. zapewne o kilka-set tys. ton niższe niż w analogicznym okresie poprzedniego.

Import paliw stałych w kapitalistycznych krajach europejskich był w I kw. 1953 r. o 27% mniejszy niż o rok wcześniej, natomiast eksport zwiększył się nieznacznie o 1,5%.

Import paliw stałych w europejskich krajach
kapitalistycznych w 1000 ton

	<u>I kw.1952</u>	<u>I kw.1953</u>
Francja	5.335	5.975
Niemcy zachodnie	4.092	2.680
Włochy	2.336	2.312
Dania	1.648	1.725
Szwecja	2.263	1.414
Holandia	1.781	1.129
Austria	1.793	916
Luksemburg	983	909
Szwajcaria	751	559
Irlandia	589	374
Finlandia	609	346
Norwegia	559	339
Belgia	614	292
Saara	295	290
Portugalia	113	97
Triest	32	79
Grecja	79	69
Wielka Brytania	327	-
Ogółem wymienione	23.999	17.505

Jak wykazuje powyższe zestawienie jedynie Dania i Triest zwiększyły swój import paliw stałych w I kw.b.r. w stosunku do stanu z przed roku. Włochy są jedynym większym importerem, który utrzymał bez większych zmian przywóz węgla, koksu i bryki-
tów, natomiast Belgia, Austria i Finlandia zmniejszyły w I kw.
b.r. import do połowy.

Poniższe zestawienie ilustruje zmiany w odniesieniu do eksportu paliw stałych opublikowane przez ECE:

Eksport paliw stałych

w 1000 ton

	<u>I kw.1952</u>	<u>I kw.1953</u>	<u>zmiana w %</u>
Niemcy zachodnie	6.002	6.105	+ 1,7
Wielka Brytania	2.071	3.270	+58,0
Saara	2.279	1.557	-31,7
Polska a/	1.836	1.482	-19,2
Belgia	726	811	+11,6
Francja	339	318	- 6,2
Holandia	340	269	-21,0
Ogółem wymienione	13.593	13.812	+ 1,5

a/ tylko na obszar kapitalistyczny.

W końcu maja Komitet do Spraw Węgla Europejskiej Komisji
podarowej uzgodnił rozdział 9 mln. ton węgla i 2 mln ton
postawionych do jego dyspozycji przez europejskich ekspor-
tów w III kw. 1953 r. W sumie 11 mln. ton paliw stałych zostało
przeznaczonych dla 19 krajów europejskich.

Równocześnie Komitet podał do wiadomości, że III kw. przy-
szłego obniżenie się wydobycia węgla kamiennego w krajach zach.
europejskich o blisko 2 mln ton w stosunku do wydobycia w II kw.
zobowiązanego na 121.647 tys ton na skutek dodatkowego tygodnia urlo-
wego w górnictwie brytyjskim, oraz obniżenia się produkcji
w Belgii w związku z nadmiarem jego zapasów na kopalniach.
Zapowiadany spadek wydobycia we Francji i w Niemczech zachodnich
byłby ponoć mniejszy w r.b. niż o rok wcześniej.

Raport Komitetu zwraca uwagę na nadmierne zapasy węgla na
kopalniach we Francji i w Belgii oraz na równoczesny niedobór
węglów koksujących i entracytu.

Zapasy węgla w krajach Europejskiej Wspólnoty Węgla

i Stali

Zachodnio-niemiecki periodyk branżowy "Glückauf" opubli-
kował w pierwszym numerze majowym obszerną statystykę przemy-
słowego "Wspólnoty", która zawiera m.in. dane odnoszące się
do zapasów węgla na kopalniach w krajach członkowskich
pierwszych czterech miesiącach b.r. Ogólnie biorąc zapasy
na kopalniach na obszarze "Wspólnoty" były na koniec 1952r.
1.808 tys ton wyższe w porównaniu ze stanem ich na koniec
r. W pierwszym kw.b.r. zapasy węgla nadal wzrastały osią-
gając na koniec marca poziom 8.848 tys ton czyli o 1.774 tys
więcej /+ 25%/ niż na początku 1953 r. i o 5.841 tys ton
więcej niż o rok wcześniej /+ 188%/.

Zapasy węgla na kopalniach na koniec okresu x/ w 1000 ton

	1951	1952	III.52	III.53	15.IV.53
zachodnie	432	465	506	689	565
Francja	225	1659	446	2035	2195
Niemcy	1353	4200	1737	5400	5600
Belgia	68	460	90	510	511
Holandia	48	53	79	75	67
Wspólnota	140	237	149	139	150
Wspólnota wymienione	2266	7074	3007	8848	9088

Jak widać z powyższego kumulacja zapasów węgla dokonała
się głównie we Francji, w Belgii i w Zagłębiu Saary. Wzrost za-
pasów w Niemczech zachodnich był umiarkowany i w kwietniu uległy
obniżeniu. W Holandii zapasy na kopalniach kształtowały się
na poziomie b.r. poniżej stanu z przed roku. Sądząc z wiadomości
informujących o dalszym wzroście zapasów węgla w Belgii
i we Francji, należy szacować, że na koniec maja osiągnęły one
nie licząc zapasów węgla na koksowniach znajdujących się na
terenach kopalń.

poziom 9,5 - 10 mln ton co byłoby dla całego obszaru "Wspólnoty" poziomem rekordowo wysokim.

Produkcja poszczególnych gatunków węgla w krajach

"Wspólnoty"

Według danych opublikowanych przez "Wysoki Urząd" z ogólnej ilości 240,6 mln ton wydobytego węgla kamiennego przez "Wspólnoty" w 1952 r.: 57,2 mln ton, czyli 23,8% przypada na węgiel chudy, antracyty i węgiel kuzienny, 126,5 mln ton - 52,6% na węgiel tłusty, oraz 56,9 mln ton - 23,6% na węgiel płomienisty.

W okresie ostatnich czterech lat wydobywanie węgla kamiennego i antracytów zwiększyło się na obszarze omawianym o 5,7 mln ton, czyli o 11%, wydobywanie węgla tłustych wzrosło o 13,2 mln ton, a zatem o 13,6% a węgla płomienistych o 9 mln ton i 15,8%.

	chude i antracyty	tłuste	płomien.	ogółem
Niemcy zachodnie	18,5	81,9	22,9	123,3
Belgia	14,8	7,7	7,7	30,2
Francja/Saara	17,5	30,7	25,3	73,5
Włochy	0,1	-	1,0	1,1
Holandia	6,3	6,2	-	12,5
Ogółem	57,2	126,5	56,9	240,6

Jeśli chodzi o węgiel chudy i antracyty to największy odsetek wydobywania posiada Belgia - 49% ogólnego jej wydobywania, co wzmacnia jej pozycję w chwili obecnej kiedy te gatunki węgla pozostają w niedoborze. W odniesieniu do węgla płomienistego przewagę ma Francja i Saara - 34% ogólnego wydobywania tego obszaru, zaś w dziedzinie węgla tłustych - Niemcy zachodnie.

Najszybszy wzrost wydobywania węgla kamiennego i antracytów miał miejsce w Niemczech zachodnich, gdzie produkcja tych gatunków węgla wzrosła od 1949 r. do 1952 r. o 22%.

Wg "Glückauf" 9.V.53.

Wiadomości z kapitalistycznego rynku węgla

W. B r y t a n i a. Sytuacja na brytyjskim rynku węgla pozostaje nadal bez zasadniczych zmian. Wydobywanie węgla w pierwszych 21 tygodniach b.r. osiągnęło poziom 94.132 tys ton, co zaledwie o 131 tys ton więcej niż w tym samym okresie roku poprzedniego. Wstępne szacunki przeprowadzone przez H.C.E. wskazują, że koronacja kosztowała gospodarkę brytyjską około 1 mln ton węgla ponieważ oprócz wolnego dnia w dzień koronacyjny, w pierwszy dzień pokoronacyjny. W związku z powyższym wydobywanie w 22 tygodniach b.r. będzie zapewne o 1/2 mln ton większe niż w analogicznym okresie roku zeszłego.

Zapasy węgla /rozprowadzone/ w dn.16.V. wynosiły 13,41 mln ton w porównaniu z 14,15 mln ton o rok wcześniej.

	17.V.52	16.V.53
	w 1000 ton	
gazownie	2.405	2.095
elektrownie	4.700	4.584
wodociągi	20	73
koleje	657	530
koksownie	1.004	1.402
przem.hutniczy	538	469
" metal.i konstr.	607	486
" inny	3.267	2.684
zapasy hurtowników	643	426
zapasy różne inne	249	664
Ogółem zapasy rozprow.	14.150	13.413
zapasy na kopalniach	580	2.169

Konsumpcja węgla w maju nadal kształtowała się powyżej poziomu z roku poprzedniego i w pierwszych 20 tygodniach b.r. wyniosła blisko 93 mln ton czyli o 3 mln ton więcej niż w analogicznym okresie r.ub. W skali rocznej wzrost konsumpcji wyniósłby zatem już 7,8 mln t.

W pierwszych czterech miesiącach b.r. W.Brytania eksportowała 4.469 tys.long ton węgla w porównaniu z 3,06 mln ton o rok wcześniej co w skali rocznej daje wzrost o 4,2 mln ton. Łatwy bunkru w tym samym czasie były nieco niższe /ca 200.000 ton/ niż o rok wcześniej.

Srednie ceny eksportowe fob brytyjskiego węgla grubego za long tonę kształtowały się w pierwszych 5-ciu miesiącach następująco:

	1952	1953	XII.1952 = 100
styczeń	13,62	15,25	99,5
luty	14,75	15,10	98,4
marzec	15,14	15,02	97,8
kwiecień	15,00	14,87	96,8
maj	15,39	14,60 ^{x/}	95,1 ^{x/}
stycz.-kwiecień	14,68	15,07	-

Portugalia. W 1952 r. Portugalia importowała 442 tys. ton węgla kamiennego i 22 tys ton koksu wydobywając na swoim obszarze 442 tys ton węgla kamiennego. W latach przedwojennych wydobycie węgla w Portugalii było mniejsze wynosząc 250-300 tys. ton rocznie, import natomiast był trzykrotnie większy niż obecnie i sięgał 1,2 - 1,3 mln ton rocznie.

dane szacunkowe.

Spadek importu w latach powojennych spowodowany jest w pierwszym rzędzie konkurencją paliw płynnych, które wyparły węgiel z wielu dziedzin gospodarki portugalskiej, a przede wszystkim spowodowały zmniejszenie dostaw bunkru węglowego dla własnej i obcej floty. W roku ubiegłym dostawcami węgla na rynek portugalski były następujące kraje: W. Brytania - 301 tys. ton, Niemcy zachodnie - 46 tys. ton, Stany Zjednoczone - 37 tys. ton, Hiszpania - 23 tys. ton i inne kraje resztę. W pierwszych dwóch miesiącach b.r. Portugalia importowała 51,4 tys. ton w porównaniu z 75 tys. ton o rok wcześniej. Głównymi dostawcami były nadal W. Brytania i Niemcy zachodnie. Dostawy z USA zostały w tym okresie całkowicie wstrzymane.

/Wg Daily Freight Register 5.VI.53/

Szwajcaria. W pierwszych czterech miesiącach 1953 r. Szwajcaria importowała 442,9 tys. ton węgla kamiennego w porównaniu z 690 tys. ton w tym samym okresie o rok wcześniej. Import w poszczególnych miesiącach obu okresów kształtował się następująco /w tys. ton/:

	1952	1953	zmiana w %
styczeń	174	95	- 45,4
luty	189	98	- 48,1
marzec	168	146	- 18,1
kwiecień	159	103	- 35,2
Razem	690	443	- 35,9

Strukturę kierunkową importu węgla w omawianym okresie ilustruje zestawienie poniższe /w tys. ton/:

	styczeń - kwiecień 1952	1953	zmiana w %
Niemcy zachodnie	190	120	- 36,9
Saara	74	99	+ 33,7
Francja	103	97	- 5,8
Stany Zjednoczone	230	79	- 65,7
Wielka Brytania	33	19	- 42,4
Polska	18	10	- 44,4
Belgia/Luksemburg	25	9	- 64,0
Holandia	-	4	-
Czechosłowacja	10	3	- 66,6
Inne kraje	7	2	- 71,5
Ogółem	690	443	- 35,9

Dla orientacji jak kształtowały się średnie ceny importowe franco granica na rynku szwajcarskim, który na ogół uważany jest za najbardziej reprezentatywny wolny rynek importowy w Europie zachodniej zamieszczone zostało zestawienie poniższe oparte na szczegółowej statystyce importu Szwajcarii.

Srednie ceny importowe węgla zach.niemieckiego
i amerykańskiego w Szwajcarii

w zł za tonę

	amerykański		zach.niemiecki	
	1952	1953	1952	1953
styczeń	25,02	25,90	22,27	24,20
luty	24,85	25,65	21,55	23,08
marzec	24,85	25,60	21,30	23,70
kwiecień	26,10	24,22	21,40	23,90

z n o j a. Import węgla, koksu i brykietów do Francji w pierwszych 5-ciu miesiącach b.r. wyniósł łącznie 4.521 tys.ton. Z dostaw z Zagł.Saary/ w porównaniu z 8.642 tys.ton o rok wcześniej. Głównymi dostawcami w r.b. były następujące kraje: zach. 2.762 tys.ton, Belgia - 758 tys.ton, W.Brytania - 290 tys.ton, USA, 176 tys.ton, Polska, 121 tys.ton, Czechosłowacja 194 tys.ton posiadłości francuskie.

Wg Secofi z dn. 13.VI.53

Wzrost wydobycia gazu ziemnego we Włoszech

We Włoszech, gdzie wydobycie węgla i ropy naftowej jest małe, odkryte zostały niedawno duże zasoby gazu ziemnego w dolinie Padu. Ma to przełomowe znaczenie dla zaopatrzenia w energię przemysłową, północnej części kraju. Produkcja gazu ziemnego w ubiegłym roku osiągnęła 1.435 mln m³ i była w porównaniu 5-krotnie wyższa od bieżącej produkcji francuskiej. Włoszech jest drugim z kolei największym producentem w Europie. Włoszech jest obecny obszar produkcyjny w południowo-zachodniej części kraju odkryty został w 1939 r.

Zeszkorowana produkcja włoska odpowiadała pod względem kalorycznym około 1,4 mln ton olejów pędnych albo 5% ogólnej włoskiej konsumpcji energii wszelkiego rodzaju. Wydobycie gazu ziemnego stale wzrasta i o wiele wyższe oczekiwane są w 1953 r. i latach następnych. W chwili obecnej poziom produkcji osiągnął około 7 mln m³ dziennie, co daje około 2.500 mln m³ w stosunku rocznym, podczas gdy odkryte zasoby pozwalająby produkować 4.750 mln m³ rocznie przez co najmniej 20 lat. Przeważa jednak pogląd, że zasoby gazu ziemnego są znacznie większe. Państwowe towarzystwo: Główny producent, dokonało w okresie powojennym nie tylko jak około 30 wierceń próbnych w dolinie Padu. AGIP ma zamiar kontynuować prace poszukiwawcze prowadzone na zasadzie ustawy o monopolach państwowych, pozwoli na znaczne zwiększenie szacunkowych rezerw.

Produkcja i zużycie gazu ziemnego we Włoszech

	/w mln m ³ /		1952
	1950	1951	1.435
Produkcja	510	966	348
Zużycie:			202
przemysł metalowy	133	252	214
" włókienniczy	30	127	422
" chemiczny/jako paliwo/	84	146	143
inne przemysły	142	255	61
paliwo silnikowe	81	122	
gospodarstwa domowe	31	42	
Ogółem	501	944	1.410

Brak dostatecznie rozbudowanej sieci rurociągów do ośrodków konsumpcji hamował dotychczas rozwój produkcji gazu ziemnego. W wyniku energicznej akcji, zmierzającej do rozwiązania tego zagadnienia, sieć rurociągów gazowych osiągnie z końcem 1954 r. 3.190 mil długości wobec 1.280 mil z końcem 1952 r. Sieć ta obejmować będzie wszystkie główne ośrodki przemysłowe w dolinie Padu, jak również Genuę. Jak wskazuje na to porównanie zestawienie, największe ilości gazu ziemnego - około 80% - zużywane są w przemyśle jako paliwo. Około 10% zużywanych jest w postaci gazu płynnego dla pojazdów mechanicznych. Tylko dla celów gospodarstwa domowego jest w dalszym ciągu malejąca liczba elektrownie zużywające gaz ziemny o łącznej zdolności wytwórczej 240.000 k.W. powstały w roku ubiegłym w Tawernie i Fiacenza.

Duże ilości gazu ziemnego, którymi rozporządza uprzedmiotowiona północna część kraju, zwiększają kontrast pomiędzy tym obszarem a mniej uprzywilejowanymi częściami Włoch, szczególnie na południu. Gaz ziemny sprzedawany jest po cenie wyższej od kosztów produkcji, ażeby nie obniżyć możliwości konkurencji przemysłów położonych w innych częściach kraju w stosunku do przemysłu północnych Włoch. Jednakowoż nawet w tym wypadku cena gazu ziemnego dostarczanego dla przemysłu, biorąc pod uwagę jego wartość kaloryczną, jest o 40 - 50% niższa od ceny węgla i o 20 - 30% niższa od ceny olejów pędnych. Zyski osiągnięte tą drogą mają być zużyte na sfinansowanie budowy dużych inwestycji przy pracach poszukiwawczych, budowie rurociągów i.t.d. Jak dotychczas, gaz ziemny zastępowany jest importowanym węglem. Poza obszarem północnych Włoch, AGIP dokonął w roku ubiegłym pierwszego odkrycia gazu ziemnego w regionie, Włochy środkowe, gdzie produkcja osiągnęła obecnie poziom około 5 mln m³ rocznie.

Petroleum Press Service, czerwiec 1953 r.

Kauczuk, chemikalia

K A U C Z U K

Wiadomości z Międzynarodowego rynku kauczuku

Ostatnie dni maja i pierwsze dni czerwca br. przyniosły niewielką obniżkę ceny kauczuku naturalnego na rynku światowym, co związane było z pomyślnym przebiegiem w rokowaniach rozejmowych na Korei. Na rynku londyńskim cena RSS nr 1 /natychmiast/ obniżyła się do 20 1/2 d za lb i pozostała na tym poziomie przez pierwszą połowę czerwca.

Ostatnio obserwowano wzrost popytu na gorsze gatunki kauczuku naturalnego w arkuszach i "blankets" ze strony kupców Europy kontynentalnej oraz Australii.

W chwili obecnej istnieje znaczna rozbieżność zdań jeśli chodzi o perspektywy na rynku kauczuku naturalnego. Pewne koła zapatrują się dość pesymistycznie na poziom zapotrzebowania kauczuku naturalnego przez Stany Zjednoczone w najbliższym okresie. Natomiast w innych kołach uważa się, że obecna sytuacja na rynku utrzyma się, z niewielkimi odchyleniami przez krótki czas, gdyż Amerykanie powstrzymywali się będą od większych zakupów licząc na dalsze osłabienie rynku.

W kwietniu br. udział konsumpcji kauczuku naturalnego w ogólnej konsumpcji kauczuku w USA przekroczył nieznacznie 38 3/4%. Wiadomym jest jednak, iż obecnie jeśli chodzi o szereg konsumentów to udział ten wzrósł jeszcze bardziej na korzyść kauczuku naturalnego, do czego w dużym stopniu przyczynił się obecny niski poziom cen tego surowca.

Drugim ważnym czynnikiem oprócz poziomu cen, który silnie wpływa na sytuację na amerykańskim rynku kauczuku jest znaczny popyt na kauczuk gorszych gatunków, których cena jest bardziej opłacalna niż cena odpowiadających im typów kauczuku syntetycznego. Na skutek znacznego zmniejszenia się podaży gorszych gatunków kauczuku naturalnego na rynku amerykańskim w związku ze zmniejszeniem się dostaw z Indonezji, rozpiętość cen między kauczukiem gorszych i lepszych gatunków uległa zmniejszeniu /zwyżka cen kauczuku gorszych gatunków/.

Należy pamiętać, że sytuacja na amerykańskim rynku kauczuku naturalnego w dużym stopniu uzależniona jest od poziomu amerykańskiej produkcji samochodów. Jest wątpliwe, czy obecny wysoki poziom produkcji w tej dziedzinie da się utrzymać do końca bieżącego roku. Na razie cyfry produkcji samochodów USA z maja br. szacowane są powyżej poziomu kwietniowego. W Anglii produkcja samochodów wzrosła do poziomu nieosiąganego od listopada 1950 r. i w związku z tym wydaje się, że angielska konsumpcja kauczuku naturalnego w r.b. może okazać się znacznie wyższą niż w 1952 r.

Wg Reuter /Notowania giełdowe/ 29.V.-15.VI.53r.
Biki - 6.VI.53 r. Financial Times 9.VI.53r.

M A L A J E

Produkcja kauczuku naturalnego na Malajach wyniosła w ciągu pierwszych czterech miesięcy br. 189.140 ton w porównaniu z 188.070 ton w podobnym okresie roku ubiegłego. Produkcja kwietniowa równa była 45.669 ton. /w tej liczbie na dużych plantacjach 26.573 ton, a u drobnych producentów - 19.096 ton/.

Jeszcze przed jesienią br. na Malaje udać się ma specjalna komisja angielska, której zadaniem będzie opracowanie odpowiedniego raportu, omawiającego następujących pięć głównych problemów:

1. stosunek opodatkowania plantacji i przemysłu kauczukowego do kosztów własnych produkcji, przy czym położony tu jest nacisk, aby komisja przestudiowała wypowiedzi Frenesa Zimera szenia producentów kauczuku na Malajach.
2. Warunki rentowności kapitału zainwestowanego, oraz możliwości napływu nowych kapitałów.
3. Problem replantacji drzew kauczukowych.
4. Zagażnienie produkcji i możliwości rynkowych kauczuku drobnych producentów.
5. Bezrobocie w przypadku dalszego spadku cen kauczuku.

Zdaniem malajskich producentów kauczuku w celu poprawy obecnej sytuacji na rynku kauczuku naturalnego na Malajach, winno być zniesione podwójne opodatkowanie jakiemu podlegają producenci omawianego surowca. Chodzi tu o podatek dochodowy oraz cło eksportowe. Producenci malajscy uważają, że pomysły dla nich rozwiązanie tej kwestii miałyby praktycznie większy wpływ na poprawę sytuacji producentów malajskich, niż realizacja anglo-indonezyjskiego projektu "zapasów buforowych" kauczuku naturalnego.

Według tych samych kół malajskich dokonane ostatnio przez International Rubber Study Group szacunki produkcji i konsumpcji kauczuku w 1953 r. nie są zbyt ścisłe. Zdaniem ich, produkcja kauczuku naturalnego została oszacowana na cyfrę o 50.000 long ton za dużą. Nie wzięto również pod uwagę w należytych rozmiarach przewidywanego wzrostu konsumpcji kauczuku naturalnego w USA. W związku z powyższym przypuszcza się, że światowa nadwyżka produkcji kauczuku naturalnego nad konsumpcją wyniesie nie 193.000 long ton lecz ok. 100.000 long ton /jak wiadomo Amerykanie uważają, że wogóle nie będzie nadwyżki produkcji nad konsumpcją/.

Wg Financial Times - 9.VI.1953 r.

Biki - 6.VI.1953 r.

Statist - 23.V.1953 r.

I N D O N E Z J A

Jak donosi "AGBFI", w związku z niepowodzeniem konferencji International Rubber Study Group, gdzie anglo-indonezyjski projekt utworzenia międzynarodowych zasobów kauczuku naturalnego został odrzucony przez USA, w Holandii toczą się obecnie rokowania między przedstawicielami ZSRR i Indonezji w sprawie sprzedaży do Związku Radzieckiego znacznych ilości kauczuku naturalnego /jak również cyny/ co jest wyraźnie sprzeczne ze stanowiskiem Stanów Zjednoczonych. Jak wiadomo od kilku już lat

Indonezja nie eksportuje kauczuku do Z.S.R.R.

Ogłoszenie odpowiedniego rynku zbytu kauczuku po ustalonych cenach ma dla Indonezji bardzo istotne znaczenie, gdyż eksport kauczuku przysparza krajowi ok. 30% dewiz osiągniętych przez indonezyjski eksport. Monopole amerykańskie prowadzą politykę dyktatu cen na surowce wpłynęły na obniżenie cen eksportowanego przez Indonezję kauczuku naturalnego o 60% w porównaniu z 1951 roku, tak, że w chwili obecnej cena kauczuku wynosi tylko 18 ¢ za lb przy czym USA korzystając swego stanowiska z największego odbiorcy kauczuku indonezyjskiego usiłuje obniżyć tę cenę do 16 ¢ za lb.

Opinia publiczna i prasa indonezyjska ostro potępiają politykę prowadzoną przez monopole amerykańskie i nowożądanie nowych rynków zbytu dla kauczuku indonezyjskiego, drogą przerzucić amerykańskiej polityki embargo. Podkreślają przy tym, że Indonezja nie może przyjąć "pomocy" amerykańskiej wyrażającej się sumą 16.000.000 \$, gdy jednocześnie 300 mln \$ rocznie na skutek amerykańskiej polityki izolacji rynków obozu pokoju.

Jak wiadomo rząd indonezyjski przesłał niedawno rządowi Stanów Zjednoczonych /patrz WHZ - Rynki Towarowe Nr 19/102/, w której żąda

bezpieczeństwa na równych warunkach swobodnej konkurencji między kauczukiem naturalnym i syntetycznym, ustanowienia skrajnej ceny na kauczuk syntetyczny, zwiększenia produkcji kauczuku spirytusowego o 150 - 175 ton, ustanowienia w najbliższej przyszłości amerykańskich zakupów kauczuku naturalnego na zapasy strategiczne, zniesienia istniejących jeszcze ograniczeń w konsumpcji kauczuku.

Według "Rubber Statistical Bulletin" dane statystyczne dotyczące się do produkcji, eksportu i zapasów kauczuku indonezyjskiego przedstawiają się następująco /w tys l.ton/:

	1951	1952
Produkcja	805,2	745,7
na dużych plantacjach	213,3	289,6
u drobnych właścicieli	591,9	456,1
zapotrzebowanie	793,8	748,5
zapotrzebowanie	163,4	300,4
zapotrzebowanie	470,6	289,0
zapotrzebowanie	49,6	58,3
zapotrzebowanie	25,3	28,2
zapotrzebowanie	15,1	17,2
zapotrzebowanie	32,4	11,2
zapotrzebowanie	9,6	7,2
zapotrzebowanie	2,6	3,2
zapotrzebowanie	10,2	2,7
zapotrzebowanie	0,9	0,8

1951

1952

20,1

Zapasy na dużych plantacjach
/na koniec roku/

20,1

Wg Agefi - 3.VI.1953 r.
Rubber Statistical Bulletin - kwiecień
Biki - 21.V. i 23.V.1953 r.

U.S.A.

W kołach przemysłowych Stanów Zjednoczonych uważa się, że cena po której sprzedawany będzie kauczuk syntetyczny w USA po sprzedaży państwowych fabryk tego artykułu w ręce prywatne, zależęć będzie w dużej mierze od sumy jaką firmy prywatne zapłacą za wspomniane fabryki.

Zakłady produkujące butadien, /jeden z najważniejszych części składowych kauczuku syntetycznego/, znajdują się obecnie w eksploatacji firm naftowych i jak przypuszcza się firmy te złożą ofertę na kupno tych fabryk.

W kołach zajmujących się handlem kauczukiem, uważa się za bardzo prawdopodobne, że firmy naftowe spróbują same produkcji kauczuku syntetycznego. Kontrola nad produkcją butadienu zapewniłaby tym firmom produkujące miejsce w produkcji kauczuku syntetycznego w USA, a także pozwoliłaby na jego sprzedaż po wysokich cenach jakie zgodnie z ogólnymi przewidywaniami, warte lone zostaną po sprzedaży rządowych fabryk kauczuku syntetycznego oraz butadienu w ręce prywatne jest obecnie rozpatrywana przez senat amerykański.

Wg Biki - 2.VI.1953 r.
Financial Times - 8.VI.1953 r.

N I E M C Y Z A C H O D N I E

Przewodniczący zachodnio-niemieckiego zrzeszenia firm produkujących wyroby gumowe, oświadczył na dorocznym zebraniu zrzeszenia, że zachodnio-niemiecki przemysł gumowy zubył w produkcji głównie kauczuk naturalny. W chwili obecnej popyt na kauczuk w Niemczech zachodnich określa się na ok.100 tys. ton rocznie.

Na kauczuk naturalny przypada 92% tej sumy. 700 tys. ton kauczuku syntetycznego, zużywanego rocznie przez przemysł zachodnio-niemiecki, ok. połowa dostarczana jest przez państwowe fabryki kauczuku syntetycznego. Wzrost konsumpcji kauczuku syntetycznego w Niemczech zachodnich, uzależniony będzie od zmiany cen. Do tego, aby krajowa cena kauczuku syntetycznego była konkurencyjna w stosunku do ceny kauczuku naturalnego konieczne jest by zachodnio-niemiecki przemysł produkował nie mniej niż 30 tys. ton kauczuku syntetycznego. Zachodnio-niemiecki przemysł wyrobów gumowych liczący 120 fabryk i zatrudniający 60 tys. robotników nie wykorzystuje obecnie swej pełnej zdolności produkcyjnej ze wyjątkiem produkcji opon samochodowych, które napotykają na wzrastający popyt ze strony krajów tropikalnych.

Wg Biki - 4.VI.1953 r.

C H E M I K A L I A

SIARKA

U. S. A.

Na podstawie opublikowanych ostatnio przez "The Chemical Age" danych w odniesieniu do amerykańskiego rynku siarki, stwierdza się, że pierwszy kwartał 1953 r. przyniósł zwiększenie podaży siarki rodzimej w porównaniu z analogicznym okresem 1952 r. Wydobycie siarki naturalnej /surowej/ było wprowadzić nieco niższe niż o rok wcześniej, wynosząc 1.271.715 long ton, lecz dostawy kształtowały się na poziomie 1.317.521 ton, czyli o 35.000 long ton więcej niż w pierwszym kwartale 1952 r. Jakkolwiek zapasy siarki naturalnej u jej producentów obniżyły się w ciągu pierwszego kwartału br. /spadek wyniósł 27 tys. ton/ kształtowały się one na początku kwietnia na poziomie 3.045 long ton wobec 2.851 tys. long ton o rok wcześniej. Jeszcze większe spadki w podaży zaobserwować można w odniesieniu do siarki sztucznej nie ze źródeł rodzimych. W tym przypadku pierwszy kwartał br. przyniósł wzrost produkcji o 48,5% do poziomu 82.578 long ton, dostawy podwoiły się, kształtując się na poziomie ok. 157.100 long ton, a zapasy u producentów tej siarki były na 30.ultimo marca o blisko 30 tys. long ton wyższe /czyli o 30% w stosunku do stanu z końca marca 1952 r.

Wg The Chemical Age - 6.VI.53 r.

BARWNIKI

Anglia

Według informacji prasy londyńskiej pierwsze połowe maja przyniosła wyraźne zmniejszenie się na rynku angielskim podaży tlenku tytanu, który używany jest jako biały barwnik w produkcji farb, lakierów oraz mas plastycznych, jak również w produkcji sztucznego jedwabiu. Jakkolwiek pewien brak tego barwnika nie na się odczuwać od szeregu tygodni na rynku to jednak ostatni skutek zwiększonego zapotrzebowania ze strony przemysłu konsumpcyjnych ustąpił on miejsce znacznemu niedoborowi. Niedobór ten zjawiał się dość nagle i nie był poprzedzony stopniową wyższą cen, ponieważ dotychczas wzrost produkcji tlenku tytanu w Anglii nadążał w pewnym stopniu za wzrostem zapotrzebowania. W omawianym okresie cena importowanego dwutlenku tytanu, na który obowiązujące cło wynosi 15% ad valorem podniosła się z £ 185 na £ 250 za long tonę co nie spowodowało jednakże zwiększenia popytu. Cenę £ 250 za long tonę /łącznie z cłem/ należy traktować jako nominalną, gdyż podaż dwutlenku tytanu na kontynencie europejskim jest bardzo nieznaczna. Równolegle z wzrostem zapotrzebowania na biel tytanową wzrósł również popyt na biel cynkową i ołowianą.

Wg Financial Times - 22.V.53 r.

N A W O Z Y S Z T U C Z N E

Niższe zestawienia przedstawiają cyfry obrotów handlowymi sztucznymi w latach 1951 i 1952 dla Francji, Norwegii, i Danii. /w tysiącach ton/:

1951

Fr a n c j a

Import

Saletra sodowa /chilijska/	150,0
Saletra sodowa /syntetyczna/	3,2
Sieroczan amonu	21,2
Saletra amonowa	25,9
Żuźle Thomas'a	7,2
Fosfaty naturalne	1.211,2

Eksport

Sieroczan amonu	29,3
Saletra wapniowa	5,2
Saletra amonowa	4,9
Azotniak wapienny	0,6
Inne nawozy azotowe	3,3
Żuźle Thomas'a	210,9
Superfosfat	110,4
Fosforan wapnia	51,4
Chlorek potasu, sieroczan potasu i azotan potasu	450,0
Karnalit, Kainit, Sylwin i inne	356,8
Fosforan amonu	0,5
Nawozy mieszane /nie wymienione wyżej/	70,0

N o r w e g i a

Import

Fosfaty naturalne	67,8
Super-fosfat	66,7
Żuźle Thomas'a	7,9
Chlorek potasowy	7,6
Sole potasowe 40%	99,0
Inne nawozy potasowe	12,5

Eksport

Azotniak wapienny	14,2
Saletra wapniowa	638,3
Saletra sodowa	4,6
Saletra amonowa	1,7

S z w e d i a

Import

Saletra sodowa /chilijska/	36,8
Saletra potasowa	289,5
Sieroczan amonu	8,9
Sole potasowe 40%	162,0
Superfosfat	30,9
Żuźle Thomas'a	7,6

Fosfaty naturalne	430,9	312,9
Inne nawozy	-	4,2
<u>Wielka</u>		
<u>Import</u>		
Saletra sodowa /chilijska/	40,6	14,2
Siarczan amonu	14,7	9,8
Saletra amonowa	62,5	21,5
Saletra wapniowa	366,8	363,8
Fosfaty naturalne	248,8	247,2
Superfosfat	50,2	67,9
Nawozy potasowe	232,6	363,3

Wg BIKI 19.V. i 4.VI.53 r.

Wiadomości z międzynarodowego rynku chemikali

Wielka
W ciągu tygodnia kończącego się 30 maja br. na londyńskim rynku ciężkich chemikali, obroty ważniejszymi artykułami na ogół spokojne. Kupcy krajowi przeprowadzali duże transakcje sodą kaustyczną i sodą kalcynowaną, jak również dwuwęglasody. Sądzi się na ogół, że mogłaby nastąpić pewna poprawa transakcyjnych eksportowych, tym bardziej, że jakdotąd tegoroczny eksport do Brazylii i Indii znacznie zmniejszył się. Umiarkowanym cięszczy się techniczne i fotograficzne gatunki tiosiar-sodu. Obroty żelazo-cjankiem i dwuchromianem sodu były wielkie, natomiast chloraem sodu i azotanem dość znaczne. Obserwano duży popyt na przemysłowy, rafinowany azotan sodu, i trójjasadowy fosforan sodu oraz siarczan sodu i sól Suberską. Przeprowadzono również ożywione transakcje chemika-potasowymi, zestaloną i płynną sodą kaustyczną, węglanem i żelazo-cjankiem potasu. Natomiast obroty produktami smo-pogazowej były nieco mniejsze. Obserwowano dużą podaż smoły dużej. Zwiększył się popyt na smołę rafinowaną. Przeprowadzo-gatunkami oleju kreoizotowego.

S. A.
W pierwszym tygodniu czerwca br. na nowojorskim rynku chemikali miały miejsce liczne zlecenia nabywców na ciężkie chemikalia z natychmiastową lub szybką dostawą. Popyt był duży i wykazywały tendencję zwyżkową. Trend zwyżkowy objął już niektóre lekkie chemikalia i jak przypuszcza się obejmie także nawozy sztuczne. Utrzymał się dobry popyt na sodę kau-styczną i sodę kalcynowaną. Tlenki ołowiu zwyżkowały o dalsze ceny w związku z nową zwyżką cen metalu. Podniosły się ceny chromianu i dwuchromianu sodu oraz dwuchromianu chromowy z dostawą natychmiastową zwyżkował o 10%. Kwas chromowy z dostawą natychmiastową zwyżkował o 10%. a od 1 lipca br. spodziewana jest zwyżka w obrotach węgla. Potaniały chemikalia, oparte na cynie. Producenti węgla zapowiedzieli zwyżkę cen kwasu salicylowego i nie-balsamów utrzymały się na dotychczasowym poziomie.

Wg Reuter - 1.VI. i 6.VI.53r.

Eksport i import niektórych chemikalii do USA

pokazuje poniższe zestawienie

	1951 tys. ton	tys. \$	1952 tys. ton	tys. \$
<u>Eksport</u>				
Amoniak bezwodny	5,4	1.083	14,0	1.550
Sadza gazowa	196,6	39.248	132,9	26.120
Kwasy i anhydryty nieorganiczne	18,4	6.375	15,2	4.631
Kwasy i anhydryty organiczne	5,2	3.321	4,6	2.563
Barwniki, krepłaki i farby artystyczne	10,2	31.407	5,5	16.931
Dziegieć i pak z węgla kamiennego	...	2.500	...	2.412
Produkty podzięciowe	...	98.340	...	63.351
Pigmenty, farby i lakiery	...	103.174	...	78.655
Pigmenty mineralne	13,1	1.489	18,2	1.277
Pigmenty chemiczne	266,7	64.607	186,9	45.433
Masy plastyczne i smoły	85,3	90.038	72,1	78.174
Smoły winylowe	19,2	23.862	16,0	16.436
Alkohole	...	14.667	...	15.322
Związki sodu	531,6	57.614	392,3	31.522
Soda kaustyczna	248,2	31.038	188,3	15.042
Kwas karbolowy	9,6	5.262	10,1	4.040
Nawozy azotowe	229,5	14.143	189,9	17.022
Nawozy fosforowe	...	20.955	...	15.022
Fosfaty naturalne	1.754,4	14.735	1.446,1	12.423
Inne nawozy	774,5	35.927	647,1	30.946
<u>Import</u>				
Benzol	207,0	25.115	132,1	15.504
Gliceryna	8,0	6.858	8,5	4.210
Barwniki i farby artyst.	1,5	6.982	1,1	5.776
Mentol	0,3	7.223	0,2	3.125
Kwas octowy	19,3	2.164	13,0	1.033
Azotniak sodowy	62,5	6.428	60,6	6.236
Alkohol etylowy /tys.li- trów/	473,3	60.217	108,6	14.222
Nawozy	2.227,1	102.100	2.245,7	114.556
w tym:				90.656
azotowe	1.499,1	78.393	1.581,8	26.732
w tym:				11.135
saletra amonowa	305,8	18.518	412,6	5.422
siarczan amonu	196,1	9.491	214,0	27.631
azotniak wapienny	61,9	3.503	87,3	11.065
saletra sodowa	663,5	27.025	612,7	
potasowe	507,5	15.041	329,9	

Drewno i papier

Przegląd ważniejszych europejskich rynków drzewnych

Na rynku drzewnym panuje duża niepewność w odniesieniu do skutków jakie ewent. wyrzuci może na sytuację rynkową zawarcie pokoju w Korei. Ostatnie tendencje na tym rynku wzmogły stabilizację i nie spowodowały żadnych istotnych zmian na odcinku cen, głównie jednak dlatego, że Wielka Brytania pokryła już większą część swego zapotrzebowania.

Zdaniem angielskich kół handlowych w przypadku zawarcia pokoju w Korei jest prawdopodobne, że brytyjski program zbrojeń będzie kontynuowany bez większych zmian, niemniej jednak psychologiczne wrażenie zawartego pokoju łatwo może wywołać zniżkę.

Główne obawy angielskich kół handlowych - szczególnie na odcinku drewna iglastego - dotyczą ewent. skutków jakie fakt zawarcia pokoju może wyrzucić w U.S.A. Od dłuższego czasu drewno brytyjskiej Kolumbii znajduje łatwy zbył w tym kraju po dość niskich cenach. W przypadku gdyby zapotrzebowanie w USA na drewno kanadyjskie osłabło, wówczas niewątpliwie zaznaczyłby się dość silny nacisk podaży drewna z Kanady na rynku brytyjskim.

Jako kontrargument przeciwko tego rodzaju obawom wysuwana jest sprawa odbudowy Korei, co połączone będzie z wielkim zapotrzebowaniem na drewno, dzięki czemu sytuacja na rynku przez dłuższy okres czasu ustabilizuje się. Jednakże w chwili obecnej jest zbyt trudno przewidzieć wpływ tego zapotrzebowania, które oceniane jest przez załadowców zbyt optymistycznie.

Na rynku szwedzkim panuje okres stabilizacji. Urząd przy norweskim Ministerstwie Rolnictwa podaje, iż sprzedaż eksportowa rozwija się pomyślnie po stosunkowo stałych cenach. Szwecja do końca marca br. sprzedała ok. 600 tys. stnów drewna, która to ilość wg projektów szwedzkich ma stanowić ok. 90% tegorocznego eksportu. Również Finlandia posiada stosunkowo niewielkie ilości tarcicy lepszych jakości. Większa część drewna wysłana została do Anglii, której program przywozowy szacowany jest na 1,2 mln stnów. Wobec tego i w chwili obecnej jest już prawie wypełniony. W związku z zawartym układem handlowym Finlandia zobowiązała się dostarczyć do Związku Radzieckiego 60.000 stnów drewna iglastego, 50.000 m³ kompletów skrzynkowych i 850.000 m² domów drewnianych.

Wielu spośród wielkich importerów kontynentalnych ograniczyło w bieżącym roku bardzo silnie import ze Szwecji i z Finlandii. Zwłaszcza dotyczy to Niemiec zachodnich, które już

w roku ubiegłym wysunęły się na pierwsze miejsce pod względem sprowadzonej masy spośród krajów Kontynentu. Miejsce to zajęte było uprzednio przez Holandię. Dotychczasowe sprzedane szwedzkie i fińskie wynoszą ok. 40% wzgl. 25% zeszłorocznego wywozu do Niemiec zachodnich. Te ostatnie większość masy tarcicy sprowadzają z Austrii z uwagi na niższe ceny. Wynoszą one bowiem DM 792-804 za 1 m³ franco najbliższa stacja kolejowa nabywcy za bale świerkowe, odpowiadające jakościowo 5 klasie szwedzkiej. Ceny powyższe równają się cenom skandynawskim na identyczny towar, kwotowanym jednak na bazie fob.

Związek Radziecki zaoferował ostatnio do Południowych Włoch ok. 15 tys stbś po dość niskich cenach, konkurując z powodzeniem na tamtejszym rynku z drewnem jugosłowiańskim. Ponadto umieszcza od czasu do czasu niewielkie partie drewna na rynku angielskim - z dostawą w okresie do zakończenia sezonu teglugowego. Podawane ceny nie wykazują większych zmian w stosunku do poprzednich.

Ilość 20 tys tarcicy iglastej, która została zwolniona do eksportu przez rząd norweski została już po większej części rozsprzedana. Dalsze sprzedaże zależą od stopnia pokrycia potrzeb rynku wewnętrznego.

Na rynku austriackim zaszły w ciągu ostatnich paru tygodni dwa ważne wydarzenia, mianowicie dewaluacja szylinga /prawie o 22 % wobec franka szwajcarskiego/ oraz prawie równocześnie rozpoczęcie obniżenia cen eksportowych. Dewaluacja wywołała w zasadzie poważniejszych skutków na rynku wewnętrznym, natomiast zniesie ona podwójny kurs szylinga na giełdach zagranicznych, co niewątpliwie poprawi pozycję eksporterów austriackich.

Równocześnie jednak na posiedzeniu komitetu cen ziskowej rady drzewnej postanowiono obniżyć ceny drewna przy eksporcie. Krok ten spotkał się z krytyką miejscowych kół fachowych, które stwierdzają, że tego rodzaju posunięcie było potrzebne wobec przeprowadzonej dewaluacji oraz stosunkowo korzystnej pozycji Austrii wobec innych eksporterów drewna.

Ceny na giełdzie drzewnej w Wiedniu w dniu 7.V.br. były następujące /w szylingach austriackich za 1 m³ franco wagon stacja załadownicza - tarcica świerkowa z dodatkiem maksymalnym 10% jodły/:

klasa I/II - towar szeroki	ca	720	-	740
" I/II - " wąski	"	620	-	640
towar z pod piły /bez klasy IV/ - szeroki	"	640	-	670
klasa III - towar szeroki	"	610	-	630
" III - " wąski	"	540	-	560
" IV -	"	480	-	490
króciaki	"	390	-	400
bulsy /sosnowe/	"	800	-	820
bulsy /modrzewiowe/	"	850	-	870
tarcica obrzynana I/II klasy /modrzew/	"	760	-	800
drewno opałowe				
szczapy liściaste	"	120		
wałki liściaste	"	105		
szczapy iglaste	"	95		
wałki iglaste	"	85		

Na rynku triestańskim sytuacja gospodarcza uległa znacznemu na wszystkich odcinkach. Rynek włoski nie wykazuje dużej zdolności chłonnych i wiele dostaw do Włoch stanowią w rzeczywistości wysyłki tranzytowe, przeznaczone do innych krajów. Rynek włoski jest dość nasycony, ponadto zaznacza się na nim konkurencja ze strony Jugosławii. Szeroki towar klasy IV oferowany jest przez Jugosławię po 17-19 tys. lirów francuski. Malta jest w dalszym ciągu odbiorcą tarcicy austriackiej. Malta jest jednak dość wymagającą w zakresie jakości zakupionego drewna. Główny popyt ze strony tej wyspy skierowany jest od lat zresztą - na drewno modrzewiowe. W lutym br. Triest przeszło 11.116 ton drewna austriackiego. Czechosłowacka wysyłka poprzez Triest w tym samym miesiącu 8.404 ton drewna.

Na rynku szwajcarskim związek przemysłu drzewnego ustalił nowe podwyższone ceny na tarcicę świerkową - jodłową. Wyższa ta została spowodowana podniesieniem się cen na surowce okrągłe, przy czym nowe ceny są wyższe od poprzednich o

Torowizmie drzewne zawarte ostatnio z Czechosłowacją przewiduje dostawy do Szwajcarii, obejmujące 5.000 m³ tarcicy iglastej /bez fryzów surowych/, 10 tys. m³ tarcicy iglastej, 20 tys. papierówki, 20 tys. ton drewna opałowego liściastego oraz 3 tys. ton węgla drzewnego. Wprowadzie Czechosłowacja nie zależnie od pozwoleń wydawanych od przypadku do przypadku. Według dotychczasowych doświadczeń nie należy liczyć z dostawami tego sortymentu na szerszą skalę.

Na rynku holenderskim panuje okres pewnego zastoju. Holandia zakupiła dotychczas ok. 200 tys. stb. tarcicy iglastej o 275 tys. stb. w 1952 r. Zapasy holenderskie na składach nie są jakoś duże, spożycie natomiast jest stosunkowo niewielkie, ponieważ drewno nie wytrzymuje konkurencji z materiałami zastępczymi.

Obecnie zapasy drewna kopalnianego na rynku zachodnio-niemieckim wynosiły na składach kopalnianych na koniec marca br. 1.170 m³ /bez kory/. Jest to ilość o 500 tys. m³ wyższa niż w ubiegłym.

W maju br. nastąpiła w Niemczech zachodnich wyraźna tendencja rynku drzewnego na rynek nabywcy szczególnie w zakresie okrągłego. Na odcinku tarcicy poziom cen zaczął podlegać tendencji zniżkowej - po okresie pewnego ożywienia który pozwalał już przypuszczać, że rynek zaczyna się normalizować. Główną przyczyną powyższej tendencji zniżkowej jest walutacja srylinga w Austrii, będącej głównym dostawcą drewna zachodnio-niemieckiego.

Na rynku francuskim brak jest nadal większego ożywienia. Wśród kupców, że w najbliższej przyszłości obroty się poprawią, stają się coraz mniej realne. Oficjalne oświadczenia podaje jednak do wiadomości, że import będzie silnie ograniczony co niewątpliwie powinno mieć duży wpływ na kształt sytuacji na rynku wewnętrznym. Krok ten został podjęty przez przemysł tartaczny, który jest w tym wszystkim pozytywnie oceniony przez przemysł tartaczny, który sądzi, że w przyszłości uda mu się wznowić produkcję na

na eksport. Obecnie ceny są stosunkowo niskie i przy
na przykład /za bale/ wynoszą ok. 12 tys. franków
tarcica gorszej jakości /t.zw. coffrage/ nawet 10 tys. franków,
przy czym zaznacza się duży nacisk w kierunku obniżenia powyż-
szych cen.

Na rynku angielskim sytuacja jest wyjątkowo spokojna. Tempo zakupów staje się coraz wolniejsze. Wprawdzie powienić wzrost ożywienia zaznaczył się w kwietniu br., nie mniej jednak był on zupełnie nieznaczny i stosunkowo szybko się zakończył.

Ogólne zakupy angielskie tarcicy iglastej na koniec kwietnia br. wynosiły 1.189.932 stds /w ramach dostaw na rok bieżący/, Ponieważ dotychczas nadeszło do portów angielskich 382.062 stds do dalszej dostawy w roku bieżącym pozostało jeszcze 807.870 stds. Z tej ostatniej kwoty przypuszczalnie 402.628 stds przybędzie w maju i czerwcu br., 322.619 stds w okresie od lipca do września i reszta 82.623 w czasie od października do grudnia br. Zapasy w kwietniu wynosiły 58.871 stds, podczas gdy w marcu - 62.153, w lutym - 87.522 i w styczniu br. 111.861 stds. Na koniec kwietnia br. zakupy z poszczególnych ważniejszych krajów były następujące /w stds/:

Szwecja	- 403.059
Finlandia	- 271.767
Kanada Zach.	- 150.675
Z.S.R.R.	- 114.081
Brazylia	- 41.641
Kanada Wsch.	- 41.221
Jugosławia	- 40.307
Polska	- 31.769
Czechosłowacja	- 28.170
Francja	- 21.318
Norwegia	- 17.415
Austria	- 9.449
Rumunia	- 4.165

Na rynku tarcicy w Anglii zapewniona obecnie duża pewność wywołana głównie ostatnimi zniżkami na tarcicę kanadyjską. Wprawdzie podawane są rozliczne powody, które tłumaczą powyższy spadek cen /wcześniejsze bukowanie ładunków, aktywność fabryk celulozy, brak ładunków na rynku frachtowym itd./, niemniej jednak utrzymuje się na ogół przekonanie, że niewykluczony jest ogólny spadek cen. Zaznaczyć trzeba, że pomimo obniżki ceny tarcica kanadyjska nie jest bynajmniej rozchwytywana.

Na odcinku zapasów N.S.B. /National Softwood Brokers/ szereg nabywców oczekuje obecnie na kontrakty wzgl. zlecenie odbioru na drewno, zakupione jeszcze na podstawie pierwotnych specyfikacji. Nowe zaś specyfikacje, które wydane zostały na niesprzedaną część zapasów, w dalszym ciągu nie budzą zbyt wielkiego zainteresowania. Zdaniem niektórych kupców angielskich rząd brytyjski prawdopodobnie nie będzie w stanie ulokować powyższych zapasów na obecnych warunkach i będzie zmuszony do prowadzenia je w drodze licytacji.

1. Allegemeine Forstzeitung /Wien/ czerwiec 1955 r.
2. Eildienst für den Aussenhandel /Wien/ 29.5.1955 r.

1. Forst und Holz /Hannover/ 16.5.1953 r.
4. Handelsblatt /Düsseldorf/ 29.5.1953 r.
5. Internationaler Holzmarkt /Wien/ 23.5.1953 r.
6. Revue du Bois /Paris/ - maj 1953 r.
7. Timber and Plywood /London/ 21 i 28.5.1953 r.
8. Timber Trade Journal /London/ 30.5.1953 r.
9. Wald und Holz-Telegraf /Wien/ 16.5.1953 r.
10. Wood /London/ - maj 1953 r.

Kapitalistyczny rynek celulozowo-papierniczy

Na północno-amerykańskim rynku warunki obecne określone przez producentów jako bardzo pomyślne. Zdolność produkcyjna fabryk papieru w USA wykorzystywana jest w 95%, zaś fabryk tektury - w 97%. Również na odcinku zaopatrzenia w potrzebne do produkcji surowce wytwórcy nie napotykają żadnych poważniejszych trudności. Zdaniem większości producentów - sytuacja rynkowa w II półroczu br. kształtować się będzie dla nich również pomyślnie, przy czym niektórzy przypuszczają nawet, iż nastąpi dalszy wzrost ożywienia.

Produkcja papieru oraz tektury w marcu br. w USA oceniana jest na 2.254 tys. ton /krótkich/. Łącznie z poprzednimi miesiącami bieżącego roku wynosi ona 6.524.415 ton, co w skali miesięcznej daje około 26 mln ton, oznacza to, iż I kw.br. jest trzecim z kolei okresem kwartalnym o najwyższym poziomie produkcji. Produkcja tektury w tym samym okresie wyniosła 3 mln ton i była o 16% wyższa niż w I kw. 1952 r. oraz o 5% mniej więcej produkcji z analogicznego okresu z 1951 r. Ogólna produkcja papieru drukarskiego była również niższa niż w roku ubiegłym /o 2% / i wynosiła 891 tys. ton.

Wysyłki papieru wyższych gatunków spadły natomiast o 10% w porównaniu z rokiem ubiegłym, podobnie zaznaczył się spadek zapotrzebowania na tego rodzaju gatunki ze strony władz administracyjnych, podczas gdy popyt ze strony innych odbiorców na rynku w USA był bardzo duży.

Produkcja płyt spilśniionych była wyższa o 24% w ciągu pierwszych trzech miesięcy br. niż w tym samym okresie roku ubiegłego względnie w 1951 r. Wynosiła ona 356.155 ton.

Ogólna poprawa nastąpiła także na odcinku zamówień, będących w posiadaniu poszczególnych zakładów. Ilość niewykonanych zamówień w przemyśle papierniczym wzrosła w ciągu marca bieżącego o 5% i równała się około 20,0 dniom produkcji na koniec miesiąca. Jest to najwyższy poziom portfelu zamówień, jakie zanotowano od początku 1952 r. W zakresie tektury poziom zamówień się obniżył z ilości 567.535 ton na początku kwietnia bieżącego do 539.033 tony na koniec miesiąca.

Na podstawie danych, uzyskanych z 62 przedsiębiorstw, stwierdzono, iż sprzedaż hurtowa w ciągu marca br. wykazała wzrost o 14% w stosunku do poprzedniego miesiąca oraz o 10% w stosunku do sprzedaży, dokonywanych przed rokiem.

W ciągu ostatnich paru tygodni dał się zauważyć znaczny wzrost zapotrzebowania na niektórych obszarach w USA na papier drukarski oraz kancelaryjny. Niektórzy z przedsiębiorstw wykazują większym stopniu na terenie produkcji niż handlu hurto-

wego/ nie mogą przyjąć wszystkich napływających zleceń. Wiele spośród fabryk papieru drukarskiego posiada już wyprzedaną produkcję na 5 - 6 tygodni naprzód, a niektóre nawet na dłuższy okres. Tylko pewna niewielka ilość drobniejszych zakładów może wykonać zamówienia w ciągu paru tygodni.

Na odcinku papieru wyższych gatunków dużą część zapotrzebowania stanowią zamówienia rządowe. Wytwórcy tych gatunków są pełni najlepszych nadziei na przyszłość.

Z drugiej strony jednak dostawcy surowców do przemysłu papierniczego donoszą o stanie niepewności na odcinku zbytu. Mimo obecnego ożywienia przemysł papierniczy w dalszym ciągu nie jest dostatecznie zorientowany, jaki kierunek przybierze dalszy rozwój ogólnej sytuacji gospodarczej. Koła handlowe w Stanach Zjednoczonych są przekonane, że konieczne jest przeprowadzenie szeregu zasadniczych reform, których dokonywanie nie obejdzie się prawdopodobnie bezboleśnie.

Na początku maja br. miał miejsce zupełnie niespodziewany spadek cen celulozy kanadyjskiej. Z dniem 1.5.br. cena na bieloną siarczynową obniżona została o \$ 5, zaś niebielonej - o \$ 10 na 1 tonie. Nagła i niespodziewana zniżka wywołana została na rynku celulozowym w Ameryce Północnej dotychczasowym okresem niepewności.

Znaczny wzrost zdolności wytwórczej amerykańskiego przemysłu celulozowego spowodował, iż zdaniem tamtejszych fachowców, będzie ona na dłuższy okres czasu przekraczać zdolności chłonne rynku. Spadek ceny na celulozę bieloną siarczynową z \$ 145 na \$ 140 pociągnął za sobą zniżkę na niebieloną z \$ 130 na \$ 120 na produkcję kanadyjską oraz z \$ 125 na \$ 120 w przypadku produkcji USA. Ustalenie nowej bazy cen podyktowane było koniecznością przywrócenia odpowiedniej równowagi między ceną na gatunki bielone i niebielone. Obecne ceny na te gatunki /\$ 120 względnie \$ 140 za 1 tonę krótką na bazie "delivered"/, są znacznie bardziej konkurencyjne w stosunku do dostaw z produkcji europejskiej. Ceny na te ostatnie wynoszą obecnie \$ 110 /"on dock"/ względnie \$ 120 /"delivered"/ za 1 tonę krótką celulozy siarczynowej niebielonej oraz \$ 130 /"on dock"/ i \$ 140 /"delivered"/ za bieloną.

Reakcja w Stanach Zjednoczonych na powyższą zniżkę cen świadczyła o dużym zadowoleniu, zwłaszcza wśród mniejszych przedsiębiorców, którzy obecnie mają większą możliwość konkurencji z dużymi przedsiębiorstwami.

Transakcje natychmiastowe wszelkich gatunków celulozy są dość ożywione, przy czym ceny są nieco niższe niż przy kontraktach długoterminowych. Na odcinku dostaw europejskich cena na transakcje natychmiastowe zbliża się coraz bardziej do granicy, po której celuloza sprzedawana jest na rynek brytyjski. Spośród gatunków miejscowych w USA najsłabszą pozycję zajmuje celuloza niebielona kraft, sprzedawana zazwyczaj w transakcjach natychmiastowych. Ceny są mniej mocne niż na początku kwartału i wahają się obecnie między \$ 90 do \$ 110 na bazie "delivered".

Sytuacja na odcinku makulatury papierowej w USA cechuje się zastój oraz brak większych wydarzeń. Zapotrzebowanie ze strony zakładów papierniczych przypuszczalnie i w przyszłości będzie

do się będzie na obecnym poziomie. Zużycie w kwietniu br. w miastach we wschodniej części kraju było o 2,5% mniejsze niż w poprzednim miesiącu. Ogólne spożycie makulatury papierowej w tym br. wynosiło 682.469 ton, podczas gdy miążgi drzewnej - 1.442.000 ton oraz 100 tys. ton innych włókien.

Produkcja papieru wyższych gatunków w Kanadzie osiągnęła w kwietniu br. wysokość 16.483 ton, podczas gdy w poprzednim miesiącu - 17.190 ton, niemniej jednak produkcja kwietniowa nie ubiegająca była o 19,4% wyższa niż w tym samym miesiącu ubiegłym. Łącznie za cztery miesiące br. produkcja tych gatunków papieru wyniosła 63.008 ton. Liczba ta oznacza spadek w stosunku do analogicznego okresu w 1952 r. o 5%. Wzrosły natomiast dostawy dla odbiorców krajowych w 5% w porównaniu z rokiem ubiegłym. Eksport papieru lepszych gatunków za kwiecień br. za cztery pierwsze miesiące br. wykazał znaczny spadek w porównaniu z 1952 r. /z 7.439 na 2.122 tony/.

Ważnym wydarzeniem na rynku zachodnio-niemieckim były kolegium powierzonego niemieckiego przemysłu celulozowego miążgi drzewnej, papieru oraz tektury, które miały być ostatnimi dniami maja br. w Hamburgu. Przedmiotem były aktualne problemy tamtejszego przemysłu. Zachodnio-niemiecki przemysł papierniczy zużywał w 1937 r. rocznie około 1/3 niemieckiej masy była importowana z zagranicy. Obecnie do zachodnich importuje się rocznie również około 1/3 zapotrzebowania na papierówkę. Z ogólnej rocznej produkcji drewna krajowego 1/7, pochodzenia krajowego przemysł papierniczy zużywa inne przy czym nie ma tych możliwości, którymi rozporządza gałęź przemysłu zużywająca drewno, aby przejść na materiały substytucyjne. W/w Kolegium stwierdziło, że przemysł papierniczy pozostanie na długą metę jedynym źródłem pewnych ustalonych ilości, w dodatku sortymentów cienniejszej jakości, przeto przemysł leśny powinien o tym pamiętać i odpowiednio nisko oznaczać ceny na dostarczanie. Przemysł leśny powinien także starać się, aby zapewnić konkurencyjne wobec dostawców zagranicznych, zwłaszcza w obecnej sytuacji, gdy ceny zagranicą spadły o połowę.

Na odcinku importu w Niemczech zachodnich panuje wielkie zainteresowanie na surowce i półfabrykaty, przy czym przede wszystkim zachodzi konieczność sprowadzania celulozy siarczanowej. Wobec tego wzrósł przywóz papieru oraz tektury do wysokości ogólnej produkcji krajowej /łącznie z papierem galwanizowanym/ podczas gdy w 1938 r. wynosił on tylko 0,5%. Zdaniem niektórych obrotu - polityka liberalizowania handlu jest uzasadniona, niemniej jednak ewentualne plany obniżenia względnie cen importowych na produkty celulozowo-papiernicze powinny być uzależnione od uprzedniego udostępnienia przemysłowi krajowemu możliwości zaopatrywania się na rynkach zagranicznych w potrzebne surowce, przede wszystkim w papierówkę. Obecne zużycie papieru i tektury w Niemczech zachodnich wynosi 36 kg na 1 mieszk., nie osiągnęło przeto nawet w 75% poziomu z 1939 r. W tym samym okresie konsumpcja w USA wynosiła 70 kg, zaś w Wielkiej Brytanii - prawie 70 kg na głowę.

W porównaniu z okresem przedwojennym zmieniła się bardzo poważnie struktura eksportu papieru. Przed 1939 r. wyszło z granic około 10 - 15% produkcji krajowej, przede wszystkim papier gazetowy, papier średniego gatunku oraz tekturę. Obecnie eksport opiera się głównie na wysokowartościowych gatunkach specjalnych. Wywóz zachodnio-niemiecki napotyka jednak na poważne trudności ze względu na fakt, że nie we wszystkich krajach obowiązują tak liberalne przepisy jak np. w Niemczech. Przemysł żąda przeto, aby na rynkach zagranicznych cieszył się analogicznymi ułatwieniami, jakie posiada w Niemczech zachodnich konkurencja zagraniczna.

Na rynku angielskim zapasy celulozy określa się jako wyczerpujące. Ogólna niepewność w zakresie sytuacji międzynarodowej jest przyczyną, że nie zauważa się prawie wcale zakupów spekulacyjnych. Dlatego też - według opinii prasy angielskiej - nie oczekuje się poważniejszego natężenia zakupów.

Dotychczas brak jest poważniejszych zmian w notowaniach cen. Celuloza bielona kraft nadal sprzedawana jest po £ 55-50 za tonę /długa/, podczas gdy bielona siarczynowa utrzymuje się na wysokości £ 50. Celuloza niebielona kraft oferowana była przez niektórych sprzedawców po £ 35.10, jednakże jej przeciętna cena wynosi w dalszym ciągu £ 37. Celuloza siarczynowa łatwa do bielenia waha się obecnie wokół £ 45, natomiast celuloza siarczynowa t.zw. "strong" sprzedawana jest po cenach między £ 38,10 a £ 42.

Trudno w chwili obecnej wiaćco osądzić rozwój cen w przechodzącym III kwartale br. Jednakże ogólna opinia kół handlowych angielskich skłania się do poglądu, że ewentualna podwyżka cen jest mało prawdopodobna, natomiast należy raczej oczekiwać, iż nie wykażą one bardziej istotnych odchyleń od obecnego poziomu. Jedynie na odcinku celulozy siarczynowej bielenie wykazuje się lekkiego osłabienia tendencji. Cena tego gatunku w III kw.br. nie będzie się przypuszczalnie kształtować powyżej £ 50. Lekki spadek ceny przewiduje się także dla celulozy siarczynowej t.zw. "strong" /prawdopodobnie do poziomu £ 41/. Natomiast cena bielenie i niebielenie kraft pozostanie raczej na obecnym poziomie.

Z punktu widzenia producentów papieru przewidywany rozwój tendencji będzie niewątpliwie przyjęty z zadowoleniem. Już na ostatnim dorocznym posiedzeniu angielskich producentów papieru i tektury podnoszono wielokrotnie, iż dla należytego funkcjonowania ich zakładów konieczna jest jak najdalej posunięta stabilizacja rynku w zakresie surowców, zużywanych do produkcji.

- Wg
1. Financial Times /London/ 29.5.1953 r.
 2. Handelsblatt /Düsseldorf/ 29.5.1953 r.
 3. The World's Paper Trade Review /London/ 21 i 28.5.1953 r.

Sukcesy włókiennicze i wyroby

B A W E L N A

Obecny sezon bawełniany, który zbliża się ku końcowi, charakteryzował się obfitością podaży tego artykułu, zarówno w dolarowym jak i niedolarowym. Jak już pisały Rynki, sezon następny będzie obfitował również w bawełnę, chociaż w przypadku podwyżki cen gwarancyjnych może się nieco skurczyć. Ostatnio Departament Rolnictwa ogłosił szczegóły programu cen gwarancyjnych na bawełnę na sezon 1953/54. Cena gwarancyjna na bawełnę będzie wynosiła 80 ¢ za lb, przyjmując jako podstawę cenę bawełny Middling 1952/53. W dniu 1 sierpnia b.r. cena rynkowa tej bawełny była wyższa od 90% ceny parytetowej, cena gwarancyjna może być podniesiona. Nie wydaje się to jednak prawdopodobne w związku z ostatnim spadkiem cen bawełny na rynku międzynarodowym.

Departament Rolnictwa wyjaśnił następnie, że premia dla bawełny Middling 15/16" wynosić będzie 190 punktów więcej, niż 32,70 ¢ za lb w porównaniu z ceną podstawową, wobec czego cena bawełny 15/16" za lb w roku 1952/53. Podstawowa cena dla bawełny 15/16" w roku 1953/54 wynosić będzie 73,92 ¢ za lb, bawełnę zaś amerykańsko-egipską - 74,52 ¢ za lb.

Zapasy C.C.C. na 29 maja wyniosły 2.309.232 bel, z czego rządowe 342.304 bel, wobec czego zapasy na składach rządowych wynoszą 1.970.400 bel wobec 436.765 bel rok wcześniej. Według szacunków giełdy bawełnianej w Nowym Jorku eksport bawełny od początku sezonu do 26 maja wyniósł 2.636.000 bel wobec 5.177.000 bel o rok wcześniej.

W ostatnich dniach maja M.S.A. udzieliła Włochom pożyczkę wysokości 25.000.000 \$ na zakup bawełny, jak również Francji pożyczkę 22.500.000 \$. W kołach handlowych ocenia się, że obie pożyczki przy obecnych cenach możnaby nabyć 240.000 bawełny. Czas na zawarcie transakcji dla Włoch przewidziany jest od 6 czerwca do 30 listopada, a okres dostawy od 1 stycznia do 31 stycznia następnego roku. W przypadku Francji czas na zawarcie transakcji taki sam jak dla Włoch, natomiast okres dostawy jest krótszy o miesiąc i trwa od 1 sierpnia do 31 grudnia b.r. W pierwszych dniach czerwca b.r. terminowy kurs bawełny w Nowym Jorku wzmożił się chwilowo pod wpływem wiadomości o udzieleniu pożyczek Francji i Włoch, jak również pod wpływem ożywienia popytu na rynku krajowym, z drugiej strony wiadomości o bliskim zawarciu rozejmu na Korei i ogólnie dobrej tendencji. Ceny bawełny amerykańskiej Middling 15/16" z czerwca przedstawiały się następująco w porównaniu z przed tygodnia:

lipiec	33,50	¢	+ 11	punktów
październik	33,75	¢	+ 11	"
grudzień	33,85	¢	+ 10	"
marzec	33,87	¢	+ 11	"

W transakcjach natychmiastowych bawełnę Middling 15/16" notowano w dniu 9 czerwca po 34,10 ¢ za lb wobec 34,15 ¢ o tydzień wcześniej.

E G I P T

Pomimo zbliżającego się końca bieżącego sezonu na rynku aleksandryjskim notowane są ciągle duże ilości transakcji, przy czym bawełną egipską ze starych zbiorów zainteresowane były prawie wszystkie rynki zagraniczne. Ponieważ zapasy Giza 30 zostały całkowicie wyczerpane, a zwiększający się popyt skoncentrował się na Ashmouni i Zagora, rząd egipski zdecydował się zwiększyć z dniem 1 czerwca o 1 talara na kantarze różnicę cen między tymi ostatnimi odmianami w klasie od good to fully good do fully good to extra.

Zapasy rządowe na 30 maja wyniosły razem 336.000 bel, a eksport do tego samego dnia od początku sezonu kształtował się na poziomie 730.000 bel, wobec 491.000 bel w sezonie poprzednim.

Egipskie ministerstwo rolnictwa ogłosiło trzecie z kolei szacunki zbiorów 1952/53 roku w porównaniu z sezonem poprzednim w kantarach:

	1951/52	1952/53
Karnak	2.630.978	4.296.000
Menoufi	481.059	165.000
Giza 30	1.233.897	1.295.000
Ashmouni	3.158.080	3.662.000
Zagora	317.731	258.000
Dendera	13.469	33.000
i n n e	5.399	4.000
razem	7.840.613	9.713.000

Prawie jednocześnie ukazały się pierwsze szacunki obszaru zasiewu bawełny w Egipcie na sezon 1953/54, który jest tylko o 20% mniejszy od areалу wziętego pod uprawę rok wcześniej, a nie jak zapowiadano o 1/3. Poniższa tabelka ilustruje obszar uprawy dla każdego gatunku osobno w fedanach:

	1952/53	1953/54
Karnak	933.551	525.000
Menoufi	30.590	30.000
Giza 30	271.594	432.000
Ashmouni	671.488	527.000
Zagora	52.564	63.000
Dendera	6.106	3.000
i n n e	1.062	1.000
razem	1.966.955	1.581.000

Według doniesienia Reutera z dnia 11 czerwca egipska rada ministrów przyjęła projekt ustawy w sprawie zakupu bawełny z nowych zbiorów. Ustawa m.in. przywidiuje, że bawełna zamienno eksportowana jak i przeznaczona na konsumpcję krajową musi być zaopatrzona w certyfikaty stwierdzające, że została zakupiona od Egipskiej Komisji.

P A K I S T A N

Rząd Pakistanu zakazał z dniem 30 maja b.r. aż do odwołania terminowych obrotów bawełną w sezonie 1953/54. Celem ograniczenia eksportu wywozu bawełny do końca sierpnia b.r. będzie się odbywał w ramach t.zw. otwartej licencji generalnej. Eksport ten będzie jednak w dalszym ciągu dopuszczony przy nieodwołalnych akredytywach oraz będzie podlegał kontroli eksportowych w formie ustalonej przez bank państwowy.

Przewiduje się, że nowe zarządzenie nie będzie miało wielkiego wpływu na kształtowanie się cen, ponieważ eksport bawełny już dotąd podlegał automatycznemu licencjonowaniu, natomiast nieodwołalnych akredytyw oraz podlegał kontroli cen. Chodzi o obroty terminowe bawełną z nowych zbiorów, to one również zabronione do końca czerwca b.r. przez zarządzenie eksporterów bawełny. Posunięcie rządowe jest zatem właściwie tylko usankcjonowaniem tej decyzji.

W pierwszej dekadzie czerwca toczone były pertraktacje w Japonii, w sprawie dostaw bawełny pakistańskiej Sind i Punjab Desi, w rezultacie czego ceny tych odmian wzrosły w pierwszych dniach czerwca o 2 1/2 d za lb. Zanotowano również znaczne zapotrzebowanie na Punjab 4F odziarniony i od amerykańskie ze strony Japonii, Hong Kongu i Chin. Niektóre ilości tego gatunku zakupiły: Australia, Francja i Szwajcaria. Sytuacja w odniesieniu do bawełny odziarnionej jest niekorzystna ze względu na jej brak i kupcy żądają wyjątkowo wysokich cen za w/w gatunki. Jak już wspomniano tendencja rynkowa na bawełnę mocną i notowania poszczególnych gatunków przedstawiała następująco w porównaniu z notowaniami z przed dwóch tygodni, natychmiast w rupiach za maund:

	9 czerwiec	26 maj
Sind Desi	78 rup.	70 rup.
Punjab Desi	75 "	66 "
" 4F	57 " 8 an	57 " 8 an
Sind HT	66 "	65 "

/Wg Financial Times 26.V.
Public Ledger 28.V., 1.VI.
Raport Dudley Windel z 5.VI.
PAP, Reuter 11.VI., 30.V.1953/

Perspektywy cen wełny w następnym sezonie

Analizując sytuację na rynku wełny w bieżącym sezonie, można stwierdzić, że w okresie kiedy ceny innych surowców podwyższyły się lub w najlepszym wypadku utrzymały się na poziomie, ceny wełny wykazały zdecydowany wzrost osiągając najwyżej po wojnie poziom z wyjątkiem oczywiście boomu w 1950/51.

W Australii, która jest najbardziej reprezentatywnym ^{środkim} handlu wełną, dla oceny tendencji na światowym rynku wełny, od początku sezonu we wrześniu, do maja ceny surowca podniosły się o 28%. Mocna tendencja cen wełny wynika w pierwszych rzędach z niewielkiej różnicy pomiędzy produkcją a zapotrzebowaniem światowym. Zwiększenie aktywności przemysłu tekstylnego we wszystkich krajach, z wyjątkiem USA, spowodowało wzrost zakupów surowca na potrzeby przemysłu, gdyż zapasy produkcyjne zostały w okresie recesji w znacznej mierze wyczerpane. Przy bieżącej stopie konsumpcji, zapotrzebowanie światowe na wełnę przewyższa produkcję. W bieżącym sezonie różnica została pokryta sprzedażą nadwyżek argentyńskich.

W Australii na wzmocnienie cen wpłynęło szereg czynników. Japonia kupowała znacznie więcej wełny niż w sezonie poprzednim, tak że spadek eksportu do Stanów Zjednoczonych został z nadwyżką pokryty. Wystąpienie na rynku Związku Radzieckiego i krajów demokracji ludowej przy końcu sezonu również podwyższyło ceny surowca przez nieoczekiwane zwiększenie popytu. Duży wpływ na kształtowanie się cen w Australii miały również zakupy Wielkiej Brytanii, które w ciągu całego sezonu utrzymywały się na wysokim poziomie.

Perspektywy cen w nadchodzącym sezonie zależą w znacznej mierze od poziomu zapotrzebowania ze strony tych państw. Niepewne jest bowiem, że poziom konsumpcji wełny w niektórych krajach jak np. w Anglii zmniejszy się, gdyż przemysłowcy są po ostatnich doświadczeniach ostrożniejsi i nie będą gromadzili tak dużych zapasów jak w 1951/52. O ile więc tempo kupowania na uzupełnienie zapasów osłabnie zapotrzebowanie na wełnę zmniejszy się. Należy się również liczyć z faktem, że wyroby wełniane produkowane z surowca kupionego w bieżącym sezonie będą drogie, popyt na nie może się skurczyć, gdyż przy rosnących kosztach utrzymania w krajach kapitalistycznych wielu nabywców nie będzie mogło sobie pozwolić na odzież wełnianą. Będzie to oczywiście hamowało rozwój produkcji przemysłów wełnianych, a więc ograniczało konsumpcję surowca.

Wzmacniając na ceny wełny w następnym sezonie mogą wpłynąć przede wszystkim złe warunki atmosferyczne w okęgach hodowli owiec, ponieważ spadek produkcji wełny zwiększyłby niedobór tego surowca na rynku światowym. Przy stosunkowo niskim stanie zapasów wszelkie zmiany w wysokości produkcji i konsumpcji wełny będą się bardzo wyraźnie odbijały na poziomie cen. Wzrost konsumpcji może być spowodowany ożywieniem w przemyśle amerykańskim, gdzie zapasy są bardzo małe i nawet nieznaczne stosunkowo zwiększenie poziomu produkcji spowodowałoby wzrost zakupów na rynku światowym. Na ogół jednak, wyłączając czynniki polityczne, wydaje się, że przy niewielkiej różnicy pomiędzy światową strzyżką a zapotrzebowaniem, niskim stanem zapasów w przemyśle oraz braku niesprzedanych nadwyżek w krajach produkujących wełnę, ceny wełny w następnym sezonie będą trwały się mocno, a nawet może wzrosną.

/Wg. The Financial Times 4 czerwiec/

AUSTRALIA

Bieżący sezon wełniany w Australii zamyka się bardzo po-
 wsłnie. Wpływy ze sprzedaży wełny osiągną przypuszczalnie 374
 mln. £A, czyli o 66 mln. £A więcej niż w poprzednim sezonie. Nie
 licząc wyjątkowego sezonu w 1950/51 będzie to rekordowy utarg
 po wojnie. W ciągu tego sezonu ceny wełny od września do maja
 wzrosły się o 28%. Po okresie wahających się cen w pierwszych
 miesiącach po otwarciu sezonu, ceny wełny wzmochnęły się i wykazy-
 wają przez cały sezon tendencję zwyżkową, która w ostatnich
 miesiącach kończących sezon była nieco silniejsza. Dla
 porównania z poprzednimi latami warto przytoczyć zestawienie
 rocznych cen wełny w okresie powojennym oraz dochody
 Australii ze sprzedaży wełny w tym okresie.

	Srednia cena d za lb	D o c h ó d w £A
1946-47	25,15	92,3
1947-48	39,97	155,5
1948-49	48,49	194,6
1949-50	63,97	286,6
1950-51	144,94	636,3
1951-52	72,89	307,8
1952-53 /szac./ ...	81,00	374,0

Tendencję zwyżkową cen w bieżącym sezonie ilustruje po-
 niżej tabela. Podane w niej zostały średnie miesięczne ceny
 Merynosów 64's oraz krzyżówek 58's, na bazie wełny pranej. Me-
 rynosy stanowią 71% australijskiej produkcji wełny.

	Merynosy 64's		Krzyżówki 58's	
	w d za lb	wskaznik	w d za lb	wskaznik
wrzesień	126	100	97	100
październik	131	104	101	104
listopad	132	105	101	104
grudzień	137	109	105	108
styczeń	139	110	103	106
luty	141	112	102	105
marzec	146	116	108	111
kwiecień	151	120	111	114
maj	162	128	122	126

W bieżącym sezonie strzyża australijska szacowana jest
 na 3,7 mln. bel, czyli o 309.000 więcej niż w ubiegłym sezonie.
 W pierwszych 9-ciu miesiącach tego sezonu Australia eksportowała
 1,5 mln lbs wełny. Równomierny wzrost cen, brak zakłóceń w
 produkcji przemysłowej, wystarczająca ilość statków dla prze-
 wożenia wełny oraz dobre warunki w portach załadowniczych ułatwiały
 eksport.

Eksport wełny z Australii

1951/52

1952/53

	styczeń			marzec			razem
	potna	prana	razem	potna	prana	razem	
	/ w mln.lb /						
Wielka Brytania	163,3	14,1	177,4	278,3	25,4	303,7	
Francja	104,4	5,5	109,9	118,6	4,9	123,5	
Japonia	71,0	1,0	72,0	110,0	4,1	114,1	
Włochy	62,8	4,3	67,1	71,9	4,2	76,1	
USA	105,2	16,9	122,1	56,6	6,9	63,5	
Belgia	43,5	3,1	46,6	50,4	3,5	53,9	
Niemcy zachodnie	17,2	2,3	19,5	33,7	3,4	37,1	
Kanada	1,1	2,4	3,5	1,4	4,0	5,4	
Czechosłowacja	1,7	x	1,7	3,3	x	3,3	
Irlandia	0,4	x	0,4	2,7	0,2	2,9	
Szwajcaria	2,6	0,4	3,0	2,4	0,8	3,2	
Holandia	2,0	1,1	3,1	1,6	x	1,6	
Meksyk	3,4	x	3,4	2,1	0,8	2,9	
Szwecja	1,8	1,3	3,1	1,2	x	1,2	
Austria	0,7	x	0,7	1,1	1,0	2,1	
Grecja	x	1,1	1,1	x	x	x	
Jugosławia	3,5	x	3,5	1,0	x	1,0	
Afryka Pd.	0,7	x	0,7	0,8	0,2	1,0	
Indie	0,9	0,4	1,3	0,3	x	0,3	
Hiszpania	1,3	x	1,3	0,4	0,3	0,7	
Turcja	x	0,8	0,8	x	3,4	3,4	
I n n e	118,3	2,9	121,2	13,6	63,1	76,7	
Razem	605,8	57,7	663,5	751,4			

Uwaga: w niniejszej tabeli w pozycji wełna prana zawarta jest również wełna karbonizowana /scoured, washed, carbonised/

x - zawarte w pozycji "inne".

W pierwszych 9-ciu miesiącach bieżącego sezonu przemysł brytyjski wykazał szczególnie duże zainteresowanie wełną australijskąco doprowadziło do zwiększenia zakupów angielskich prawie dwukrotnie w stosunku do sezonu poprzedniego. Podwoiły się zakupy Niemiec zachodnich, a Japonia kupowała również znacznie więcej niż w poprzednim sezonie.

Według oceny National Bank of Australasia Ltd. sezon aukcji w Australii kończy się przy bardzo dobrych warunkach sprzedaży. Popyt jest silny ponieważ kupcy i przemysłowcy pragną uzupełnić jeszcze zapasy na okres międzyaukcyjny. Kolekcja wełen wystawiana obecnie na sprzedaż jest w tym roku lepsza niż zazwyczaj. Bieżące katalogi zawierają oczywiście stosunkowo mniej najwyższych gatunków wełny natomiast wystawiane są duże ilości oddments i bulk-classed lines oraz więcej niż zwykle topmaking merinos średniej jakości, strzyżonych w jesieni. Duża podaż wełny strzyżonej jesienią szyła ogólną podaż wełny australijskiej w końcu sezonu. W ostatnim miesiącu na uwagę zasługuje seria aukcji w Brisbane trwająca od 18 do 21 maja. Ze względu na duży napływ wełny strzyżonej wełny z południowo-zachodniej Queensland oferowano tam na sprzedaż 76.000 bel zamiast wyznaczonych poprzednio 60.000. Katalog stanowiły średniej jakości merino topmaking

przeciętnym zanieczyszczeniu odpadkami roślinnymi. Zostały sprzedane przy silnej konkurencji po cenach o 15% wyższych niż w czasie ostatniej serii aukcji w Brisbane w marcu. Kupowcy krajów zachodnio-europejskie, Japonia i kraje demokracji oraz Wielka Brytania i przemysł miejscowy. Ożywiona konkurencja doprowadziła do tego, że za niektóre partie towaru płacono rekordowo wysokie ceny /dla tego środka sprzedaży bieżącym sezonie/. Równocześnie prawie oferowano 45.000 bel aukcyjnych w Adelaidzie trwających 3 dni począwszy od 19 maja. Oferowano głównie pastoral clips. W Launceston sprzedano 1.000 bel głównie comebacks i krzyżówek z dużym procentem zanieczyszczenia. Na ogół oferowano we wszystkich środkach sprzedaży ilości wełny.

W pierwszych dniach czerwca w Melbourne ceny wełny nie wykazywały większych zmian w porównaniu z cenami poprzedniego sezonu. Poszukiwane były specjalnie merynosy. Krzyżówki wykazywały się na dotychczasowym poziomie. Notowania słabszej jakości jednak tendencja była mocna. Kupowały Wielka Brytania, kraje europejskie, Japonia i przemysł miejscowy oraz w mniejszym stopniu Stany Zjednoczone. W Sydney w pierwszych dniach bieżącej serii aukcji ceny były słabsze o 5 - 10%. W następnych dniach ceny wełny szczególnie lepszej jakości i mniej zanieczyszczonej utrzymywały się mocno. Ceny wełny pospolitszych gatunków szczególnie średnio i mocno zanieczyszczonej kształtowały się nierównomiernie. Nabywały wełnę głównie kraje europejskie i Wielka Brytania.

Nowa Zelandia

Dnia 18 maja zakończyła się sprzedaż wełny w Nowej Zelandii. Analizując warunki sprzedaży w całym okresie sprzedaży bieżącego sezonu, można stwierdzić, że po ogromnych wahaniami w poprzednim sezonie, w sezonie bieżącym rynek powrócił do równowagi. Popyt na krzyżówki utrzymywał się w ciągu całego sezonu, ceny umiarkowanie zwyżkowały z miesiąca na miesiąc. Wzrost w ostatnich dwóch miesiącach. Wzrost w przewidywanych szacunków w bieżącym sezonie Nowa Zelandia sprzedała 1.040.000 bel wełny. W tym 890.000 bel na aukcjach w Nowej Zelandii a 150.000 bel na aukcjach zagranicznych, gdzie wełna nowo-zelandzka stanowiła 70% obrotów. Ceny wełny były w bieżącym sezonie wyższe niż w poprzednim. Nowa Zelandia spodziewa się dużego utargu ze sprzedaży wełny. Według systemu gwarancji cen dla hodowców, obowiązującego w tym kraju, cena gwarancyjna 1 lb wełny potnej wynosi 100 bel. Ceny kształtowały się znacznie powyżej tego poziomu, tak że Zealand Wool Commission nie była zmuszona kupować wełny po cenie gwarancyjnej. W poprzednim sezonie zakupiła ona 1.000 bel. Ceny krzyżówek w ostatnim sezonie przed-
poniższa tabela:

	58's	56's	50's	46's
	/ w d za lb /			
wrzesień	97	79	68	66
październik	101	85	74	69
listopad	101	80	68	67
grudzień	105	83	71	69

1953 styczeń	103	82	68	67
luty	102	81	68	66
marzec	108	85	73	69
kwiecień	111	90	76	73
maj	122	91	77	74

Ceny krzyżówek w maju, kiedy skończył się sezon sprzedaży w Nowej Zelandii, były wyższe niż w początkach sezonu. Notowania najwyższych gatunków krzyżówek były wyższe o 25%, średnich o 15% a niższych o 12% wyższe niż we wrześniu 1952. Wahania średnich cen miesięcznych dla każdego typu krzyżówek przebiegały inaczej. Były one na ogół większe niż wahania cen merynosów. Ceny wyższych gatunków krzyżówek reagowały w inny sposób do cen merynosów, ponieważ najlepsze gatunki krzyżówek mogą zastąpić w produkcji merynosy. Ceny pozostałych krzyżówek dwukrotnie w sezonie wykazywały tendencję zniżkową. Po raz pierwszy obniżyły się w listopadzie a po raz drugi w styczniu i w lutym. Od marca wszystkie gatunki krzyżówek zwyżkowały w cenie.

W I E L K A B R Y T A N I A

W kwietniu brytyjska konsumpcja wełny wykazywała w dalszym ciągu wzrost osiągając najwyższy poziom od roku 1950 i przekraczając o 28% poziom konsumpcji wełny surowej w kwietniu 1952. Zużycie wełny w produkcji czesanki nie podniosło się w kwietniu powyżej poziomu z marca było jednak o 62% wyższe niż przed rokiem. Konsumpcja wełny merynosowej nie osiągnęła poziomu z marca b.r. natomiast konsumpcja krzyżówek przekroczyła go, osiągając najwyższy poziom od roku 1950. Zużycie wełny w przędzalniach i produkcji filcu zwiększyło się o 28% w stosunku do poprzedniego roku. Konsumpcja wełny wtórnej wzrosła nieznacznie lecz była o 31% wyższa niż w kwietniu 1952.

W kwietniu zwiększyło się zatrudnienie w przemyśle wełnianym. Wykorzystanie zdolności produkcyjnej maszyn utrzymało się na poziomie marca.

Dostawy tkanin wełnianych na rynek krajowy w kwietniu były niższe niż w marcu, lecz o 17% wyższe niż w kwietniu 1952. Dostawy tkanin nieczesankowych mimo, że były niższe niż w marcu przekraczały o 21% dostawy zeszłoroczne, natomiast dostawy tkanin czesankowych były wyższe niż w marcu, lecz tylko o 14% większe niż w poprzednim roku.

W kwietniu sytuacja w brytyjskim przemyśle tekstylnym kształtowała się dla producentów pomyślnie. Wszystkie gałęzie przemysłu wełnianego posiadały pełną listę zamówień. W produkcji czesanki producenci podejmowali się dostawy w przeciętnie dostawę na listopad - grudzień, natomiast tkaniny z nowego surowca oferowane były najwcześniej na wiosnę 1954. Do wzmocnienia sytuacji na rynku przyczyniła się przede wszystkim mocna tendencja cen surowca. Na ogół w bieżącym sezonie przemysłowcy kupowali surowiec bardzo ostrożnie, nie gromadząc dużych zapasów wełny w obawie przed nagłym załamaniem koniunktury. Stworzyło to korzystniejsze warunki handlu przez bardziej równomierne zakupy i przyczyniło się do zmniejszenia wahań cen wełny surowej. Ostrożność ta jednak doprowadziła do

co, że obecnie zapasy surowca w produkcji w przemyśle brytyjskim szacowane są stosunkowo nisko co jest niekorzystne, gdyż dużej ilości zamówień niektórzy przemysłowcy obawiając się że może im zabraknąć surowca w okresie między aukcyjnym. W Anglii najwcześniej za 5 - 6 miesięcy ponieważ surowiec zakupiony w Australii może nadejść dopiero w październiku a transporty z Nowej Zelandii nie dopłyną wcześniej niż w grudniu. Wypełnienie zapasów przez zakupy w Argentynie jest obecnie znacznie trudniejsze, gdyż przez zmianę kursu wymiennego peso w stosunku do funta argentyńskiej wzrosła.

Perspektywy rozwoju przemysłu dywanowego są również pozytywne. Chociaż w obecnej porze roku występuje zwykle pewne osłabienie produkcji, w bieżącym roku portfel zamówień jest bogatszy i przemysł ma zapewniony wysoki poziom produkcji w przebiegu najbliższych trzech, czterech miesięcy. Oprócz cen wełny, ożywienie w przemyśle wpłynęło zwiększenie zapotrzebowania na dywany na rynku krajowym. W pewnym stopniu wywarła na to również koronacja, ponieważ szereg instytucji publicznych i hoteli zaczęło kupować nowe pokrycia posadzek właśnie w tym roku. Natomiast eksport dywanów z Anglii przedstawia się niekorzystnie. W pierwszych 4-ach miesiącach roku eksport dywanów był mniejszy niż przed rokiem, ponieważ między innymi hamowały go ograniczenia importowe Nowej Zelandii i Australii. Przemysł brytyjski starał się więc o uaktywnienie sprzedaży na tych rynkach. W pierwszym kwartale b.r. eksport do Kanady zwiększył się dwukrotnie, osiągając poziom £ 247.500. Szwajcaria kupiła dywany o wartości 220.000 £ w porównaniu z 15.000 £ poprzednim roku. Wywóz dywanów do Stanów Zjednoczonych zwiększył się o 5.500 £ do 64.000 £.

Całkowita wartość eksportu dywanów brytyjskich w kwietniu wyniosła 843.000 £ co podniosło wartość eksportu w pierwszych czterech miesiącach b.r. do 3.279.000 £.

/WG The Financial Times 1 i 5 czerwca 1953/

THESE THINGS ARE NOT TO BE TAKEN AS
A SIGN OF WEAKNESS OR OF A
LACK OF COURAGE. IT IS ONLY A
SIGN OF A MAN WHO IS NOT
AFRAID TO FACE THE TRUTH.
AND WHO IS NOT AFRAID TO
FIGHT FOR IT.

IT IS ONLY A SIGN OF A MAN WHO IS
NOT AFRAID TO FACE THE TRUTH.
AND WHO IS NOT AFRAID TO
FIGHT FOR IT. IT IS ONLY A
SIGN OF A MAN WHO IS NOT
AFRAID TO FACE THE TRUTH.
AND WHO IS NOT AFRAID TO
FIGHT FOR IT. IT IS ONLY A
SIGN OF A MAN WHO IS NOT
AFRAID TO FACE THE TRUTH.
AND WHO IS NOT AFRAID TO
FIGHT FOR IT.

IT IS ONLY A SIGN OF A MAN WHO IS
NOT AFRAID TO FACE THE TRUTH.
AND WHO IS NOT AFRAID TO
FIGHT FOR IT.

Metale i wyroby

Wiadomości z kapitalistycznego rynku rudy żelaza.

Otrzymanie przez Izbę w końcu maja kwartalnego biuletynu statystycznego komitetu do spraw stali Europejskiej Komisji Gospodarczej w Genewie umożliwia obecnie podanie danych statystycznych odnośnie rynku rudy w europejskich krajach kapitalistycznych w 1952 r. Produkcja rudy żelaza w kapitalistycznych krajach europejskich /obszar OEEC - wszystkie kraje kapitalistyczne z wyjątkiem Hiszpanii, Jugosławii i Finlandii/ kształtowała się w r.ub. w sposób następujący:

Wydobycie rudy w kapitalistycznych krajach Europy w tys.ton

	% Fe	ruda surowa		zawartość Fe	
		1951	1952	1951	1952
Anglia	33	35.137	40.699	11.595	13.431
Belgia	61	16.111	17.381	9.828	10.602
Niemcy zach.	30	14.881	16.431	4.464	4.929
Francja	31	11.162	12.921	3.460	4.006
Włochy	30	5.660	7.245	1.698	2.174
Hiszpania	30	2.370	2.653	711	796
Portugalia	45	540	846	243	381
Węgry	65	332	769	216	499
Finlandia	60	220	362	132	217
W sumie	37	86.413	99.307	32.347	37.035

Jak widać z powyższego zestawienia duże zapotrzebowanie na żelazo spowodowało wzrost jej wydobywania na obszarze kapitalistycznej o 15% a więc podobnie jak w 1951 r. i 1950 r. Przyrost wydobywania w 1950 r. wynosił jedynie 1,4%. Przyrost wydobywania był silniejszy niż przyrost produkcji surowki i ferro stopów, który wyniósł w r.ub. 11%. Wydobywanie rudy żelaza w Afryce Północnej również wzrosło. co ilustruje poniższe zestawienie /w tys.ton/:

	% Fe	ruda surowa		zawartość Fe	
		1951	1952	1951	1952
Algeria	55	2.823	3.088	1.551	1.700
Libia	45	545	655	245	295
Maroko	55	760	925	418	508
Hiszpania	60	927	970	556	582
W sumie	55	5.055	5.638	2.770	3.085

Równolegle do wzrostu wydobycia rudy zwiększyły się w r.ub. obroty rudy w Europie kapitalistycznej co ilustruje zestawienie poniższe:

Eksport rudy żelaza
w 1000 ton

	<u>1951</u>	<u>1952</u>	<u>zmiana w %</u>
Szwecja	14.991	15.665	+ 4,5
Francja	9.838	9.373	- 4,7
Hiszpania	1.550	1.610	+ 3,9
Norwegia	269	794	+ 195,0
Luksemburg	203	448	+ 120,5
Austria	181	281	+ 55,2
Dania	56	179	+ 220,0
Niemcy zach.	69	146	+ 111,5
Grecja	86	110	+ 28,0
Turcja	-	95	-
Ogółem wymienio- ne	27.243	28.601	+ 5,0

Import surowych rud żelaza do kapitalistycznych krajów europejskich był jednak większy i wyniósł w r.ub. 33,6 mln ton wobec 29,2 mln ton o rok wcześniej. Głównymi importerami były następujące kraje: /w tys.ton rudy surowej/

	<u>1951</u>	<u>1952</u>
W. Brytania	8.923	9.984
Niemcy zachodnie	7.371	9.642
Belgia	10.739	11.000
Holandia	1.004	1.182
Włochy	402	710
Ogółem wymienione	28.439	32.518

Na podstawie powyższych danych można szacować, że ogólna podaż żelaza zawartego w wydobytej i importowanej /netto/ ruzdzie wzrosła w r.ub. o przeszło 20%, a zatem prawie dwukrotnie więcej niż wyniósł przyrost produkcji surowki. Obserwacja powyższe prowadzi do wniosku, że zapasy rudy w krajach Europy zachodniej wzrosły w r.ub. zapewne dosyć znacznie co spowodowało, że obroty rudą w pierwszym kwartale b.r. - sądząc z fragmentarycznych wiadomości kształtowały się na niższym poziomie niż w r.ub.

Analizując średnie ceny eksportowe rudy szwedzkiej na przestrzeni 12-stu miesięcy kończących się w kwietniu b.r. należy stwierdzić, że wahania tych cen w tym okresie były nieznaczne jak wykazuje zestawienie poniższe:

Średnie miesięczne ceny eksportowe
rudy szwedzkiej fob w kr. za tonę

kwiecień 1952	55,7	październik 1952	57,4
maj "	55,3	listopad "	59,0
czerwiec "	60,5	grudzień "	56,0
lipiec "	58,3	styczeń 1953	57,6

lipień	1952	58,8	luty 1953	58,0
sierpień	"	58,0	marzec "	58,5
			kwiecień "	58,2

Zródło: Statystyka eksportu Szwecji.

Jak widać z powyższego ceny rudy szwedzkiej nie wykazują dotąd tendencji spadkowych, czego można się było spodziewać na początku b.r. Z drugiej jednak strony należy pamiętać, że średnie miesięczne ceny eksportowe odnoszą się w rzeczywistości do transakcji wcześniejszych, zawartych w tym przypadku w końcu r.ub. lub w styczniu r.b.

Obroty żelazem w kapitalistycznych krajach europejskich

Według danych Komitetu stalowego Europejskiej Komisji Gospodarczej obroty żelazem w kapitalistycznych krajach kształtowały się w dwóch ubiegłych latach w sposób następujący /w tys.ton/:

	Import		Eksport	
	1951	1952	1951	1952
Belgia	60	63	-	-
Belgia-Luksemburg	263	175	10	56
Dania	1	3	9	12
Niemcy	4	42	-	-
Francja zach.	6	9	161	85
Włochy	10	26	823	439
Hiszpania	-	-	14	25
Portugalia	-	-	8	12
Węgry	684	686	-	-
Yugosławia	9	8	31	60
Turcja	79	89	5	6
Łącznie	607	757	235	176
	1.733	1.858	1.296	871

Zgodnie z przewidywaniami nadwyżki eksportowe żelaza w kapitalistycznych krajach europejskich w dalszym ciągu obniżały się w r.ub. i w sumie skurczyły się o 1/3. Wzrósł jednak eksport żelaza z krajów zamorskich oraz z krajów europejskich wymienionych w powyższym zestawieniu.

Wiadomości z kapitalistycznego rynku żelaza

1 stali

Europejska Wspólnota Węgla i Stali

Producenci stali państw członkowskich zgłosili - zgodnie z poleceniem "Wysokiego Urzędu" swoje nowe cenniki i warunki sprzedaży - /o których częściowo wspominał poprzedni numer "Towarowych"/. Ogłoszenie tych cenników miało miejsce w maju b.r. /patrz niżej/. O ile można się obecnie zorientować w sytuacji na rynku stali w Europie zachodniej, zmiany te pozwoliły w następstwie otwarcie wspólnego rynku stały się mniejsze niż tego oczekiwano i naogół utrzymane są

w dosyć wąskich granicach. Ceny niemieckie uległy niewielkiemu spadkowi od 5 do 13 DM na tonie metrycznej, natomiast ceny francuskie i belgijskie - niewielkiejwyżce. W Niemczech zachodnich np. zniżki cen stali martenowskiej celem przystosowania ich do ogólnego obniżonego poziomu, będą wahać się w granicach 2 i 3%. Ceny francuskie zostały przeciętnie podwyższone o 3,3%, podczas gdy w Belgii podwyżka cen wynosi około 8%. W odniesieniu do całego Wspólnego Rynku nastąpiło podwyższenie stali o 1,2 do 1,3%. Jak dotychczas ceny stali zachodnio-niemieckiej pozostają nadal na wyższym poziomie niż ceny stali belgijskiej i francuskiej.

Belgijska stal tomasowska i martenowska

loco Seraing w zł za tonę

	tomasowska	martenowska	luksemb. x/ stal tomasowska
stal handlowa	91,50	106,60	90,50
" profilowa	91,50	106,70	90,50
pręty na drut	91,70	106,70	87,00
stal wstęgowa /obrzezczona/			
walcowana na gorąco	100,00	115,10	99,00
stal wstęgowa walcowana na zimno	127,40	-	-
blachy uniwersalne	104,50	124,50	104,00
plyty	104,50	124,50	104,00
średnie blachy	104,50	124,50	104,00
cienkie blachy	125,00	-	122,00

Francuska stal tomasowska i martenowska

w zł za tonę loco Nanbenge

	tomasowska	martenowska
stal handlowa	92,50	101,15
" profilowa	91,15	99,70
plyty na drut	93,80	105,15
stal wstęgowa	100,65	112,90
blachy uniwersalne	105,70	118,30
plyty	106,15	119,30
średnie blachy	106,15	119,30
cienkie blachy	125,80	136,95

x/ loco Luksemburg

Zachodnio-niemiecka stal tomasowska i martenowska

w zł za tonę loco Oberhausen

	tomasowska	martenowska
stal handlowa	96,00	100,25
" profilowa	93,55	97,85
pręty na drut	92,80	104,55
stal wstęgowa	110,70	116,65

	tomasowska	martenowska
blachy uniwersalne	107,85	113,80
ciężkie blachy	107,85 x/	113,80 x/
ciężkie blachy	107,85 z/	113,80 z/
	124,75	130,70

Jak podawał w końcu maja brukselski korespondent "Metal Bulletin" obowiązujące ceny stali belgijskiej przeznaczone na eksport do krajów trzecich /poza E.W.W. i S./ kształtowały się w tym okresie następująco:

	fr.belg.	\$/ tone
stal handlowa	4.650	87
profilowa	4.650	93
ciężkie i średnie płyty	4.200	84
ciężkie blachy:	6.000	115
2,75 - 3 mm	6.750	135
2 - 2,50 "	6.950	139
1.10 - 1.25 mm	7.300	146
stal węglowa obręcz.	5.000	95

Na eksport stali do USA i Kanady - handlowa stal belgijska notowana jest po specjalnie obniżonej cenie a.m. \$ 84

/Wg Metal Bulletin z dn. 29.V.53/

Aczkolwiek powyższe cenniki wskazują, że Luksemburg posiada najtańszą stal tomasowską, w rzeczywistości najniższe ceny stali tomasowskiej mają miejsce we Francji loco Thionville /90,30 \$ za tonę stali handlowej/. Podobnie Francja ma obecnie najtańszą stal martenowską /loco Thionville 98,85 \$ za tonę stali handlowej/.

FRANCJA

W ramach nowego ustalenia cen Francja zachowuje zatem najniższe ceny stali w ramach Wspólnego Rynku. Dla francuskiego przemysłu hutniczego, który od 1937 obciążony był systemem państwowej kontroli cen przejście do swobodnego kształtowania cen i wolnej konkurencji w ramach wspólnego rynku oznacza poważny przewrót, przy czym i metody ustalenia cen uległy daleko szerszym zmianom. Dotychczas obowiązywało we Francji tylko jedno parytetowe miejsce dostawy, t.zw. "Parytet Thionville", do którego doliczane były sztywne narzuty z tytułu kosztów transportu, tak, że nabywca stali mógł ją nabywać po stałych cenach, niezależnie od miejsca położenia zakładu produkcyjnego.

Według nowych reguł zamiast parytetowego /czy bazowego/ miejsca dostawy" ustalono dla danego produktu 5 lub 6 baz w zależności od niektórych przypadków więcej. Poza tym układ przewiduje dla każdego producenta możliwość wyrównania swoich cen do poziomu konkurencji. Ponadto dotychczasowy francuski system ustalania cen, opiewający na gatunek, odważenie, opakowanie itd. został zastąpiony przez nowy system obowiązujący dla całej "Wspólnoty".

loco Essen
loco Siegen

Producenci francuscy sprzeciwili się próbom wyrównania ich cen do poziomu notowań zach. niemieckich wyższych o 12%. Po porozumieniu się z rządem postanowili oni zgodzić się na niewielkie jedynie wyżki, odpowiadające tylko podwyższonemu od początku roku własnym kosztom produkcji. W związku z powyższym ocenia się, że utargi stalowni wzrosną o ca 3%. Jedyną dziedziną gospodarczą uprzywilejowaną w odniesieniu do konsumpcji stali jest rolnictwo. Wytwórnice maszyn rolniczych i same gospodarstwa rolne płacić będą za stal ceny dotychczasowe t.j. o ca 3% niższe.

Nacóg hutniczy przemysł francuski liczy się z pojawieniem się konkurencji belgijskiej na obszarze Wybrzeża oraz przyjmuje, że zakłady zachodnio-niemieckie, które nie są w stanie pokryć w pełni zapotrzebowania wewnętrznego, nie będą początkowo wykazywały zainteresowania rynkiem francuskim. Zakłady francuskie spodziewają się raczej rozszerzyć jeszcze bardziej swój zbył w Niemczech zachodnich, szczególnie na rynku południowo-niemieckim.

Wg Neue Zürcher Zeitung 22.V.55

BELGIA

Produkcja stali w Belgii wyniosła w kwietniu 395.000 ton w porównaniu z 404,194 ton w marcu b.r. i 430.600 ton w kwietniu r.ub. Spadek produkcji stali spowodowany był mniejszą liczbą dni roboczych. Dzielna produkcja stali w kwietniu była wyższa niż w marcu.

W końcu maja i w początkach czerwca aktywność nabycia na belgijskim rynku stali zmniejszyła się w sposób widoczny, prawdopodobnie w związku z nowo ogłoszonymi cennikami, które zaciemniły chwilowo rozwój tendencji. W pierwszych czterech miesiącach br. produkcja stali surowej w Luksemburgu była o 100 tys. ton niższa niż o rok wcześniej wynosząc 942.415 ton.

STANY ZJEDNOCZONE

Według doniesień Reutera z końca maja w USA powzięto zostały rozmowy na temat płac pomiędzy C.I.O. i wielkimi producentami. Narazie zgodzono się już na pewną podwyżkę płac, co może być podstawą do ogólnej wyżki podstawowych cen. Ceny złomu w dalszym ciągu wykazują tendencję zniżkową. Produkcji blachy spodziewają się osłabienia rynku w III kwartale br. Zapasy stali u większości konsumentów są nadal znacząco nie poniżej poziomu normalnego. W przemyśle samochodowym zapasy stali nie przekraczają w niektórych przypadkach 15 dni bieżącego zużycia. Zdaniem kół handlowych niezmienniejszony popyt utrzymywać się będzie do końca b.r.

Wiadomości z kapitalistycznego rynku metali

nieżelaznych

Aluminium

Według obliczeń amerykańskiego Bureau of Mines, produkcja aluminium pierwotnego zapewne bez zmian wyniosła

1951 r. 2.250 tys. ton krótkich w porównaniu z 1.971 tys. ton w 1950 r. i 1.647 tys. ton w 1950.

W końcu maja amerykański koncern aluminium "Aluminium Co America" i "Kaiser Aluminium and Chemical" na dostawę tym metalem 766.000 ton aluminium w latach 1955-58. Część należności zostanie obecnie wpłacone i przyczyni się do przyśpieszenia budowy dużej huty aluminium w Brytyjskiej Kolumbii w prowincji Nitinat.

Senatowi amerykańskiemu przedłożony został projekt ustawy o zawieszeniu cła importowego na aluminium, na stopy aluminium na przeciąg jednego roku. Rząd amerykański przedłożył trzeciej dekadzie maja program zakupów aluminium na zapasy materiałowe na okres trzeciego kwartału br. Zakupy te miały być definitywnie zakończone z dniem 1-go lipca br.

Ogólnie biorąc tendencje na kapitalistycznym rynku aluminium kształtują się niezmiennie mocno od dłuższego czasu, a zainteresowanie na ten strategiczny metal rośnie szybciej niż jego podaż. Nie licząc metali półszlachetnych aluminium jest jedynym metalem nieżelaznym, którego ceny nie wykazują większego spadku w ostatnich kilkunastu miesiącach. W Stanach Zjednoczonych /i w Kanadzie/ w okresie od maja do maja 1953 ceny aluminium nie obniżyły się w żadnym stopniu i w sumie wzrosły w tym okresie o 20% kształtując się na poziomie 20,5 $\frac{1}{2}$ za lb 99% z dostawą do Nowego Jorku. W Wielkiej Brytanii dopiero w drugim kwartale b.r. cena aluminium obniżona po raz pierwszy o £ 5 na tonie do poziomu £ 114 w 1950 r. wynosiła ona £ 114 za long tonę.

Do mocniejszych tendencji jakie panowały na londyńskim rynku cyny w ostatnim tygodniu maja, kiedy metal w dostawach natychmiastowych sprzedawany był w dn. 27 maja po £ 742 $\frac{1}{2}$ za tonę standard, pierwsza dekada czerwca przyniosła znaczne zmiany tendencji i ceny metalu w dostawach natychmiastowych spadły się w dn. 3.VI. do poziomu £ 682 $\frac{1}{2}$ za long tonę. W tym czasie za tonę metryczną /czyli jeszcze niższego niż w polskim kraju/ kiedy cena cyny - £ 685 kształtowała się na najniższym poziomie od chwili "boomu pokoreańskiego".

Spadek cen cyny motywowany jest wzrostem prawdopodobieństwa zawarcia rozejmu na Korei w pierwszym tygodniu czerwca, sprawa repatriacji jeńców była bliska uzgodnienia.

Według doniesień Reutera z Hanoi, zakłamanie się cen w kwietniu spowodowało już ograniczenie produkcji rud cyny w kopalniach, a kilka kopalń o najwyższych kosztach zostało ponoć unieruchomione. Obserwuje się ponadto spadek produkcji cyny, tak w koncentratkach jak i w postaci metalu. Zwiększenie restawacji ilustruje produkcję i konsumpcję cyny dla pierwszego kwartału 1953 r. w skali rocznej International Tin Study Group:

	1952	I kw.1953	zmiana w %
Światowa produkcja cyny w rudzie	170.000	166.000	- 2,5
w tym:			
Malaje	56.838	56.192	- 1,3
Indonezja	35.003	28.112	- 22,6
Boliwia	31.959	32.300	+ 1,0
Światowa produkcja metalu	168.000	166.000	+ 10,8
w tym:			
Malaje	62.829	68.928	+ 9,7
W. Brytania	29.521	19.644	- 33,4
Holandia	27.913	30.836	+ 10,5
USA	22.591	45.000	+ 99,2
Światowa konsumpcja	127.500	133.200	+ 4,4
w tym:			
Stany Zjednoczone	45.299	57.648	+ 27,0
W. Brytania	22.554	20.212	- 10,3

C y n k

W okresie dwu tygodniowym kończącym się 7.VI.br. transakcje cynkiem na londyńskiej giełdzie metalowej dokonywane były przy niewielkich wahanich cen, a mianowicie od £ 68 do £ 72 za long tonę w dostawach w miesiącu bieżącym. W Stanach Zjednoczonych Prime Western notowano bez zmiany na poziomie 9,50 ¢ za lb, a East St.Louis 11 ¢ za lb. Obróty na giełdzie londyńskiej w tym okresie wahały się od 100 do 800 ton dziennie. Zapasy cynku u konsumentów bryt. są nadal bardzo niewielkie, lecz popyt ogranicza się do niewielkich partii z szybką dostawą, a cena w sposób umiarkowany kontrolowana jest w Londynie przez rząd, który mając znaczne zapasy tego metalu, decyduje o bieżącej podaży cynku na giełdzie. Ogólnie biorąc, koniec maja przyniósł w Anglii pewien wzrost obrotów cynkiem, a popyt na ten metal w USA utrzymuje się nadal na stosunkowo wysokim poziomie. Pewne zainteresowane koła handlowe w USA wyrażają przypuszczenia, że ceny cynku w drugiej połowie 1953 r. będą wykazywały tendencję wzrostu z chwilą gdy skonsumowane zostaną nadmierne obecnie zapasy tego metalu w czołowych krajach przemysłowych. W pierwszym kwartale b.r. Stany Zjednoczone wwały 61.222 ton cynku w gąsach w porównaniu z 17.575 ton w analogicznym okresie o rok wcześniej. Przywóz cynku w rudach wyniósł w tym okresie 113.275 ton wobec 106.976 ton w I kw. 1952 r.

Według obliczeń ABMS /Americ. Bureau of Metal Statistics/ produkcja cynku w gąsach kształtowała się w niektórych krajach kapitalistycznych w I kw. 1953 w sposób następujący /w 1000 short ton/

	1951	1952	I kw.1953 w skali rocznej
Stany Zjednoczone	951,8	961,4	969,6
Kanada	219,2	223,1	231,2
Belgia	221,4	205,9	217,2
Niemcy zachodnie	153,0	162,3	134,3
W. Brytania	78,1	77,0	70,3
Australia	86,3	97,9	94,3
Francja	82,2	88,3	86,3

	1951	1952	I kw. 1953 <u>w skali rocznej</u>
62,1	77,2	77,7	
57,9	61,5	61,5	
52,1	60,4	44,5	
44,3	43,1	44,6	
-----	-----	-----	
1.990,4	2.058,1	2.060,7	

Według doniesień Reutera z Nowego Jorku z pierwszych dni czerwca, popyt na miedź koncentruje się w USA głównie na dostawach czurowych. Koła handlowe oczekują, że sezonowy spadek zapotrzebowania w miesiącach letnich spowoduje obniżkę notowań, co tłumaczy, że zamówienia na lipiec są bardzo nieliczne. W pierwszych dniach czerwca obroty miedzią bardzo się zmniejszyły z powodów z możliwościami zawarcia niebawem rozejmu na Korei. Wobec wahań się w granicach 29,75 - 30,0 \$ za lb basis Antofagasta Valley. Metal chilijski w dalszym ciągu notowany był 2 \$ za lb z dostawą do Connect. Valley. Wiadomości o strajku przeciwagasta nie wpłynęły na rynek, mimo, że mogą one częściowo ograniczyć dostawy miedzi chilijskiej do Ameryki. Biorąc większość konsumentów spodziewa się w najbliższych tygodniach obniżki cen miedzi, której niewielkie ilości z zach. niemieckiego oferowane już były ostatnio 2 \$ za lb. Z różnych sugestii i szacunków obniżki cen miedzi najczęściej wymieniana jest obniżka o 4 \$ za lb do poziomu 16 \$ za lb.

Według obliczeń amerykańskiego Copper Institute zapasy miedzi w krajach kapitalistycznych nie licząc USA wzrosły w maju o blisko 14.000 ton do poziomu 147 tys. ton, produkcja natomiast nie uległa większym zmianom. Konsumcja miedzi w Anglii w pierwszym kwartale b.r. była w sumie o 22,4% niższa niż o poprzedniej.

W niektórych zainteresowanych kołach handlowych w Londynie przewiduje się, że otwarcie giełdy na miedź w sierpniu b.r. może spowodować obniżenie cen tego metalu w Anglii do poziomu 16 \$ czyli o przeszło £ 50 na tonie. Według obliczeń ABMS konsumcja miedzi w niektórych krajach kapitalistycznych kształtowała się w I kw. 1953 r. następująco /w 1000 short ton/

	1952	I kw. 1953 w skali rocznej
	961,9	942,0
	258,9	268,2
	60,9	62,6
	414,1	412,0
	23,4	20,5
	104,0	87,0
	327,2	306,8
	214,8	208,6
	-----	-----
	2.365,2	2.300,5

zachodnie
wymienione

N i k e l

Podczas, gdy deficyt metali nieżelaznych został na rynku kapitalistycznym w zasadzie wyeliminowany, to podaż niektórych z tych metali - z niklem w szczególności - jest jeszcze nadal niewystarczająca na pokrycie zapotrzebowania. Sytuacja podlega jeszcze ciągle reglamentacji w ramach Międzynarodowej Konferencji Surowcowej, która rozważa obecnie program mający na celu przedłużenie systemu przydziałów na następny kwartał. Nie należy oczekiwać w pierwszej połowie czerwca decyzji w sprawie przydziałów niklu.

Chociaż ogólne zaopatrzenie w nikiel krajów kapitalistycznych należy uważać za niewystarczające to jednak ostatnio nastąpiło na rynku niklu pewne odprężenie. To pierwsze wzrost podaży i spadek cen metali nieżelaznych wywierają pośredni wpływ na tendencje na rynku niklu, powtórne osłabienie kursu dolara kanadyjskiego może również spowodować obniżenie notowań tego metalu.

Produkcja niklu świata kapitalistycznego osiągnęła w roku 1952 - 145.000 ton wobec 120.000 ton w 1951 r. W I kwartale 1953 r. wyprodukowano wg szacunku I.M.C. 37.270 ton tego metalu, co w porównaniu z pierwszym kwartałem r.ub. oznacza wzrost o 3.610 ton czyli o 11%.

Przeważająca część wzrostu produkcji w okresie ostatnich 12 miesięcy przypada na zakłady przemysłowe na Kubie, które przy interwencji USA zostały ponownie przed rokiem uruchomione i produkują obecnie 3 tys. ton niklu kwartalnie wobec 560 ton w I kw. 1952 r. W swym rocznym sprawozdaniu Międzynarodowa Konferencja Surowcowa zapowiedziała znaczne zwiększenie produkcji niklu w 1954 r. Uwaga ta opiera się na przewidywaniu produkcji w 1954 r. rozbudowy zakładów "International Nickel Co of Canada", które dostarczają więcej niż 4/5 kapitalistycznej produkcji niklu. Jeżeli rozmiary konsumpcji niklu, nie zmniejszą się nawet w roku przyszłym, poważny wzrost podaży spowodować winien obniżenie się cen tego metalu.

Według ostatnich doniesień kilkusetosobowa komisja zgrupowana na czele przybyła z Niemiec zachodnich do Grecji celem zbadania, czy w kopalniach rudy żelaza i niklu w północnej Attyce nie można by było zwiększyć wydobycia. Krupp zamierza ponadto dostarczyć sprzętu do tych kopalń, celem zwiększenia wydobycia rudy niklu, które po wzbogaceniu eksportowane będą do Niemiec zachodnich.

O ł ó w

Ostatni tydzień maja przyniósł wzmocnienie tendencji na kapitalistycznym rynku ołowiu. Na giełdzie londyńskiej po prostu czerwca kupowano metal z szybką dostawą po £ 92 za tonę w porównaniu z £ 84 1/4 w dn. 22.V. W dn. 26 maja notowania ołowiu w Nowym Jorku wzrosły do poziomu 13 1/4 \$ za lb. wobec 12,50 \$ za lb w połowie maja. Przystąpił powyższego notowań kład w znacznym popycie na ołów w USA, oraz zmniejszenia się podaży ołowiu na szybkie dostawy w Londynie. W pierwszym kwartale b.r. Stany Zjednoczone importowały 120.157 ton ołowiu

produkcji z 61.828 ton w analogicznym kwartale 1952 r.
również import koncentratów ołowiu. Produkcja rud oło-
wowych w Maroku francuskim osiągnęła w r.ub. poziom 115.269 ton
93.000 ton w 1951 r.

/Wg The Metal Bulletin, American Metal Market,
Neue Zürcher Zeitung i Reuter/.

Dobra inwestycyjne

Poprawa sytuacji w brytyjskim przemyśle samochodowym

Według wiadomości z prasy brytyjskiej kwiecień i maj przyniosły znaczną zmianę na korzyść firm samochodowych w Anglii, które jeszcze w styczniu b.r. ograniczały zatrudnienie i przewidywały poważniejszy spadek produkcji w pierwszym półroczu b.r. Obecnie jednak sprawdziły się uprzednie przewidywania niektórych kół handlowych, że obniżenie podatku od nabycia samochodu o 50% przyczyni się do poważniejszego ożywienia rynku wewnętrznego. W rzeczywistości sprzedaż samochodów osobowych na rynku brytyjskim tak znacznie wzrosła w kwietniu, że nie tylko spowodowała to ożywienie składów fabrycznych z nowych wozów, lecz umożliwiła wzrost produkcji, która pomimo długotrwałego strajku w zakładach Austin'a była wyższa od listopada 1950 r. Cały szereg firm pracuje przy wykorzystaniu pełnej zdolności wytwórczej a Ford Motor Company osiągnęła w tym okresie najwyższy poziom produkcji dziennej na początku swego istnienia. Pomimo wysokiego poziomu ogólnej produkcji terminy dostaw wozów bardziej popularnych uległy skróceniu. Może jeszcze mniej oczekiwany był ostatnio wzrost zamówień ze strony nabywców zagranicznych tak w odniesieniu do samochodów osobowych, jak i ciężarowych. O ile w styczniu produkcja na eksport wynosiła 50% ogólnej produkcji samochodów osobowych, to w kwietniu udział ten podniósł się do 65% a w maju do 68%. W kwietniu produkcja samochodów osobowych wyniosła 12.500 szt., a eksport 25.600 sztuk, czyli o 3.000 więcej niż w kwietniu poprzednim. Wysyłki do Kanady wzrosły w kwietniu o 40% w stosunku do stanu z marca. Udział eksportu samochodów ciężarowych wzrósł 39% ogólnej ich produkcji w styczniu, do 47% w kwietniu i 50% w maju b.r.

Portfel zamówień oczekujących brytyjskich firm samochodowych wydatnie się ostatnio powiększył. Morris Motor posiada zamówień na ponad 100.000 pojazdów, a Austin Motor Company jeszcze więcej w związku z niedawno zakończonym strajkiem, który kosztował tę firmę 10.000 sztuk pojazdów. W tej sytuacji dalsza obniżka cen brytyjskich samochodów osobowych i ciężarowych - jaka miała miejsce w I kw. b.r. jest mało prawdopodobna, pomimo nadal wzrastającej konkurencji ze strony producentów kontynentalnych, a w szczególności zachodnio-niemieckich.

/wg Financial Times z dnia 23.V.53/

Wiadomości z amerykańskiego rynku dóbr inwestycyjnych

Według rządowego komunikatu Commerce Department produkcja przemysłu maszynowego i konstrukcyjnego wzrosła w I kw. 1953 r. w stosunku do poziomu z czwartego kwartału 1952 r. Dostawy w tym okresie utrzymują się na poziomie ponad \$ 100 mln. miesięcznie

już od przeszło siedmiu miesięcy. Wartość ogólnego portfela zamówień nie uległa większym zmianom w okresie ostatnich 10-ciu miesięcy, lecz nastąpiły dosyć istotne przesunięcia w poszczególnych przemysłach. Spadek np. wartości zamówień w przemyśle obrabiarkowym oraz produkującym kolejowe wagony towarowe i lokomotywy elektro-dieslowskie został skompensowany wzrostem wartości zamówień w przemyśle produkującym wyposażenie dla elektrowni, w przemyśle lotniczym i w niektórych innych dziedzinach przemysłu metalowego.

Napływ nowych zamówień na maszyny obniżał się systematycznie od kilkunastu miesięcy, lecz ostatnio tendencja ta uległa zahamowaniu. Tym niemniej miesięczna wartość nowych zamówień na maszyny wszelkiego typu jest obecnie o 1/5 niższa w porównaniu do poziomu z 1951 r. a portfel zamówień na maszyny obniża się nadal przy równoczesnym zmniejszaniu się terminów dostaw, wynoszących obecnie średnio 8-9 miesięcy. Produkcja sprzętu kolejowego kształtuje się od pewnego czasu poniżej pełnej zdolności wytwórczej zakładów. Dostawy przewyższają napływ nowych zamówień w tym przemyśle już od marca 1951 r. Portfel zamówień w dniu 1 kwietnia b.r. równy był 10-miesięcznym dostawom w odniesieniu do towarowych wagonów kolejowych i tylko 4 1/2 miesięcznym dostawom w odniesieniu do lokomotyw.

Produkcja samochodów osobowych w kwietniu b.r. wyniosła około 600 tys. sztuk, kształtując się na najwyższym poziomie od marca 1951 r. Z ogólnej ilości 1,5 mln. sztuk samochodów dostarczonych przez amerykański przemysł samochodowy w I kwartale b.r. jedynie około 100.000 sztuk powiększyło zapasy sprzedawców hurtowych i detalicznych. Ogólnie biorąc wysoki poziom produkcji i dostaw dóbr inwestycyjnych w Stanach Zjednoczonych jest obecnie wynikiem wcześniejszych zamówień, a napływ nowych zamówień w całym przemyśle inwestycyjnym jest, pomimo ożywienia sezonowego, mniejszy od bieżących dostaw.

/Wg Financial Times z dnia 23.V.1953/

Holendrzy uzyskują zamówienia na pogłębiarkę portową

Na ogłoszonym przetargu na duży typ pogłębiarki dla brytyjskiego portu Shoreham oferta holenderskiej firmy Verschure & Co z Amsterdamu była najniższa wynosząc £ 132.259, w porównaniu z sześcioma innymi ofertami brytyjskimi, z których najtańsza - firmy Fleming & Ferguson - opiewała na £ 147.500. Niezależnie od faktu najniższej ceny, firma holenderska zobowiązała się dostarczyć w/w drąg w maju 1954 r., natomiast najkrótszy termin dostawy ze strony brytyjskiej wynosił 18 miesięcy /listopad 1954/.

/Wg Financial Times 27.V.1953/

Perspektywy eksportowe dla brytyjskich artykułów inwestycyjnych

W ostatnich dniach londyński organ City zwracał uwagę w swych czołowych artykułach na ogólną poprawę perspektyw eksportowych dla brytyjskiego przemysłu inwestycyjnego. Jak

Wzrost z ogólnych obserwacji poprawa tych perspektyw wynika z takich czynników, jak: na skutek wzrostu popytu na brytyjskie dobra inwestycyjne na rynkach zagranicznych, ile z bardziej powszechnej i skuteczniejszej aktywizacji eksportu w postaci szukania nowych i rozszerzania starych rynków zbytu, obniżania cen, skracania terminów dostaw, ułatwiania nabywcom warunków płatności itp.

Równocześnie jednak zainteresowane koła handlowe meldują o coraz silniejszej walce konkurencyjnej, w której przewagę mają ci, którzy dysponują bardziej elastycznymi cenami".
 Wskazuje się - jak pisał Financial Times w dniu 30-go maja - jednoznacznie różnica w cenie warunkuje uzyskanie, lub stratę zamówienia". "Do niedawna ceny brytyjskie uchodziły na rynku międzynarodowym za najniższe - obecnie już tak jednak nie jest" - twierdzą producenci i eksporterzy utrzymuje dostawy na niekorzystnym poziomie, jedynie dzięki obniżeniu marży zysku, obniżeniu rabatów oraz energiczniejszemu poszukiwaniu rynków zbytu. Polityka ta - szczególnie w odniesieniu do mniejszych przedsiębiorstw - daje już jednak ponoć rezultaty. Perspektywy eksportowe uległy poprawie w porównaniu do sytuacji pod tym względem jaka panowała na początku tego roku.

/Wg Financial Times z dnia 30.V.1953/

Eksport maszyn rolniczych z Niemiec zachodnich

Poniższe zestawienie zaczerpnięte z BIKI z końca maja przedstawia strukturę towarową eksportu maszyn rolniczych z Niemiec zachodnich w 1952 r.

	ton	w 1000 DM
maszyny i sprzęt do uprawy gleby.....	19.361	50.746
maszyny i sprzęt dla siewów i zbiorów	28.391	80.809
maszyny mleczarskie	1.104	8.964
maszyny do uprawy winnic	123	1.115
maszyny i sprzęt dla walki ze szkodnikami	474	4.471
maszyny i sprzęt dla hodowli drobiu i sprzęt...	27	174
maszyny i sprzęt dla przygotowywania pasz	992	2.216
maszyny i sprzęt do przycinania drzew	277	758
maszyny i sprzęt do przycinania drzew	126	336

Głównymi odbiorcami zachodnio-niemieckich maszyn do uprawy gleby były w r.ub. następujące kraje /w tys.DM/. Turcja 1955, czyli 36% ogólnej wartości eksportu tych maszyn, Francja 2.213. Dostawy do innych krajów nie przekraczały w żadnym z wymienionych przypadków 2 mln.DM.

W grupie maszyn i sprzętu dla siewu i zbioru zbóż i ziemniaków najważniejszym rynkiem zbytu była Francja 10.692 tys.DM, następnie Anglia 9.072 tys.DM, Inni ważni rynkami zbytu były: Turcja, Włochy, Szwecja, Belgia i Holandia.

Eksport traktorów rolniczych wyniósł w Niemczech zachodnich w r.ub. 23.638 sztuk za sumę 234.742 tys.DM, z czego Francja zakupiła 2.848 sztuk za sumę 42.781 tys.DM, Turcja 1.704 sztuk i 40.577 tys.DM; a następnie wg kolejności:

Włochy, Islandia, Brazylia, Francja, Belgia, Finlandia, Szwecja, Szwajcaria, Holandia, inne kraje, których import nie przekraczał w poszczególnym przypadku 500 sztuk.

/BIKI 28.V.1953 r./

Spadek eksportu maszyn włókienniczych w Anglii w I kw.

1953 r.

Według oficjalnej statystyki eksportu brytyjskiego pierwszy kwartał 1953 r. przyniósł dalsze obniżenie się wywozu maszyn włókienniczych z Anglii, który pod względem ilościowym /wagowym/ kształtował się w tym okresie na poziomie o 17% niższym niż o rok wcześniej wynosząc 23.953 ton. Spadek wartości tego wywozu w stosunku do roku ubiegłego był jednak mniejszy i wyniósł 9,5%. W przeciwieństwie do ogólnego spadku eksportu maszyn dla przemysłu włókienniczego wzrósł znacznie gdyż z 319 na 909 ton - wywóz sprzętu i maszyn dla produkcji włókna syntetycznego. Zmiany w wywozie niektórych rodzajów maszyn i sprzętu włókienniczego w okresie omawianym ilustruje zestawienie poniższe:

	I kwartał 1952 r. ton	1000 £	I kwartał 1953 r. ton	1000 £
maszyny gęplarskie i przędzalnicze oraz inne dla procesów przygotowawczych	16.298	2.237	13.710	5.926
maszyny przygotowujące przędzę do tkania	905	419	721	367
krosna i inne maszyny tkackie	4.490	1.370	3.914	1.502
maszyny i sprzęt do bieleńia, farbowania i drukowania tkanin oraz inne wykańczalnicze	1.880	654	1.377	696
maszyny pończosznicze, dziewiarskie i inne ..	705	1.143	636	1.215
szpule	220	182	85	74

W pierwszym kwartale b.r. głównym odbiorcą brytyjskich maszyn włókienniczych były podobnie jak o rok wcześniej Indie, importując 5.046 ton tego sprzętu w porównaniu z 3.986 ton w I kw. 1952 r. Wzrosły również dostawy maszyn włókienniczych do Brazylii odpowiednio z 2.048 ton na 2.551 ton, a kraj ten stał się drugim najważniejszym rynkiem zbytu. Mniejszy wzrost eksportu zanotować należy w odniesieniu do Belgii o ca 5%, Niemiec zachodnich - 14%; Szwecji - 11%; Irlandii, Meksyku oraz Finlandii. Zmniejszyły się natomiast dostawy do Australii, Kanady, Afryki Południowej, Francji, Turcji, USA i innych niewymienionych krajów.

/Wg BIKI z dnia 2.VI.1953 r./

Przewidywany import samochodów i motocykli z ZSRR do

Holandii

Holandia oczekuje w czerwcu b.r. przybycia z ZSRR pierwszych 100 samochodów marki "Moskwicz". Wozy marki "Pobieda" mają nadejść nieco później. Import motocykli obejmuje typ "CC-346". Holenderska firma, która importuje te radzieckie transportowe, pertraktowała dwa lata w celu uzyskania przedstawicielstwa. Import samochodów osobowych i motocykli stał się możliwy dzięki klauzulom nowej umowy handlowej holendersko-radzieckiej.

/Wg Secofi 30.V.1953/

Spadek eksportu sprzętu elektrotechnicznego z W. Brytanii

Zmniejszenie się wywozu maszyn, aparatów elektrycznych i sprzętu elektrotechnicznego widoczne już w ostatnim kwartale b.r. przybrało na sile w pierwszym kwartale b.r. kiedy wartość eksportu w/w artykułów wyniosła £ 54 mln. w porównaniu z £ 60 mln. w tym samym okresie roku poprzedniego. Według zainteresowanych kół handlowych producenci brytyjscy nie dopiero odczuwają w pełni ograniczenia importowe wprowadzone na niektórych zasadniczych rynkach zbytu. Obcięcie importu w samej Australii spowodowało w roku ubiegłym wstrzymanie produkcji artykułów elektrotechnicznych na ogólną sumę £ 10 mln. Ogólnie biorąc poziom dostaw na obszar dolarowy jest obecnie niż rok temu, lecz przemysł brytyjski obawia się, że wzrost wywozu do USA może spowodować wzrost możliwości konkurencyjnych - w związku ze wzrostem podaży artykułów elektrotechnicznych w USA - producentów amerykańskich, a tym samym osłabienie się walki konkurencyjnej na wielu rynkach odbiorczych, które z punktu widzenia długofalowej polityki eksportowej jest ważniejsze dla przemysłu brytyjskiego niż rynek USA, w przypadku zmniejszenia się aktywności gospodarczej w innych krajach, będzie dla produktów brytyjskich prawie zupełnie niebezpieczny.

Spadek eksportu artykułów i sprzętu elektrotechnicznego z Wielkiej Brytanii spowodowany jest również wzrostem konkurencji ze strony Japonii i Niemiec zachodnich. Wg meldunków z Tokio Japonia otrzymała cały szereg zamówień na tradycyjnych rynkach eksportu brytyjskiego, na skutek krótkich terminów dostaw i niższych cen. Wobec tego brytyjscy obawiają się ponadto, że zakończenie walki konkurencyjnej, co pociągnie za sobą spadek zapotrzebowania na sprzęt elektrotechniczny ze strony armii amerykańskiej na Dalekim Wschodzie, spowoduje zwiększenie wysiłków przemysłu japońskiego w zdobywaniu dodatkowych rynków zbytu, z uwagi na niski poziom zapotrzebowania wewnętrznego. O ile konkurencja ze strony Japonii traktowana jest jednak przez brytyjskie koła handlowe jako groźny problem przyszłości /i to nieodległej/, o tyle konkurencja ze strony Niemiec zachodnich na straty przemysłu brytyjskiego już obecnie. Według oceny angielskiej największy wysiłek dla zdobycia rynków zbytu przemysłu zachodnio-niemieckiego w krajach Środkowego Wschodu, w Północnej i Południowej Afryce oraz w Ameryce Ła-

/Wg Financial Times z dnia 6.VI.1953/

Obniżenie produkcji traktorów w USA

Według doniesień z Nowego Jorku jeden z największych koncernów amerykańskich produkujących maszyny i sprzęt rolniczy International Harvester Co. podał do wiadomości, że z dniem 1-go czerwca obniżył produkcję traktorów o 25% oraz zwolnił z pracy 450 pracowników. Jako przyczynę zmniejszenia produkcji podano spadek dostaw, które od szeregu tygodni są mniejsze od bieżącego montażu traktorów, wynoszącego dotychczas w maju 412 sztuk dziennie. W samych zakładach oraz u hurtowników przepełnione składy zawierają tys.sztuk nie sprzedanych traktorów w/w firmy.

/Wg Secofi z dnia 30.V.1953/

Wzrost produkcji motocykli i rowerów w Niemczech zachodnich

Zrzeszenie zachodnio-niemieckich producentów motocykli i rowerów podało do wiadomości, że w ciągu pierwszych czterech miesięcy b.r. dziesięć fabryk w Niemczech zachodnich wyprodukowało ponad 20.000 motocykli o typie "zmotoryzowanych hulajnóg", które zyskują szybko na dużej popularności. Wg wstępnych szacunków pięciomiesięczna produkcja tych motocykli w r.b. będzie wyższa niż całoroczna produkcja w 1952 r. Wzrosła również produkcja motorowerów. Około 82.000 sztuk motorków rowerowych wyprodukowano w Niemczech zachodnich w pierwszych czterech miesiącach b.r. w porównaniu z 32.000 sztuk o rok wcześniej. Tegoroczna produkcja tych małych silników szacowana jest na 200.000 sztuk, z czego połowę przeznaczają się na eksport.

Produkcja i eksport taboru kolejowego we Francji

Ogólny tonaż wyprodukowanego taboru kolejowego we Francji w pierwszych dwóch miesiącach b.r. wyniósł 12.436 ton w porównaniu z 7.310 ton średniej miesięcznej 1952 r. Jeszcze silniej obniżył się eksport taboru kolejowego co ilustruje zestawienie poniższe:

Średnia miesięczna w szt.	lokomotywy	P r o d u k c j a			wagony towarowe
		tendry	loco-traktory	wagony osobowe	
1950	6	6	10	23	865
1951	10	10	5	21	506
1952	8	6	8	14	476
styczeń 1953	1	-	10	17	383
luty 1953	-	-	5	20	250

Średnia miesięczna	na rynki zagraniczne	na rynki posiadłości zamorskich
1949	2.495	1.525
1950	8.840	1.350
1951	11.470	1.500

styczeń 1952	6.625	1.455
luty 1953	1.495	387
marzec 1953	2.855	690
1953	2.860	450

/Wg Secofi z dn.30.V.1953/

Transakcje tonażem używanym

Według informacji podanych przez branżową prasę brytyjską w ostatnich dniach maja następujące jednostki używanego tonażu morskiego zmieniły ostatnio właścicieli. Włoski parowiec "Vittoria Maria S" zbudowany w 1948 r. 3.470 ton d.w. sprzedany został armatorowi egipskiemu za sumę £ 275.000 /szybkość nie podana/. Amerykański parowiec "Mormacsum" 12.337 ton d.w. wyprodukowany w chłodnie, na olej opałowy z dwoma turbinami parowymi zbudowany De Laval Steam Turbine Co został sprzedany za nieujawnioną sumę amerykańskim armatorom "Pacific Transport Lines"; panamski motorowiec "Cavofrige Co" około 9.450 ton d.w. sprzedany w 1942 r. został sprzedany za sumę £ 330.000 /szybkość nie ujawniona/; szwedzki motorowiec "Reserv" 9.200 d.w. zbudowany w 1939 r. będący własnością szwedzkiej linii żeglarskiej został zakupiony przez armatora norweskiego za sumę £ 90.000. W styczniu 1952 r. ten sam motorowiec pod nazwą "Hodley" zmienił właściciela za sumę £ 625.000 /szybkość nie podana/. Szkocki parowiec "Benarty" 10.730 ton d.w. wybudowany w r.1943, został sprzedany panamskim armatorom za sumę £ 286.000 /szybkość nie podana/. Parowiec belgijski - wyposażony w chłodnie "Henri Jaspar" 9131 ton d.w. wybudowany w 1929 r. sprzedany nabywcom z Izraela, został ostatnio odsprzedany za nieujawnioną sumę armatorom panamskim /szybkość nie podana/; parowiec "Lyra" 1.508 ton gross wybudowany w Szczecinie w 1912 roku /szybkość 11 1/2 węzła, własność armatora z Bergen, sprzedano do Indochin za sumę kr. 450.000. Prawie w tym samym czasie m.s. "Susanna" 1.140 ton d.w. wybudowany w 1918 r. został kupiony od Norwegów przez nabywcę z Hondurasu za sumę kr. 40.000.

Według wiadomości z Indii w stocznich portu Visakhapatnam ukończono ostatnio trzy trampowce po 8.000 ton d.w., przy czym cena sprzedażna we wszystkich trzech przypadkach była niższa niż koszt produkcji, wynosząc od Rs 5,2 mln. do Rs 5,6 mln. Koszt produkcji sięgał Rs 6,8 mln. /Szybkość statków nie podana/.

Wskaźnik frachtów

Według obliczeń brytyjskiej "Chamber of Shipping" wskaźnik frachtów żeglugi trampowej kształtował się w ostatnich miesiącach w sposób następujący /1948 = 100/:

	1952	1953
styczeń	163,9	96,0
luty	157,3	92,3
marzec	137,7	96,2
kwiecień	109,4	100,9 x/

dane prowizoryczne

maj	110,9	197,4
czerwiec	99,1	
lipiec	90,2	
sierpień	79,2	
wrzesień	87,0	
październik	94,2	
listopad	99,0	
grudzień	90,8	

Brytyjski rynek maszyn włókienniczych

W roku 1952 brytyjski przemysł maszyn włókienniczych znajdował się w wyjątkowo korzystnej sytuacji. Produkcja i eksport maszyn osiągnęły rekordowo wysoki poziom. Perspektywy na rok 1953 są znacznie mniej pomyślne. Rynek światowy i bawełniny przedziałnicze i tkackie dla przemysłu wełnianego i bawełnianego jest w znacznej mierze nasycony, gdyż maszyny te były bardzo intensywnie kupowane w latach powojennych. W tym zakresie producenci brytyjscy będą musieli w bieżącym roku zwrócić uwagę przede wszystkim na produkcję jak najbardziej nowoczesnych maszyn, które mogłyby skutecznie konkutować na rynkach pod względem jakości i ceny z maszynami produkcji zachodnio-niemieckiej. Poszukiwane bowiem będą obecnie maszyny dla unowocześnienia przemysłu włókienniczego a nie dla odbudowy. Dla niektórych typów maszyn nie przewiduje się jednak spadku popytu. Producenci maszyn dla przerobu juty będą mieli jeszcze przez długi czas pełny portfel zamówień dla rozwijającego się przemysłu jutowego w Pakistanie. Nowoczesne maszyny trykotarskie i pasmanteryjne będą kupowane dla wymiany starszych typów maszyn. Spodziewany jest również duży popyt na krosna automatyczne, które instalowane są obecnie zamiast krosien dawnego typu. Największe trudności będą mieli przypuszczalnie fabrykanci najprostszych maszyn i części, ponieważ produkcja tego typu maszyn rozwijana jest we wszystkich prawie krajach importujących maszyny włókiennicze z Wielkiej Brytanii.

Eksport maszyn włókienniczych w 1952

	1951	1952	1952
	1000 cwt	10000 l	1000 cwt
Przędzarki, niciarki i inne maszyny do wstępnych procesów	1.122	20.848	1.298
Maszyny do procesów przygotowawczych przed tkaniem	67	1.651	61
Krosna i inne maszyny tkackie	362	5.402	359
Maszyny do bielienia, farbowania, drukowania i wykańczania	151	3.0002	136
Dziwiarki i maszyny pończoszarne	48	3.921	50
Szpule	13	538	14
Inne maszyny	221	7.309	216
Maszyny używane	117	976	120
Łącznie	2.101	43.647	2.254

26.716
1.429
5.684
3.098
4.413
611
7.252
1.172
50.447

Jak widać z powyższej tabeli eksport maszyn włókienniczych z Anglii osiągnął w roku 1952 wartość 50,5 mln. £, czyli 55% wartości całej produkcji tych maszyn. O rok wcześniej eksport stanowił 50% wartości produkcji. Najbardziej się eksport przedzarek, niciarek i innych maszyn do maszyn wstępnych, stanowiący przeszło połowę wartości całego eksportu maszyn włókienniczych. Jednak już w roku 1952 zbyt maszyn napotykał na trudności a w roku 1953 spodziewany nawet spadek eksportu, nie tylko z powodu wzmożonej konkurencji lecz i przez wzrost trudności płatniczych krajów odbiorczych.

W Indiach, które są największym rynkiem zbytu na maszyny tekstylne, trudności finansowe spowodowały wprowadzenie zakazu eksportu niektórych typów maszyn. W roku 1952 Indie zakupiły 100 tys. cwt maszyn włókienniczych w Anglii płacąc za nie 200 tys. £, czyli o 2.377 tys. £ więcej niż w 1951. Indyjski przemysł bawełniany jest obecnie drugim co do wielkości w świecie kapitalistycznym. Ilość wrzecion pracujących w tej gałęzi rośnie bardzo szybko się zwiększa. W roku 1951 zainstalowano w Indiach 400.000 nowych wrzecion. W 1952 czynnych było 11,5 mln. wrzecion. Produkcja tkanin przekroczyła jednak zapobieganie, gdyż wobec zastoju w handlu eksport ich stanowiący źródło dewiz, zmniejszył się o 25%. Delegacja indyjska na konferencji w Buxton oświadczyła, że Indie zamierzają w roku 1953 eksportować około 1 miliona yds² tkanin bawełnianych. Nie jest to jednak możliwe, gdyż w poprzednim roku Indiom udało się ulokować zagranicą zaledwie 736 mln. yds² tkanin. Tkaniny zostały rzucone na rynek wewnętrzny i sprzedane po przeciętnych cenach. Rozwój eksportu hamuje również fakt, że wiele fabryk w Indiach posiada bardzo przestarzały sprzęt produkcyjny, co podraża koszty produkcji i uniemożliwia konkurencję na rynkach zagranicznych. Zmniejszenie eksportu tkanin doprowadza do zmniejszenia ilości dewiz na unowocześnienie produkcji. W tych warunkach Indie starają się rozwijać własną produkcję maszyn włókienniczych. Produkowane są już w kraju różne typy maszyn i części. Niektóre firmy indyjskie produkują maszyny krosiarskie, maszyny powroźnicze oraz krosna. W czerwcu 1952 indyjski zakaz importu automatycznych krosien, mimo że zwiększanie krajowe przewyższa możliwości produkcji.

Brazylia jest drugim co do wielkości rynkiem zbytu na maszyny tekstylne. W roku 1952 zakupiła ona 265 tys. cwt maszyn o wartości 5.833 tys. £ co stanowi 11% eksportu maszyn z Anglii. W roku 1953 producenci maszyn przedzalnich posiadają jeszcze wiele zamówień do wykonania. Wzrost cen bawełny w jesieni 1951 doprowadził do takich trudności płatniczych, że Brazylia nie tylko wyczerpała swoje rezerwy w funtach szterlingowych, nagromadzone w czasie wojny ale przelew w funtach szterlingów za dostawy brytyjskie zaczęły się opóźniać o 6 miesięcy. Mimo konieczności przyznania eksportu maszyn z Anglii na najkorzystniejszych warunkach kredytowych, brytyjskie maszyny włókiennicze mogły skutecznie konkurować z niemieckimi i japońskimi, władze brytyjskie musiały ograniczyć eksport do Brazylii brak jest pokrycia. Spowodowało to spadek produkcji i wzrost bezrobocia w przemyśle włókienniczym. Niektórzy przemysłowcy zaprotestowali

przeciw tej decyzji Board of Trade, twierdząc, że trudności dewizowe w Brazylii są przejściowe, a utrzymanie chłonnego rynku zbytu jest konieczne. Według zdania innych, Brazylia będzie mogła zgromadzić potrzebne jej dewizy najwcześniej w kwietniu 1954. Prócz tego eksport brytyjski hamują brazylijskie ograniczenia importowe, które obejmują również maszyny włókiennicze. W każdym razie w roku 1953 wywóz maszyn do Brazylii ulegnie, przeciwnie do tendencji ubiegłych lat /1950 - 2.860 tys.£, 1951 - 3.514 tys.£, 1952 - 5.833/ zmniejszeniu.

Eksport maszyn brytyjskich do Pakistanu rozwija się pomyślnie, ponieważ rozbudowuje się tam zarówno przemysł jutowy jak i bawełniany. Przemysłowcy pakistańscy powierzają bardzo wiele zamówień firmom angielskim. Wartość wywozu maszyn tekstylnych z Wielkiej Brytanii do tego kraju wynosiła w roku 1950 - 553 tys.£, w 1951 - 2.152 tys.£ a w 1952 - 3.191 tys.£. W następnych latach perspektywy zbytu maszyn dla przemysłu jutowego i bawełnianego na tym rynku są pomyślne. Według 6-letniego programu rozbudowy przemysłu jutowego, który ma zakończyć się w roku 1957 Pakistan Industrial Development Corporation, która ma realizować ten program przewiduje zainstalowanie 6.000 krosien. Nowo utworzone towarzystwo Adamjee Jute Mills ma uruchomić 3.000 krosien w trzech dużych tkalniach po 1.000 krosien każda. Będą one miały wydajność roczną 32.000 ton worków i 16.000 ton tkanin jutowych. Częściowo zakłady te są już w ruchu. Pozostałe 3.000 krosien przeznaczone jest dla 6 innych zakładów. Firmy brytyjskie otrzymały w grudniu 1951 zamówienia o wartości 4 mln. £ na wykonanie części tych maszyn. Pełne wykonanie programu rządowego wymaga jednak dostawy jeszcze wielu maszyn.

Rozwój przemysłu wełnianego w Australii i Unii Południowej Afrykańskiej wpływa na wzrost zapotrzebowania na maszyny włókiennicze w tych krajach. Wartość importu tych maszyn do Afryki Południowej zwiększa się kolejno w latach 1950. 1951 i 1952 z 760 tys.£ do 1.182 tys.£ i 1.440 tys.£. W tych samych latach import australijski wzrastał z 1.605 tys.£ do 1.697 tys.£ i 1.788 tys.£.

Eksport maszyn do krajów zachodnio-europejskich a szczególnie do Włoch utrzymany był w roku 1952 na bardzo wysokim poziomie. Kapitalistyczne kraje europejskie są bardzo chłonnym rynkiem na maszyny włókiennicze, ponieważ posiadają już przestarzały sprzęt, a przy dużej konkurencji na rynku tkanin, które produkują w dużej skali na eksport, zmuszone są stale unowocześniać produkcję i zwiększać wydajność maszyn aby skutecznie konkurować na rynkach zagranicznych. Czynnikiem hamującym wymianę parku maszynowego była ostatnia recesja w przemyśle włókienniczym. Obroty pomiędzy krajami europejskimi hamowane są również trudnościami dewizowymi, które doprowadziły do wprowadzania różnego rodzaju ograniczeń importu. Nadzieje pokładane w liberalizacji handlu europejskiego zawiodły, gdyż ności płatnicze mimo istnienia Europejskiej Unii Płatniczej są nadal bardzo duże. Np. w roku 1952 Francja zmuszona była wprowadzić ograniczenia importu maszyn włókienniczych. Wśród krajów europejskich największym rynkiem zbytu są Włochy. W roku 1950 zakupiły one w Anglii 70 tys. cwt maszyn o wartości 1.549 tys.£, w 1951 - 99 tys. cwt za 1.914 tys.£, a w 1952 -

225 tys.cwt za 4.625 tys.£. Rozwija się również dobrze eksport maszyn do Niemiec zachodnich. Wartość eksportu do tego kraju wynosiła w roku 1950 - 1.083 tys.£, w 1951 - 1.231 tys.£, a w 1952 - 1.586 tys.£. Wywóz maszyn do Turcji wykazuje również stały wzrost. Z 55 tys.cwt o wartości 988 tys.£ w roku 1950 podniosła się ona do 68 tys.cwt o wartości 1.192 tys.£ w 1951 i 98 tys.cwt o wartości 1.982 tys.£ w 1952. W porównaniu z rokiem 1951 Belgia zakupiła o 1 tys.cwt więcej maszyn, zwiększając import do 61 tys.cwt o wartości 1.494 tys.£. Wartość importu belgijskiego zwiększyła się w tym roku o 96 tys.£. Wobec Francji, która doprowadziła do spadku importu maszyn brytyjskich drogą zakazu przywozu, spadły jeszcze dostawy do innych odbiorców europejskich. Wartość importu Francji spadła z 668 tys.£ do 2.514 tys.£. Wartość maszyn wysłanych do Holandii obniżyła się z 1.553 tys.£ w 1951 do 1.300 tys.£. w 1952. Szwecja kupiła tylko 26 tys.cwt maszyn w porównaniu z 53 tys.cwt w 1951 co spowodowało spadek wartości eksportu brytyjskiego do tego kraju z 1.438 tys.£ do 813 tys.£. Największy spadek wykazał jednak eksport maszyn do Jugosławii. W roku 1951 Jugosławia kupiła w Anglii 112 cwt maszyn za 1.810 tys.£ a w 1952 tylko 3 tys.cwt za 100 tys.£.

W porównaniu z 1951 eksport maszyn włókienniczych na rynki dolarowe zwiększył się z 3.391 tys.£ do 3.460 tys.£. Najwięcej maszyn zakupiła Kanada, która zapłaciła za nie 1.437 tys.£, czyli o 164 tys.£ więcej niż w poprzednim roku. Rynek amerykański uległ skurczeniu - z 1.506 do 1.213 tys.£. Wobec tego wartość importu maszyn w tym roku przekraczała jeszcze wartość dostaw z roku 1950. Maszyny pończosznice i pasmanteryjne sprzedawane są w coraz większych ilościach. W 1952 wartość sprzedawanych maszyn tego typu wynosiła 330.000£, czyli ponad 60% więcej niż w 1951. Meksyk zaopatruje się również w Wielkiej Brytanii w coraz większym stopniu. W roku 1950 zakupił on maszyn włókienniczych za 530 tys.£, a w 1951 za 612 tys.£ a w 1952 za 810 tys.£.

Międzynarodowe targi w Lyonie i Mediolanie, które odbyły się w roku 1952 wykazały, że konkurencja maszyn włókienniczych z Niemiec, włoskich i francuskich staje się dla Brytyjczyków coraz groźniejsza. Niezależnie od rosnącej produkcji w krajach tych wprowadzono szereg udoskonaleń technicznych. Podobnie jak w Anglii zmiany te szły w kierunku szerszego stosowania automatycznych krosien. Nie było natomiast zasadniczych zmian w konstrukcji maszyn. Na ogół kontynentalne konstrukcje krosien automatycznych stają się niezwykle skomplikowane i trudne w obsłudze. Podczas gdy konstruktorzy brytyjscy koncentrują swe wysiłki na utrzymaniu prostoty konstrukcji i wysokiej wydajności, dzięki czemu mogą skutecznie konkurować z produkcją kontynentalnymi zarówno pod względem cen jak i jakości sprzętu. Równocześnie jednak w Anglii wprowadzono nowe wzory najnowszych konstrukcji europejskich np. krosie przedzarki lnu do przedzenia na mokro, krosno Saint James S.A., które od 4-ech lat jest ulepszane przez firmę Fairbairn Lawson Combe Barbour Ltd, posiadającą koncesję na sprzedaż tego typu maszyn. Otrzymała już ona wiele zamówień z krajów zamorskich.

Konkurencja firm amerykańskich nie przedstawia dla Wielkiej Brytanii niebezpieczeństwa dopóki problem dolarowy nie zostanie rozwiązany. Ale nawet i w tym przypadku Brytyjczycy przypuszczają, że będą mogli konkurować z wyrobami amerykańskimi, ponieważ tendencje rozwojowe w konstrukcji maszyn włókienniczych w Stanach Zjednoczonych są podobne do angielskich. Np. Anglicy podkreślają, że szeroko reklamowana nowa przędzarka Saco Lowel odznaczająca się wielokrotnie wyższą pojemnością cewek, które wymagają zmiany po 12,5 godzinach zamiast po 58 minutach jak w starszego typu maszynach, jest bardzo podobna w swych założeniach konstrukcyjnych do maszyn projektowanych przez Shirley Institute i stację badawczą Textile Machinery Makers w Helmsshore.

Maszyny włókiennicze produkcji japońskiej sprzedawane są po niższych cenach niż wyroby brytyjskie. Często producenci japońscy oferują lepsze warunki dostawy co zapewnia im możliwość zbytu pomimo gorszej jakości maszyn. Uwaga producentów japońskich koncentruje się na rynku wewnętrznym, którego chłonność wzrasta w miarę znoszenia ograniczeń produkcji dla przemysłu bawełnianego. W ciągu 1951 ilość wrzecion zainstalowanych w Japonii wzrosła o 2,1 mln. do 6,5 mln. a w roku 1952 osiągnęła cyfrę 7,5 mln.^{x/} Obecnie jednak wzrost ten został zahamowany z powodu zastoju w przemyśle bawełnianym. Trudne warunki przemysłu tekstylnego w kraju zmusiły japońskich producentów maszyn do zwrócenia większej uwagi na zamorskie rynki zbytu. Ceny japońskich maszyn włókienniczych chociaż wciąż jeszcze są niskie wykazują jednak tendencje zwyżkowe. Cena eksportowa ustalona umową producentów została w styczniu 1952 podniesiona z 24,6 zł do 27,1 zł za wrzeciono. Spotkało się to ze sprzeciwem niektórych poważnych producentów wskutek czego wprowadzono stopę dyskontową przy sprzedaży wynoszącą do 10%, która jest stosowana według uznania poszczególnych firm. Tak np. wyroby Howa Textile Machinery Co są sprzedawane z dyskontem 2%, Osaka Kiko Co z dyskontem 5% a Ishikawa Works z dyskontem 10%. Na ogół japońskie maszyny włókiennicze ustępują pod względem konstrukcyjnym modelom zachodnim jednakże zaznacza się w tej dziedzinie stały postęp. Np. kombinowana przędzarka ciągła do sztucznego jedwabiu firmy Shibaura Machine Works zdolna jest podobno do przetworzenia w ciągu trzech minut tej samej ilości przędzy, którą poprzednio przetwarzano w ciągu 4 - 5 dni.

^{x/} w 1937 czynnych było w Japonii 12 mln. wrzecion